

ANG SIMBAHAN NI JESUKRISTO SA MGA SANTOS SA ULAHING MGA ADLAW • HUNYO 2016

Liahona

**Sa Unsang Paagi ang mga
Amahan Mopanalangin
sa Kinabuhi sa Ilang
mga Anak, mp. 4, 10**

Misyonaryo sa Japan, Presiding
Bishop, Bag-ong Apostol:
Elder Gary E. Stevenson, p. 14

**Sa Unsang Paagi ang Basahon
ni Mormon Mopahiuli sa
Espirituhanong Panan-aw, p. 20**

**14 ka mga Pangutana Natubag
mahitungod sa Kinabuhi human
niining Kinabuhia, p. 32**

"Sila dili gutumon ni uhawon, ni ang kainit ni ang adlaw mohampak kanila; kay siya nga adunay kalooy diha kanila mogiya kanila, gani pinaagi sa mga tubod sa tubig siya mogiya kanila."

1 Nephi 21:10

MGA MENSAHE

- 4 Mensahe sa Unang Kapangu-lohan: Atong Amahan, Atong Tigtudlo**
Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 7 Mensahe sa Visiting Teaching: Ang mga Ordinansa ug mga Pakigsaad sa Templo**

LABING IMPORTANTING MGA ARTIKULO

- 14 Elder Gary E. Stevenson: Usa ka Masinabuton nga Kasingkasing**
Ni Elder Robert D. Hales
- 20 Ang mga Mata sa Buta Makakita**
Ni Elder Lynn G. Robbins
Ang Basahon ni Mormon mao ang ikaduhang saksi ni Jesukristo ug sa Iyang mahimayaon nga ebanghelyo
- 26 Pito ka Malumo nga mga Milagro sa Mao nga Pag-uswag**
Ni Ephrem Smith
Ang akong panaw gikan sa mapai-nubsanon nga sinugdanan isip usa ka orphan hangtud sa pagserbisyo sa Ginoong isip usa ka misyonaryo wala mangkulang sa milagro.

- 28 Dali, Sunod Kanako: Pagtudlo sa mga Sukaranan diha sa Panimalay**
Ni Alicia Stanton ug Natalie Campbell
Mga ideya alang sa pagkat-on sa binulan nga hilisgutan sa kabatan-onan isip usa ka pamilya.

- 32 Unsay Atong Nahibaloan mahitungod sa Kinabuhi human sa Kamatayon?**
Ni David A. Edwards
Makatabang kita sa pagtubag sa mga pangutana sa uban mahitungod sa kinabuhi human sa kamatayon tungod sa yano ug bililhon nga mga kamatuoran sa gipahiuli nga ebanghelyo.

- 36 Pagsinati og Kausaban sa Kasingkasing**
Ni Elder Edward Dube
Sa dihang nasakit ang among anak, nakaamgo ko nga ang akong kasingkasing nagkinahanglan mausab sama sa nabuhat ni Alma.

ANAA SA HAPIN

Sa Atubangan: Gilitratoan ni Cody Bell.
Sulod sa atubangang hapin: Gilitratoan ni iStock/Thinkstock. Sulod sa luyo nga hapin: Gilitratoan ni Leslie Nilsson.

MGA DEPARTAMENTO

- 8 Unsa ang Atong Gituohan: Nagtuo Kami sa Pagsunod sa Propeta**
- 10 Atong mga Panimalay, Atong mga Pamilya: Ang Mahigugmaong Ehemplo sa Akong Amahan**
Pangalan gipugnang
- 12 Musika: Duola Siya**
Ni Theodore E. Curtis ug Hugh W. Dougall
- 40 Mga Pagpamalandong: Hooray!**
Ni G. Craig Kiser
- 41 Pagserbisyo diha sa Simbahan: Dili Mahitabo Samtang Ako ang Nagserbisyo**
Ni Brett J. Porter
- 42 Mga Tingog sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw**
- 80 Hangtud Kita Magkita Pag-usab: Ang Unsa ug Ngano ug Unsaon sa Paghatag og usa ka Pagpamatuod**
Ni Presidente Spencer W. Kimball

46

46 Pagkamatinguhaon ug Pagkadisipulo

Ni Elder David F. Evans

Atong gikinahanglan ang kama-tinguhaon aron mahimo kitang tinuod nga mga disipulo sa Man-luluwas ug makab-ot ang tinuod nga maayong mga tumong nga nahibaloan sa atong Langitnong Amahan nga gikinahanglan natong maangkon aron maan-dam para sa kahangturan.

50 Mga Dumadapig sa Igpapahulay

Ni Samantha McFadyen

Ang pagpili anaa ra namo: mahimo kami nga makadula sa Dominggo ug maningkamot nga mahimong mga kampion sa nasyonal, o mahimo namong i-forfeit ang duwa ug iba-laan ang adlawng Igpapahulay.

52 Ang Pinakalisud nga Bahin sa Pagkahimong usa ka Misyonaryo

Ni Wendy Ulrich

Nabasa nimo ang Basahon ni Mor-mon ug ang Isangyaw ang Akong Ebanghelyo. Apan nahibalo ba mo unsaon sa pagpakig-istorya sa mga estranghero ug atubangon ang pag-salikway? Panindota ang uban nga mga kahanas nga gikinahanglan gayud nimo isip usa ka misyonaryo.

57 Atong Luna

58 Gikan sa Mission Field: Usa ka Kalag nga Nangamuyo

Ni Stephen Dugdale

Ingon og dili siya mahigalaon, dili maduolan, ug daw maka-hadlok. Apan siya sa tinud-anay usa lamang ka kalag nga anaa sa panginahanglan sa pipila ka mahangturon nga mga tubag.

61 Mga Tubag gikan sa mga Lider sa Simbahan: Unsaon sa Pagtabang ang mga Misyonaryo

Ni Elder David A. Bednar

62 Mga Pangutana ug mga Tubag

Ang akong mga ginikanan mamalikas, maminaw og saba nga musika, ug motan-aw og dili maayo nga mga salida sa TV. Unsay akong buhaton aron mobati sa Espiritu diha sa balay, ilabi na ma-Dominggo?

64 Unsaon nga Mahimong Maayong Higala

Ni David Morales

Kitang tanan gusto og mga higala. Aniay pipila ka mga paagi sa pag-himo og maayong mga higala ug ikaw usa na usab.

76

66 Mga Bata Kinsa Nagbarug nga Masaligon: Barugan ang Matarung

Ni Aysia Tan

68 Ang Kauban ni Jordan sa Pagtuon

Ni Kirstin Ide

70 Ang Tibuok Taming sa Dios

Unsay inyong buhaton kada adlaw aron magpabilin ang inyong espiritu nga luwas ug malipayon?

72 Mga Tubag gikan sa usa ka Apostol: Unsa nga mga saad ang atong himoon diha sa bunyag?

Ni Elder Neil L. Andersen

73 Atong Pahina

74 Mga Bayani diha sa Basahon ni Mormon: Si Abish Usa ka Misyonaryo

75 Makabasa Ko sa Basahon ni Mormon

76 Mga Istorya sa Basahon ni Mormon: Si Alma Nagtudlo kon Unsaon sa Pag-ampo

79 Koloranan nga Pahina: Makahi-mo ko sa Balaang Pagtahud

RESUME

Tan-awa kon inyo bang makitan ang Liahona nga gitago dinhi niining isyu. Timailhan: Asa kamo pwedeng mag-ampo?

52

Internasyonal nga magasin sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga giimpronta sa Cebuano

Ang Unang Kapangulohan: Thomas S. Monson,
Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles:

Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard,
Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar,
Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen,
Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund

Editor: Joseph W. Sitati

Luyo-luyo sa mga Editors: James B. Martino, Carol F. McConkie

Mga Adviser: Brian K. Ashton, Randall K. Bennett, Craig A.
Cardon, Cheryl A. Esplin, Christoffel Golden, Douglas D. Holmes,
Larry R. Lawrence, Carole M. Stephens

Tigdumalang Direktor: Peter F. Evans

Direktor sa Operasyon: Vincent A. Vaughn

Direktor sa mga Magasin sa Simbahan:

Allan R. Loyborg

Business Manager: Garff Cannon

Tigdumalang Editor: R. Val Johnson

Luyo-luyo sa Tigdumalang Editor: Ryan Carr

Assistant sa Publikasyon: Megan VerHoef Seitz

Team sa Pagsulat ug Pag-edit: Brittany Beattie, David Dickson,
David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Lori Fuller, Garrett H. Garff,
LaRene Porter Gaunt, Jill Hacking, Charlotte Larcabal, Michael R.
Morris, Sally Johnson Odekirk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough,
Richard M. Romney, Mindy Anne Selu, Paul VanDenBerghe,
Marissa Widdison

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Tadd R. Peterson

Team sa Pagdesinyo: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus,
Mandie M. Bentley, C. Kimball Bott, Tom Child, Nate Gines,
Colleen Hinkley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy,
Mark W. Robison, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Coordinator sa Intellectual Property:

Collette Nebeker Aune

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Team sa Produksyon: Connie Bowthorpe Bridge, Julie Burdett,
Katie Duncan, Bryan W. Gygi, Denise Kirby, Ginny J. Nilson,
Gayle Tate Rafferty

Prepress: Jeff L. Martin

Direktor sa Pag-impronta: Craig K. Sedgwick

Direktor sa Pagpang-apud-apod: Stephen R. Christiansen

Paghubad: Francisco M. dela Cruz

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga
taho ngadto sa *Dateline Philippines* sa *Liahona*, The
Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive,
Greenmeadows Subdivision, Quezon City 1110, Metro Manila,
Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue,
Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-
9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P48 matag tuig, P4.00
matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Sa pag-subscribe ug pag-renew sa magasin, bisitahi ang <http://store.lds.org>. Paliug ayaw kalimti sa pagbutang sa imong ward/
branch isip address asa ipadala ang imong subskripsyon.

Kon dunay mga pangutana mahitungod sa subskripsyon paliug
tawag sa Church's Global Service Center (GSC) sa 1800-8-680-
3950 alang sa mga subscriber sa PLDT ug Smart o 1800-1-441-
0687 alang sa mga subscriber sa Globe.

Isumiter ang mga manuskrito ug mga pangutana online
sa liahona.lds.org; kon ipadala ngadto sa *Liahona*, Room 2420,
50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA;
o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Liahona (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabut
nga "kompas o direktor") gimantala sa Albanian, Armenian,
Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese
(simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian,
Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic,
Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian,
Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish,
Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish,
Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian,
Urdu, ug Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi sa pinulongan.)

© 2016 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod
gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa
Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Gi-impronta sa Tinipong
Bansa sa Amerika. Gi-impronta sa Pilipinas.

Ang teksto ug biswal nga materyal diha sa *Liahona* mahimong
kopyahan alang sa sulagima, dili pangkomersyo nga paggamit sa
simbahan o panimalay. Ang biswal nga materyal dili mahimong
kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa linya sa kredito sa
maong artwork. Ang mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto
sa Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt
Lake City, UT 84150, USA; e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

June 2016 Vol. 19 No. 6. LIAHONA (USPS 311-480)
Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church
of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt
Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year;
Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid
at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of
address. Include address label from a recent issue; old and new
address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions
to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription
help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard,
American Express) may be taken by phone. (Canada Post
Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2).
NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes
to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368,
Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

Mga Ideya sa Family Home Evening

Kini nga isyu naglangkob og mga artikulo ug mga kalihokan nga magamit alang sa family home evening. Ang mosunod mao ang duha ka mga ehemplo.

"Unsa ang Among Gituohan," pahina 8:

Kini nga artikulo nagtudlo nga, "Samtang atong gipaluyohan ang propeta ug mga apostoles, makabaton kita og usa ka pagpamatuod kanila isip mga sulugoon sa Dios." Mahimo ninyong palamboon ang inyong pagpamatuod sa mga propeta pinaagi sa pagbasa o pagpaminaw ngadto sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya. Isip usa ka pamilya, ikonsiderar ang pagbasa sa usa sa bag-ong pakigpulong ni Presidente Monson ug pilia ang usa sa iyang tambag nga sundon. Samtang inyong gisunod unsay gihangyo sa propeta, paningkamoti nga maila kon sa unsang paagi nga ikaw napanalanginan.

"Dali, Sunod Kanako: Pagtudlo sa mga Sukaranan diha sa Panimalay,"

pahina 28: Ikonsiderar ang pagtuon sa *Dali, Sunod Kanako* nga hilisgutan isip usa ka pamilya sulod sa usa ka bulan. Mahimo ninyong tun-an ang mga aspeto sa inyong napili nga hilisgutan matag semana, gamit ang mga kasulatan o uban nga mga abag sa pagtudlo sama sa *Isang-yaw ang Akong Ebanghelyo*, LDS.org, ang *Giya ngadto sa mga Kasulatan*, ug *Ang Kinabuhi ni Kristo Bible Videos*. Sa family home evening matag semana, mahimo ninyong ipakigbahin unsay inyong nakat-unan ug gibati.

ANAA PAY DAGHAN SA INTERNET

Ang *Liahona* ug ubang mga materyal sa Simbahan anaa sa daghang pinulongan sa languages.lds.org. Bisitaha ang [facebook.com/liahona.magazine](https://www.facebook.com/liahona.magazine) (anaa sa pinulongang English, Portuguese, ug Spanish) sa pagpangita og makadasig nga mga mensahe, mga ideya sa family home evening, ug materyal nga mahimo nimong ipakigbahin sa imong mga higala ug pamilya.

MGA HILISGUTAN NIINI NGANG ISYU

Ang mga numero nagrepresentar sa unang pahina sa artikulo.

Aaronic Priesthood, 41

Adlawng Igpapahulay, 45,
50, 62

Balaan nga Pagtahud, 79

Basahon ni Mormon, 20,
57, 68, 74, 75

Biblia, 20

Buhat sa templo, 7

Bunyag, 72, 73

Dios nga Amahan, 4

Hugot nga Pagtuo, 36,
46, 75

Jesukristo, 12, 28, 40

Kabatan-onan, 41

Kaminyoon, 28

Kinaiya, 52

Milagro, mga, 26

Misyonaryo nga buhat,
52, 58, 61, 74

Ordinansa, mga, 7, 28

Pag-ampo, 12, 58, 61, 66,
76

Pagkaamahan, 4, 10

Pagkadisipulo, 46

Pagkakabig, 36

Pagkamapainubsanon, 52

Pagkamasulundon, 8,
28, 70

Pagkamatinguhaon, 46

Pagpamatuod, 80

Pagpaningkamot
sa Kaugalingon, 28

Pagtudlo, 28, 43

Pag-ula, 36

Pakigsaad, mga, 7, 28, 72

Pamilya, 10, 28, 36, 43,
44, 62

Panaghigala, 64

Plano sa kaluwasan, 32, 58

Propeta, mga, 8, 42, 44

Sakrament, 40

Serbisyo, 41

Templo, mga, 44, 73

Tumong, mga, 46

**Ni Presidente
Dieter F.
Uchtdorf**

Ikaduhang
Magtatambag
sa Unang
Kapangulohan

Atong Amahan,

ATONG TIGTUDLO

Nakasulay ka na ba og abli sa usa ka kahon sa mga pisa [parts], mikuha sa instruksyon unsaon pagtaud, ug naghunahuna, “Dili man ni masabtan?”

Usahay, bisan pa sa atong labing maayong mga intensyon ug pagsalig sa kaugalingon, mokuha kita sa usa ka pisa ug mangutana, “Para sa unsa man kana?” o “Unsaon na sa pagpahaum?”

Ang atong kasagmuyo magkagrabe samtang atong tanawon ang kahon ug makabantay og disclaimer nga nag-ingon, “Kinahanglang i-assemble—8 anyos pataas.” Tungod kay wala gihapon kitay ideya unsaon, dili kini makadugang sa atong pagsalig o pagtan-aw sa kaugalingon.

Usahay aduna kitay susama nga kasinatian sa ebanghelyo. Samtang motan-aw kita sa pipila ka parte niini, tingali mokalut kita sa atong ulo ug mangutana kon para sa unsa kana siya nga parte. O kon atong susihon ang laing parte, kita mahimong makaamgo nga bisan kon naningkamot pag-ayo aron hingpit nga makasabut, dili lang gihapon kita makasabut nganong gilakip kana nga parte.

Ang Atong Langitnong Amahan mao ang Atong Tigtudlo

Maayo gani, ang atong Langitnong Amahan mihatag kana-to og talagsaon nga mga instruksyon alang sa paghan-ay sa atong mga kinabuhi ug paghimo sa atong mga kaugalingon nga labing maayo. Kadto nga mga instruksyon moepekto bisan unsa pa ang atong edad o kahimtang. Gihatagan Niya kita sa ebanghelyo ug sa Simbahan ni Jesukristo. Gihatagan Niya kita sa plano sa katubsan, sa plano sa kaluwasan, gani sa plano sa kalipay. Wala Niya kita pasagdi uban sa tanan nga mga pagduha-duha o mga hagit sa kinabuhi, nga moingon, “Ania o. Hinaut swertehon ka. Sulbara na.”

Kon mapailubon lamang kita ug motan-aw uban sa mapainubsanon nga kasingkasing ug bukas nga hunahuna, atong makita nga ang Dios mihatag kanato og daghan nga mga himan aron mas makasabut sa Iyang komprehensibo nga mga instruksyon alang sa atong kalipay sa kinabuhi:

- Gihatagan Niya kita sa bililhong gasa sa Espiritu Santo, nga adunay potensyal nga mahimong atong personal, langitnon nga tyutor samtang magtuon kita sa pulong sa Dios ug mosulay sa pagpahiangay sa atong mga hunahuna ug mga binuhatan ngadto sa Iyang pulong.
- Gihatagan Niya kita og 24/7 nga access ngadto Kaniya pinaagi sa mga pag-ampo uban sa hugot nga pagtuo ug pagpangamuyo uban sa tinuod nga katuyoan.
- Gihatagan Niya kita og modernong mga apostoles ug propeta, kinsa nagpadayag sa pulong sa Dios sa atong panahon ug adunay awtoridad sa pagbugkos o pag-seal dinhi sa yuta ug didto sa langit.
- Gipahiuli niya ang Iyang Simbahan—usa ka organisasyon sa mga tumutuo kinsa nagtambayayong sa pagtabang sa usag usa samtang ilang gitrabaho ang ilang kaluwasan uban sa kahadlok, pagkurog, ug dili matupngan nga kalipay.¹
- Gihatagan Niya kita sa balaang mga kasulatan—ang Iyang sinulat nga pulong ngari kanato.
- Mihatag Siya og dili maihap nga mga himan sa modernong teknolohiya sa pagtabang kanato nga mahimong mga disipulo. Daghan niining talagsaon nga mga himan mahimong makita sa LDS.org.

Nganong ang atong Langitnong Amahan mihatag man kanato og daghan kaayong tabang? Tungod kay Iya kitang

gihigugma. Ug tungod kay, sama sa Iyang giingon Mismo, “Mao kini ang akong buhat ug ang akong himaya—ang pagpahinabo sa pagka-imortal ug sa kinabuhi nga dayon sa tawo.”²

Sa laing pagkasulti, ang Langitnong Amahan mao ang atong Dios, ug ang Dios mao ang tigtudlo nato.

Ang atong Amahan sa Langit mas nasayud og maayo sa mga panginahanglan sa Iyang mga anak kay sa ni bisan kinsa. Kini ang Iyang buhat ug himaya sa padayon nga pagtabang kanato, paghatag kanato og talagsaon nga temporal ug espirituhanon nga mga kapanguhaan sa pagtabang kanato diha sa atong dalan pabalik ngadto Kaniya.

Ang Matag Amahan Usa ka Tigtudlo

Sa pipila ka bahin sa kalibutan, ang mga amahan pasidunggan sa mga pamilya ug katilingban sa bulan

sa Hunyo. Kanunay gyud nga maayo ang pagtahud ug pagrespeto sa atong mga ginikanan. Ang mga amahan mobuhat og daghang maayo nga butang alang sa ilang mga pamilya ug adunay daghang dalaygon nga mga kinaiya. Ang duha sa labing importante nga tahas sa mga amahan diha sa kinabuhi sa ilang mga anak mao ang

pagkahimong maayo nga ehemplo ug usa ka tigtudlo. Ang mga amahan mobuhat og labaw pa kay sa pagsulti lang sa ilang mga anak kon unsa ang husto o sayop; sila mobuhat og labaw pa kay sa paghatag lang og manwal ngadto kanila ug maglaum kanila nga mosulbad sa kinabuhi sa ilang mga kaugalingon.

PAGTUDLO GIKAN NIINI NGA MENSAHE

Mahimo ninyong sugdan pinaagi sa paghangyo niadtong inyong gitudloan sa paghunahuna og higayon dihang ang Langitnong Amahan mitudlo kanila. Dayon mahimo kamo nga mohangyo kanila sa paghunahuna sa mga pagkapareho tali niana nga higayon ug usa ka higayon sa dihang sila mibati nga gitudloan sa ilang yutan-ong amahan. Dapita sila sa pagsulat sa mga pagkapareho sa mga paagi nga sila gitudloan. Mahimong mohagit kamo nila nga maningkamot sa pagsunod sa butang nga ilang gisulat sa pagpaningkamot nga mahimong mas maayo nga ehemplo ngadto sa uban.

Ang mga amahan motudlo sa ilang bililhong mga anak ug mopakita pinaagi sa ilang maayo nga ehemplo sa paagi nga magpuyo og matinuoron nga kinabuhi. Ang mga amahan dili mopasagad sa ilang mga anak apan magdali-dali sa pagtabang nila, motabang nila nga makabuntog sa mga kalisdanan nga ilang masinati. Ug usahay kon maalamon ang pagbuhat niini, ang mga amahan motugot nga manlimbasug ang ilang mga anak, nakaamgo nga kini tingali ang labing maayong paagi aron makat-on sila.

Kitang Tanan mga Tigtudlo

Samtang ang yutan-ong mga amahan mohimo niini alang sa ilang mga anak, ang diwa sa pagtudlo maoy gikinahanglan natong itanyag sa tanang anak sa Dios, bisan unsa pa ang edad, dapit, o sirkumstanya. Hinumdumi, ang mga anak sa Dios atong mga kaisugan; kitang tanan sa samang mahangturong pamilya.

Niini nga pagsabut, magmahimo kita nga mga tigtudlo—

maghinam-hinam sa pagpangita ug pagtabang sa usag usa aron mahimo kitang labing maayo. Tungod kay kita mga anak sa Dios, aduna kitay potensyal nga mahimong sama Kaniya. Ang paghigugma sa Dios ug sa atong isigka-tawo, pagsunod sa mga sugo sa Dios, ug pagsunod sa ehemplo ni Kristo mao ang tul-id, pig-ot, ug makalipay nga dalan balik ngadto sa presensya sa atong langitnong mga ginikanan.

Kon ang Dios sa uniberso nagpakabana kaayo kanato nga Siya maoy atong tigtudlo, tingali kita usab mahimong motabang sa atong isigkatawo, bisan unsa pa ang ilang kolor, kaliwat, sosyal ug ekonomikanhong kahintang, pinulongan, o relihiyon. Magmahimo kita nga dinasig nga mga magtudlo ug mopanalangin sa kinabuhi sa uban—dili lamang sa atong kaugalingong mga anak apan sa tanang mga anak sa Dios sa tibuok kalibutan. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Mga Buhat 13:52; Mga Taga-Filipos 2:12.
2. Moises 1:39.

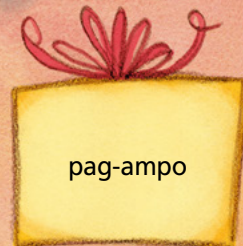
MGA BATA

Ang Tabang sa Langitnong Amahan

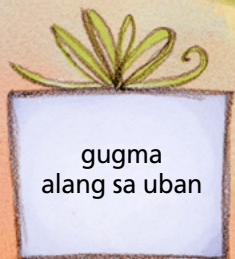
Tungod kay ang Langitnong Amahan nahigugma kanato, Siya mihatag kanato og daghan nga mga himan, o mga gasa, nga makatabang kanato. Itugma ang matag gasa sa litrato niini sa ubos. Unsaon ninyo paggamit kini nga mga gasa sa pagpanalangin sa inyong kinabuhi ug sa pagpanalangin sa uban?

gahum sa
priesthood

pag-ampo

gugma
alang sa uban

mga
kasulatan

mga
apostoles ug
mga propeta

Tun-i sa mainampuon paagi kini nga materyal ug tinguhaa nga masayud unsay angay nga ipakigbahin. Sa unsang paagi “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan” mopalambo sa inyong hugot nga pagtuo sa Dios ug mopanalangin niadtong inyong giamumahan pinaagi sa visiting teaching? Alang sa dugang nga impormasyon, adto sa reliefsociety.lds.org.

Ang mga Ordinansa ug mga Pakigsaad sa Templo

Ang mga ordinansa nga gikinahanglan alang sa kaluwasan ug kahimayaan giubanan og mga pakigsaad uban sa Dios. “Ang paghimo ug pagtuman sa mga pakigsaad nagpasabut sa pagpili nga mahigut kita ngadto sa atong Amahan sa Langit ug ni Jesukristo,” miingon si Linda K. Burton, kinatibuk-ang presidente sa Relief Society.¹

Si Elder Neil L. Andersen sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miingon, “Ang Ginoo nag-ingon, ‘Diha sa mga ordinansa . . . ang gahum sa pagkadiosnon gipakita.’

“Adunay espesyal nga mga panalangin gikan sa Dios sa tanang takus nga tawo kinsa gibunyagan, midawat sa Espiritu Santo, ug miambit kanunay sa sakrament.”²

“Kon ang mga lalaki ug mga babaye mangadto sa templo,” miingon si Elder M. Russell Ballard sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “mahatagan sila sa pareho nga gahum, nga mao ang gahum sa priesthood . . .

“. . . Ang tanang lalaki ug babaye makagamit niini nga gahum alang sa tabang diha sa kaugalingon nilang kinabuhi. Ang tanan nga mihimo og sagradong mga pakigsaad sa Ginoo ug kadtong mitahud sa mga pakigsaad mahimong makadawat og personal nga pagpadayag, nga mapanalanginan pinaagi sa pagpangalagad sa mga anghel, nga makigsulti sa Dios, nga makadawat sa kahingpitan sa ebanghelyo, ug, sa katapusan, mahimong mga manununod kauban ni Jesukristo sa tanan nga anaa sa atong Amahan.”³

Dugang nga mga Kasulatan

1 Nephi 14:14; Doktrina ug mga Pakigsaad 25:13; 97:8; 109:22

MUBO NGA MGA SULAT

1. Linda K. Burton, “Ang Gahum, Kalipay, ug Gugma sa Pagtuman sa Pakigsaad,” *Liahona*, Nob. 2013, 111.
2. Neil L. Andersen, “Ang Gahum sa Priesthood,” *Liahona*, Nob. 2013, 92.
3. M. Russell Ballard, “Ang mga Lalaki ug mga Babaye diha sa Buhat sa Ginoo,” *Liahona*, Apr. 2014, 48–49.
4. Tan-awa sa D. Todd Christofferson, “Ang Gahum sa mga Pakigsaad,” *Liahona*, Mayo 2009, 19, 20–21.

Ikonsiderar Kini

Sa unsang paagi ang mga ordinansa ug mga pakigsaad sa templo makapalig-on ug makahatag og gahum kanato?

Hugot nga Pagtuo, Pamilya, Kahupayan

Buhi nga mga Sugilanon

Niadtong 2007, upat ka adlaw human sa grabing linog sa Peru, si Elder Marcus B. Nash sa Seventy nakighimamat sa branch president nga si Wenceslao Conde ug sa iyang asawa, si Pamela.

“Si Elder Nash nangutana ni Sister Conde kon kumusta na ang iyang gagmayng mga bata. Uban sa pahiyum, mitubag siya nga tungod sa kaayo sa Dios luwas ug maayo ra silang tanan. Nangutana siya sa balay sa mga Condes.

“‘Wala na,’ yano siyang miingon.

“. . . ‘Ug bisan pa niana,’ miiingon si Elder Nash, ‘ikaw nagpahiyom samtang kita nag-istorya.’

“‘Oo,’ siya miingon, ‘ako nag-ampo ug ako malinawon. Aduna kami sa tanan nga among gikinahanglan. Ania namo ang usag usa, ania namo ang mga anak, nabugkos kami sa templo, ania namo kining talagsaon nga Simbahan, ug ania namo ang Ginoo. Matukod namo pag-usab ang balay uban sa tabang sa Ginoo.’ . . .

“Unsa man ang mahitungod sa paghimo ug pagtuman sa mga pakigsaad uban sa Dios nga naghatag nato og gahum sa pagpahiyom sa mga kalisud, sa pag-usab sa mga kalisdanan ngadto sa kadaugan . . . ?”

“Ang tinubdan mao ang Dios. Ang atong access niana nga gahum ipaagi sa atong mga pakigsaad uban Kaniya.”⁴

NAGTUO KAMI SA PAGESUNOD SA PROPETA

Sama sa orihinal nga Simbahan nga gitukod ni Jesukristo panahon sa Iyang mortal nga pagpangalagad, ang Simbahan karon “tinukod ibabaw sa patukoranan nga mao ang mga apostoles ug mga profeta, nga niini si Jesukristo mao ang ulohang bato sa pamag-ang” (Mga Taga Efeso 2:20). Kami adunay napulog duha ka mga Apostoles, ingon man ang Presidente sa Simbahan ug iyang mga magtatambag, kinsa mga propeta, manalagna, ug tigpadayag. Sila gipangtawag aron sa pagsaksi ni Jesukristo ug pagsangyaw sa Iyang ebanghelyo sa tibuok kalibutan.

Ang Manluluwas magpili sa Iyang mga propeta ug mag-andam kanila pinaagi sa daghang mga kasinatian sa paggiya sa Simbahan. Kon ang mga miyembro sa Simbahan mamulong bahin sa propeta, sila nagpasabut ngadto sa Presidente sa Simbahan, ang bugtong tawo sa yuta kinsa

nagdawat og pagpadayag alang sa tibuok Simbahan.

Tungod kay ang Presidente sa Simbahan mamulong alang sa Ginoo (tan-awa sa D&P 1:38), dili maalamon nga hagpaton ug pilion lang ang tipik sa iyang mga tambag nga gusto lang natong sundon. Hinoon, among gitagad ang iyang tambag ug mga pagdapat sama nga among nadawat kini direkta gikan ni Jesukristo, “sa tanan nga pailub ug hugot nga pagtuo” (D&P 21:5).

Samtang mipili kami sa pagpaminaw ug pagsunod sa propeta ug sa uban nga mga apostoles, mapanalingnan ang among mga paningkamot nga mamahimong sama ni Jesukristo, ug mapanalipdan kami gikan sa kawalay siguridad ug panglingla sa kalibutan (tan-awa sa Mga Taga Efeso 4:11–14).

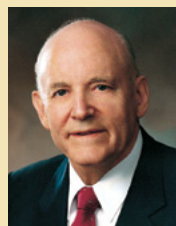
Sama pananglit, kami makakaplag og espirituhanon nga kahilwasan

diha sa kalibutan nga nag-usab-usab ang mga moral ug mga mithi pinaagi sa pagsunod sa walay kausaban nga mga sumbanan nga gitudlo sa propeta ug mga apostoles. Makaplagan usab namo ang temporal nga seguridad sa pagsunod sa propetikanhong tambag aron malikayan ang utang, maggahin og tinigum, ug magpundo og pagkaon.

Samtang ang Presidente sa Simbahan ug ang mga Apostoles mohalad sa ilang mga kinabuhi ngadto sa buluhaton sa Ginoo—pagbyahe sa kalibutan nga magsaksi ni Kristo, pagtudlo sa mga Santos, ug pagdumala sa administrasyon sa tibuok kalibutan nga Simbahan—Siya mipaluyo ug mipanalangin kanila ug sa ilang mga pamilya. Kami usab mipaluyo kanila samtang kami nag-ampo alang kanila, mosunod sa ilang mga tambag, ug magtinguha nga maangkon ang Espiritu Santo nga mokompirmar ngari kanamo sa mga kamatuoran nga ilang gitudlo.

Samtang mipaluyo kami sa propeta ug mga apostoles, makabaton kami og usa ka pagpamatuod kanila isip mga sulugoon sa Dios. Bisan tuod dili sila hingpit, ang Langitnong Amahan dili motugot nila nga ipahisalaag kami (tan-awa sa Deuteronomio 18:18–20). ■

PAGGIYA PINAAGI SA BUHI NGA PROPETA

“Ang Dios namulong pag-usab ug nagpadayon sa paghatag og paggiya sa iyang mga anak pinaagi sa buhing propeta karon. Mopahayag

kita nga siya, ingon nga gisaad, anaa kanunay uban sa iyang mga sulugoon ug nagdirekta sa mga kalihokan sa iyang Simbahan sa tibuok kalibutan.”

Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Howard W. Hunter (2015), 131.

Mahimo kamong makat-on og dugang mahitungod sa pagsunod sa propeta pinaagi sa pagbasa sa “Pagpaluyo sa mga Propeta” (*Liahona*, Nob. 2014, 74–76) ni Presidente Russell M. Nelson, Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles.

Mao kini ang pipila sa mga panalangin nga moabut kanamo pinaagi sa pagsunod sa mga propeta:

Ang Propetang Joseph Smith (1805–44) mihubad sa Basahon ni Mormon “pinaagi sa gasa ug gahum sa Dios” (tan-awa sa pasiuna sa ang Basahon ni Mormon). Sukad sa pagmantala niini niadtong 1830, nakapanalangin kini sa minilyon ka kinabuhi sa mga tawo.

Niadtong 1936, panahon sa Grabing Kalisud, si Presidente Heber J. Grant (1856–1945) mipahibalo sa unsay nahimong programa sa welfare sa Simbahan. Karon kini nga programa nag-abag sa katawhan sa tanan nga mga tinuohan sa tibuok kalibutan.

Niadtong Abril 1998, sa dihang ang Simbahan aduna nay 51 ka gigamit nga mga templo, si Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008) mipahibalo og usa ka programa sa pagtukod og daghang gagmay nga mga templo. Kini nga mga templo karon nagpanalangin pa sa nagkadaghang mga miyembro sa Simbahan sa tibuok kalibutan.

Niadtong 1915 si Presidente Joseph F. Smith (1838–1918) ug ang iyang mga magtatambag midapit sa mga miyembro sa Simbahan sa pagsugod og pahigayon og family home evening. Ang mga pamilya nag-ani pa gihapon sa talagsaong mga panalangin nga ilang gisaad agig resulta.

Niadtong 2012, si Presidente Thomas S. Monson mipahibalo nga ang mga edad sa pagserbisyo og misyon alang sa mga lalaki ug babaye gipa-ubsan ngadto sa 18 ug 19, sa tinagsa. Liboan ka mga pamilya ug mga misyonaryo ang napanalanginan pinaagi sa resulta sa paghalapad sa pwersa sa misyonaryo.

ANG MAHIGUGMAONG EHEMPLO SA AKONG AMAHAN

Pangalan gipugngan

Ang akong amahan mipakita kanako unsaon sa paghigugma sa akong mga anak nga nahisalaag.

Nagpamiyembro ko sa Simbahan human modawat og imbitasyon gikan sa duha ka mga higala sa pagtambong sa seminary. Ang akong mga ginikanan kanunay nga nagsuporta sa akong mga desisyon nga magpabunyang, moserbisyo og misyon, ug maminyo sa templo. Nakahinumdom ko, hinoon, sa kasakit nga akong gibati (ug ako nagtuo nga nasinati usab sa akong mga ginikanan) nga masayud nga sila mabinationg naghulat diha sa waiting room sa Provo Utah Temple samtang ang akong asawa ug ako gi-sealed.

Nakabaton mi sa kaulahian og upat ka mga anak ug akong nahinumdoman ang kalipay sa pagkasayud nga silang tanan nabugkos ngari kanamo tungod kay sila natawo diha sa pakigsaad. Ang among mga anak maoy unang mga apo, ug bisan tuod ang akong mga ginikanan ug mga igsoon wala gyud nagpamiyembro sa Simbahan, sila nahimong suod kaayo sa akong mga anak. Sulod sa daghang katuigan nagpuyo mi duol sa usag usa, ug ang akong mga ginikanan nakakita sa among mga anak nga miapil sa mga kalihokan sa eskwelahan ug mga dula sa kabatan-onan. Sila mitambong sa mga bunyang sa matag usa sa among mga anak.

Sa dihang nahimo nang tin-edyer ang among mga anak, hinoon, ang akong mga buluhaton sa trabaho

nagkinahanglan nga ang among pamilya mobalhin ngadto sa laing estado. Apan bisan niini nga mga katuigan, ang akong mga ginikanan nagpadayon nga masuod sa among mga anak pinaagi sa pagbisita ug sa kanunay nga mga sulat.

Sa dihang ang akong mga ginikanan medyo edad-edaran na, ang akong inahan sayo nga nasakit og Alzheimer's. Determinado ang akong amahan nga matinud-anong

moserbisyo isip iyang tig-atiman, bisan kon ang iyang kondisyon nagkinahanglan og full-time nga pag-amuma. Bisan niining ulahing mga katuigan, ang akong amahan mokontak kanako pinaagi sa sine-mana, ug, sa pipila ka mga panahon, kada adlaw, nga tawag sa telepono ug mga sulat. Suod ang akong relasyon sa akong mga ginikanan, apan atol sa katapusang 10 ka tuig sa kinabuhi sa akong amahan, mas nasuod mi kaayo.

Niadtong mga tuiga, ang akong mga ginikanan nagpadayon nga masuod sa among mga anak pinaagi sa pagbisita ug sa kanunay nga mga sulat.

Nakaamgo ko dayon niana nga nakahimo usab siya nga masuod sa akong tulo ka mga igsoon sa samang paa-gi—bisan pa sa managlahi nga mga interes ug relihiyon nga among gipili sa amo nang pagdako.

Ang akong mga ginikanan ug ang akong pamilya nagpuyo sa magka-atbang nga bahin sa Estados Unidos atol niadtong katapusang mga tuig, ug kaduha sila mitabuk sa nasud aron sa pagbisita, bisan kon ang Alzheimer's sa akong inahan migrabe na sa punto nga ang pag-abag kaniya atol sa layo nga biyahe sa eroplano lisud kaayo alang kang Papa.

Niini nga samang panahon, ang akong mga anak tagsa-tagsa nga mihukom nga mohunong na sa pagsimba. Ang duha sa katapusan mipatangtang sa ilang mga pangalan gikan sa mga rekord sa Simbahan. Kini sigurado nga pagsulay sa mga kinabuhi namo sa akong asawa. Ug bisan tuod dili siya usa ka Santos sa Ulahing mga Adlaw, nasakitan ang akong amahan ug naglibug usab sa mga pagpili sa among mga anak. Siya usa ka pribadong relihiyuso nga tawo, ug siya miapil kanamo niadto nga mga katuigan sa pag-ampo alang kanila.

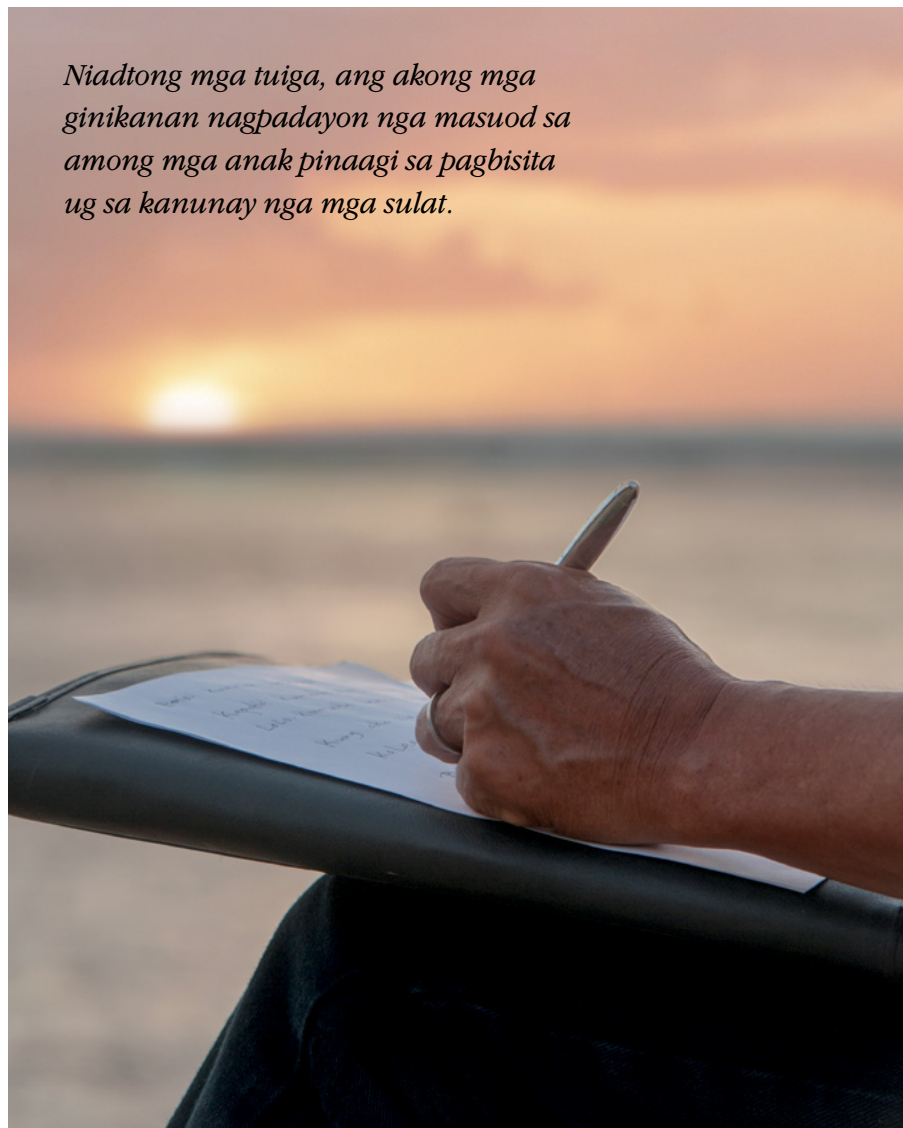
Niadtong 2005 ang akong amahan namatay human mahiling nga adunay kanser, ug ang akong inahan namatay paglabay sa tulo ka tuig. Ang akong

asawa ug ako nalipay nga maoy ilang proxy sa pagpahigayon sa mga ordinansa sa templo human sa ilang kamatayon.

Dugay na akong nag-ampo nga makasabut sa labing maayong paagi nga manginlabut sa akong mga anak karon nga mga hamtong na sila, ang pipila duna nay kaugalingon nilang mga kapikas ug mga anak, nga walay usa kanila nga LDS. Suod gayud kami ngadto sa tanan namong upat ka mga anak, ug mapasalamaton kami nga kanunay silang mokontak kanamo uban sa gugma.

Sa katapusan nakadawat ko og klaro nga tubag kon unsaon nako pagdumala ang akong kaugalingon, posible sa tibuok nakong kinabuhi,

kalabut niining hamtong nga mga anak. Kinahanglan nakong buhaton ang unsay gibuhay sa akong amahan kanako. Bisan pa sa nagkalain-lain namong mga kinabuhi ug sa lain-laing namong relihiyuso nga panglantaw, ang akong amahan determinado nga magpaduol kanako isip usa ka amahan ug usa ka higala samtang nasinati nako ang kasakit nga makita ang akong mga anak nga mipili og lahi nga estilo sa kinabuhi ug mga tinuohan kay kanako. Nakaamgo ko nga kinahanglan nakong sundon ang ehemplo sa akong amahan, kinsa mitudlo kanako unsaon pagtratar ang mga anak nga dunay lahi nga relihiyon: hingpit sila nga higugmaon, sama sa buhaton sa Manluluwas. ■

Duola Siya

Mahunahunaon ♩ = 80-92

Mga pulong ni Theodore E. Curtis
Musika ni Hugh W. Dougall

1. Nag - la - kaw ko sa ma - hi - lum,
2. Kon ang ti - ngu - ha ko da - ko
3. Bi - san un - say ma - hi - ta - bo,

Sa nin - dot nga ka - gab - hi - on—
Ta - bang Ni - ya gi - pa - nga - yo;
Hul - ga man nga - ri ka - na - ko;

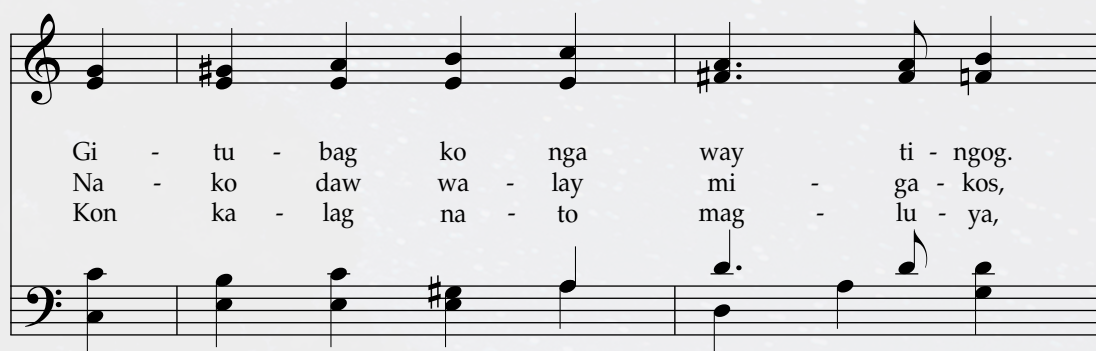
U - bos sa bi - to - ong dag - han,
Way mi - lag - ro sa - ma's ka - yo,
Si - ya gyud ang ka - lig - on ko,

Na - a ang Dios nga A - ma - han.
Hi - no - on gi - tu - bag a - ko.
Ug ang ka - pa - si - lu - ngan ko.

Sa pag - am - po ko mi - lu - hod;
 Sa nag - ka - ku - sog ang u - nos
 Kon mag - su - bo du - o - la S'ya,

Gi - tu - bag ko nga way ti - ngog.
 Na - ko daw wa - lay mi - ga - kos,
 Kon ka - lag na - to mag - lu - ya,

Pa - las - a - non na - nga - tib - way
 A - pan pa - da - yon ang bag - yo
 Na - ngan - doy og ka - hu - pa - yan.

Ka - sing - ka - sing ko na - hu - pay.
 Bi - san Ni - ya mi - sa - lig ko.
 Du - o - la S'ya! Du - o - la S'ya!

Elder Gary E. Stevenson

USA KA MASINABUTON NGA KASINGKASING

Ni Elder Robert D. Hales

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Nagtubo sa Cache County, Utah, USA, nga duol sa Logan Utah Temple (tan-awa sa atbang nga pahina), Si Gary Stevenson nakakat-on og daghang leksyon gikan sa mga pagtulun-an sa iyang amahan ug inahan. Gitudloan siya sa iyang amahan nga sundon ang Espiritu Santo, ug ang iyang inahan midasig kaniya sa pagpili sa eksakto. Sa tin-edyer pa nakakat-on siya sa pagpasalamat sa pakigdait ug pagserbisyo sa iyang mga korum sa priesthood, nga kabahin sa iyang preparasyon sa pagserbisyo karon sa Korum sa Napulog Duha.

Dihang si Gary Stevenson mga 11 anyos pa, gidala siya sa iyang papa sa usa ka lakaw. “Milayat ko gikan sa usa ka bato ngadto sa laing bato atubangan sa akong papa,” nahinumdom siya. “Tuyo nako ang pagkat-kat sa dakong bato ug motan-aw sa ubos. Dihang nakakat-kat na ko dapit sa ibabaw sa bato, iyang gigunitan ang akong bakos ug gibira ko paubos.

“‘Ngano diay?’ Miingon ko, ug mitubag siya, ‘Ayaw og kat-kat niana nga bato. Mosubay lang ta sa agianan.’ Mga gutlong milabay dihang among gilantaw sa ubos gikan sa ibabaw nga agianan, among nakita ang usa ka bitin [rattle snake] sa ibabaw sa bato, nagpainit sa adlaw.

“Mao to nganong gibira ta ka,’ mipasabut si papa.

“Wala madugay sa pagbiyahe namo pauli, nahibalo ko nga naghulat siya nako nga mangutana: ‘Giunsa nimo pagkahibalo nga tua didto ang bitin?’ Miingon siya, ‘Tudloan ta ka mahitungod sa Espiritu Santo.’ Duna kami diha-diha nga leksyon mahitungod sa mga tahas nga mahimo sa Espiritu Santo sa atong kinabuhi: tigpanalipud, tighupay, ug usa nga tigpamatuod. ‘Niining sitwasyuna,’ miingon ang akong papa, ‘ang Espiritu Santo nanalipud kanimo pinaagi nako. Gipasidan-an ko niya nga birahon ta ka.’”

Kini nga kasinatian, bisan yano, nakatabang kang Elder Stevenson nga makasabut nga kon madawat ang mga pag-aghat sa Espiritu, kinahanglan nga dawaton kini

ug lihukon. Usa kadto sa daghang leksyon nga nakat-unan niya gikan sa iyang amahan.

Talagsaong Inahan, Talagsaong mga Tigtudlo

Sumala ni Elder Stevenson, ang iyang mama usa ka ehemplo sa tiunay nga pagkamaayo: “Ang iyang mga gilauman midasig kanako. Hapit sa tanan nakong gibuhit maghunahuna ko nga, ‘Dili ko gustong masagmuyo si mama.’”

Sa pagtinabangay, gitudlo sa iyang mga ginikanan ang mga baruganan sa ebanghelyo atol sa ilang family home evening ug ubang mga kalihokan o panagpundok sa pamilya. “Ilang gilig-on ang among panimalay sa mga pagtulun-an sa ebanghelyo. Mao kadto ang pundasyon sa among kinabuhi,” miingon siya.

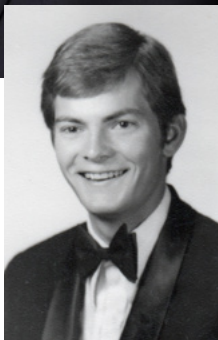

Ang uban pang mapuslanon nga tigtudlo migiya usab kaniya. “Nahinumdom ko sa uban nakong unang mga training isip General Authority nga si Presidente Henry B. Eyring, Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, misugyot nga maghimo kami og lista sa 20 ka tawo nga dunay positibong impluwensya sa among kinabuhi. Sa akong hunahuna ang tanan makabenepisyo sa ingon niadto nga buluhaton. Makadasig ang paghunahuna sa tanang buotan nga mga lalaki ug babaye kinsa anaa aron sa pagtambang kanako, ilabi na sa akong pagkabatan-on.”

Nalig-on pinaagi sa Pamilya ug mga Higala

Si Gary E. Stevenson natawo niadtong Agosto 6, 1955, ug nagdako sa Logan, Utah, USA. Ang iyang mga ginikanan, si Evan ug si Jean Hall Stevenson, dunay upat ka anak. Si Gary ang ikaduha nga anak ug kamagulangan nga lalaki.

“Suod kaayo ko sa akong mga igsoon. Naglaum ang magulang nako nga babaye, si Debbie, nga mohimo ko unsay eksakto. Ang akong mga manghud sila si Merilee ug si Doug, naglaum nga mahimo kong usa ka ehemplo. Tanan kami mibati og responsibilidad sa pagpakabuhing matarung ug moapil sa mga kalihokan sa Simbahan.” Ang iyang mga paryente usab dunay taas nga ekspektasyon: “Sama pananglit,

dihang milarga sa misyon ang kinamagulangan nakong ig-agaw, gipirmahan niya ang \$2 ka dolyar nga kwartang papel ug gipasa kini ngadto sa sunod nga ig-agaw nga nangamdam sa pagmisyon. Ang \$2 ka dolyar nga kwartang papel gipasa hangtud ngadto sa ika 16 nga ig-agaw kinsa nakaserbisyo og misyon sa tibuok kalibutan, nagpahinumdom sa matag usa nga kami nagkahiusa sa pagserbisyo sa Ginoo.”

Ang mga higala nga priesthood nakaimpluwensya usab kaniya para sa kaayuhan. “Sayo kong nakakat-on sa kinabuhi unsay ipasabut sa pagkasakop sa usa ka korum, nga dili lang sa adlawng Dominggo apan usab sa mga silingan ug sa eskwelahan,” miingon siya. “Naghatag kini kanako og pagbati sa pag-ilhanay, pagkahisakop, panag-igsoonay, ug pagserbisyo.” Nahinumduman kaayo niya ang pakigkuyog

Si Elder Stevenson nagserbisyo og full-time nga misyon sa Japan (ubos sa tuo) ug milambo ang iyang gugma para sa Asya ug sa mga katawhan niini. Sa iyang pag-uli, iyang nahimamat nga umaabut niyang asawa dihang silang duha mitambong og klase sa institute. Nagminyo sila sa Idaho Falls Idaho Temple ug nahimong ginikanan sa upat ka anak nga mga lalaki: nga sila si Craig, Bryan, Brett ug Kyle. Misanag ang mga mata ni Elder Stevenson dihang gihisgutan niya ang iyang asawa nga siya, “ang tinubdan sa akong kalipay.”

sa sakop sa korum sa pagpangolekta og mga halad sa puasa gikan sa usa ka sister sa ward nga anaa ra sa balay, buta, ug wala kaayoy kinitaan. “Bisan sa iyang mga kahimtang, kanunay siyang dunay diyot o sinsilyo isip halad sa puasa,” nahinumdom siya.

Gasa nga Nagkinahanglan og Buhat

Human maka-gradwar sa high school ug sa mubong panahon sa pag-eskwela sa Utah State University, si Elder Stevenson gitawag aron moserbisyo sa Japan Fukuoka Mission. “Nabalaka kaayo ko unsaon pagkat-on sa Hinapon. Ang akong kabalaka nagpadayon hangtud sa missionary training center. Hinoon human sa unom ka bulan, ang tinuoray nga pag-ampo ug makugihong pagtuon mihatag kanako og pagbati sa kalinaw nga panalanginan ko sa Ginoo nga makakat-on og Hinapon, apan dili mahitabo kon walay pagkugi.

Nagtudlo kini kanako nga ang gasa sa mga pinulongan susama ra sa usa ka pagtuo ug mga buhat ug sa ubang mga baruganan sa ebanghelyo. Human nimo mabuhat ang tanan nga imong mahimo, niana hatagan ka og panalangin.”

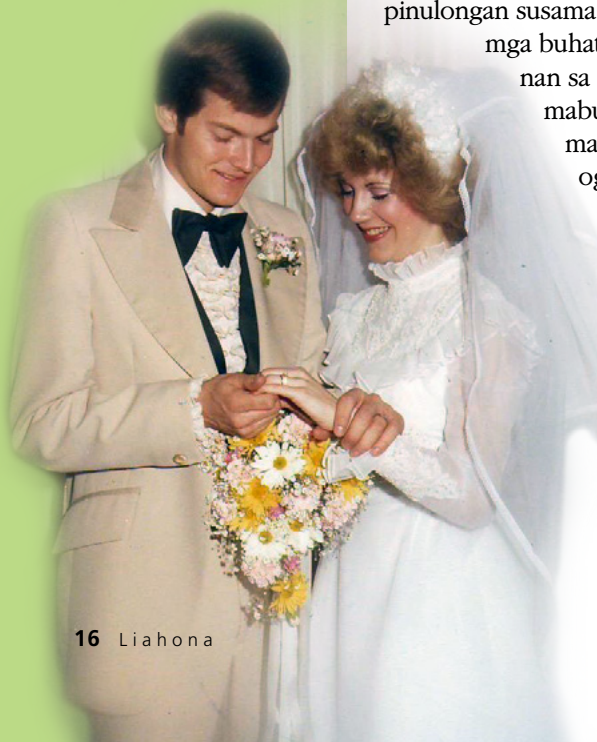
Human sa iyang pagmisyon, milambo ang hilig ni Elder Stevenson sa kasaysayan sa Simbahan, pagtuon sa Basahon ni Mormon ug sa mga Doktrina ug mga Pakigsaad, ug sa pagsiksik sa makasaysayan nga mga journal ug mga family history. Nainteresado siya ilabi na bahin kang Joseph Smith ug sa iyang pamilya, sa pamilya nga Whitmer, Oliver Cowdery, ug ni Martin Harris. Iyang gisiksik ang hubad ug publikasyon sa nagkalain-lain nga edisyon sa Basahon ni Mormon.

Sa makausa pa iyang nakat-unan nga ang hugot nga pagtuo ug pagkugi magkatambayayong. “Ang tanang tubag sa tanang pangutana sa ebanghelyo dili dayon moabut,” mitambag siya. “Ang Ginoo naglaum nga kita mobasa, magtuon, mamalandong, ug mag-ampo. Ug kon buhaton nato kini uban sa hugot nga pagtuo ug matarung nga tinguha, sa katapusan usa ka matam-is nga pagsaksi ang moabut.”

Sa tibuok niyang kinabuhi, gibati niya nga napanalanginan kaayo dihang gitawag siya nga motudlo sa youth Sunday School, Doktrina sa Ebanghelyo, ug sa mga klase sa Young Men. Kini nga mga calling nagtugot nga siya makapamatuod sa iyang lig-on nga pagbati sa kamatuoran sa mga kasulatan, usa ka kombiksyon nga naugmad gumikan sa mga katuigan nga pagtuon.

Balik sa Utah State University, si Elder Stevenson mibalik sa pag-eskwela og business administration ug marketing. Daghang oras ang iyang gigahin didto sa library. “Sa matag sulod nako, sugaton ko sa nakasulat . . . nga mabasa, ‘Uban sa tanan mo nga pagatinguhaon batoni ang pagsabut’ [Mga Proverbio 4:7].” Kini nga kasulatan napatik sa iyang kasingkasing ug paglabay sa katuigan nahimong tema sa usa ka pakigpulong sa debosyunal nga iyang gihatag sa Brigham Young University.

“Kini nga panabut miabut gumikan sa *kombinasyon sa pagtuon ug pag-ampo*,” iyang gipasabut niana nga pakigpulong. “Kon kita mosalig ug magmasaligon sa Ginoo, ang dakong panabut nga gikan Kaniya motuhop sa atong kasingkasing.”¹

Sugilanon sa Gugma atol sa Institute

Atol sa institute of religion nga klase sa Daang Tugon, iyang nahimamat si Lesa Jean Higley, kinsa mibalhin gikan sa California ngadto sa Idaho ug karon estudyante sa Utah State. “Ang magtutudlo mihangyo kang Lesa nga siya ang modala sa papel ni Eva sa role play ug ako ang modala sa papel ni Satanas nga motintal kaniya. Isip resulta, dugay na noon nako siyang nakumbinsir nga mogawas kuyog nako,” misulti siya uban sa pahiyum. Nag-date sila kapin lang usa ka tuig ug dayon nagminyo sa Idaho Falls Idaho Temple niadtong 1979.

Misanag ang mga mata ni Elder Stevenson dihang gihisgutan niya si Lesa. Iyang gipasabut nga “siya ang tinubdan sa akong kalipay.”² Si Sister Stevenson mi-graduate sa degree nga home economics education, nagmaestra sa bag-o pa silang minyo, ug padayon nga mitampo sa iyang panahon ug mga talento ngadto sa mga eskwelahan, sibi-ko ug mga konseho sa komunidad, mga organisasyon, ug ubang mga paningkamot. Apan, si Elder Stevenson mikonsiderar sa iyang mga gasa nga hinatag sa Dios isip usa ka homemaker nga pinakamaayong abilidad sa tanan: “Anaa kaniya ang abilidad sa pagmugna og panimalay nga nagsentro sa ebanghelyo, usa ka luwas ug maabi-abihon nga palibut diin makapuyo ang Espiritu.” Kini nga abilidad, inubanan sa dakong panabut nga ang tinuod nga kalipay moabut pinaagi sa pagserbisyo sa uban, mipanalangin sa kinabuhi sa iyang bana, iyang pamilya, ug sa daghan pa nga naglibut kaniya.

Si Elder ug Sister Stevenson nahimong mga ginikanan sa upat ka anak. “Gikalipay namo ang tanang butang sa tibuok kinabuhi,” miingon siya. “Ang mga bata modula og basketball, football, baseball, ug tennis. Parehas ming tanan nga ganahan og mga kalihokan sa gawas sama sa four-wheeling, snowmobiling, skiing, snowboarding, lain-laing mga water sports. Bisan pa, si Lesa miimpluwensya usab sa among mga anak og pipila ka kultura, giugmad diha kani-la nga mahiligon sa musika ug art. Ug aron mapadangat ang gasa sa pagserbisyo ngadto sa uban pinaagi sa among pamilya, gikinahanglan nga moapil siya sa ‘kalagsik’ sa mga batang lalaki.”

Ang Pagtukod og Negosyo

Ang negosyo ni Elder Stevenson namugna tungod sa iyang gugma sa mga tawo sa Asya. Dihang miuli na siya gikan sa iyang pagmision, siya ug ubang mga higala nagsugod sa pag-import og mga gift accessories gikan sa Asya. Kini sa kadugayan nahimo nga pagpamaligya og mga fitness products. Kapin sa misunod nga tulo ka dekada, ang gamay nilang negosyo nahimong malampuson

nga kompanya nga nakaempleyo og kapin sa 2,500 ka mga tawo.

Ang usa ka empleyado nahinumdom unsa kamabinaton si Elder Stevenson isip usa ka negosyante: “Gihisgutan namo ang lisud kaayong desisyon sa negosyo. Giingnan nako siya nga siguroon nato nga legal ang atong mahimo. Giingnan ko niya nga dili lang kay legal ang atong himoon kondili eksakto ang atong himoon.”

“Ang pagpasulod og maayong mga baruganan diha sa negosyo usa ka maayong negosyo,” pahayag ni Elder Stevenson. “Ang kaligdong, kakugi, kamanggilooy-on, pagrespeto sa uban—ug sa samang higayon ang panginahanglan sa pagkamay tulubagon—dili mga butang nga litukon ug buhaton lamang sa matag Dominggo. Kinahanglan kining buhaton matag adlaw sa semana.”

Samtang magtubo ang negosyo, mao usab ang panginahanglan sa iyang panahon: “Batan-on pa ko adto nga bishop nga may gagmayng mga anak ug nagbiyahian sa makadaghang higayon sa Asya kapin sa 100 ka adlaw sa matag tuig. Giduol ko sa akong papa ug giingnan, ‘Nabantayan nako nga kon naa ka kauban sa imong pamilya, wala gyud nimo sila *ikauban*. Nabalaka lang ko nga basin nagpasabut kana nga kon naa ka sa imong trabaho, wala nimo matutuki kini sa hingpit, ug kon naglihok ka isip bishop, basin nabalaka ka mahitungod sa imong trabaho o pamilya. Nagkinahanglan ka og mas dako-dako nga pagbalanse sa imong kinabuhi.’”

Kini nga tambag dunay lawom nga epekto. Miingon si Elder Stevenson, “Nakakat-on ko nga importante ang pagbalanse sa pamilya, panarbaho, ug sa calling sa Simbahan, ug sa pagsiguro nga maatiman sab nimo ang imong kaugalingon.”

Isip usa ka Seventy ug Presiding Bishop, si Elder Stevenson nailhan sa pagkamanggiloloy-on sama kalumo sa mga bulak sa kahoy nga cherry (ang mga bulak sa cherry mao ang bantugan nga simbolo sa Japan). Gitabangan niya ang mga tawo nga naa sa duol ug sa layo aron mapaambit ang “makaayo nga tambal sa gugma sa atong Manluluwas.” Isip usa ka Apostol padayon siyang motabang sa mga kabus ug nanginahanglan, nga “tabang sa maluyahon, ipataas ang mga kamot sa nawad-an og paglaum, ug lig-una ang mga tuhod nga mahuyang” (D&P 81:5).

Balik-balik nga—Gitawag sa Pagserbisyo

Usa ka tinahud nga lider sa negosyo kausa midasig ni Elder Stevenson nga “magkat-on, mangwarta, ug moserbisyo.” Niadtong 2004 ang “moserbisyo” nga kabahin niana nga tambag natestingan dihang si Elder Stevenson ug ang dugay na niyang kauban sa negosyo Scott Watterson gitawag nga moserbisyo isip mga mission president. Gibati nila nga kinahanglan nilang ipasabut sa lain-lain nilang mga stakeholders ug mga kustomer nganong temporaryo nilang biyaan ang ilang kompaniya. Sa tinagsa-tagsa sila ilang gibisitahan.

“Dihang gihulagway namo ang among call ug nga kami moserbisyo sulod sa tulo ka tuig nga walay sweldo gikan sa Simbahan, ilang gitahud ang pagkamaayo niana,” miingon siya. Gibiyaan nila ang negosyo sa mga kamot sa kasaligan nga executive nga grupo, ug milambo kini.

Isip presidente sa Japan Nagoya Mission, nakita ni Elder Stevenson nga nagkalawom ang iyang gugma sa Asya. “Gikonsiderar nako kini nga ikaduha nakong panimalay,” miingon siya. Ang kalawmon sa iyang paghigugma ngadto sa iyang asawa milambo usab dihang nakita niya nga gidawat ra sa iyang asawa ang lokal nga kultura, mitabang sa uban, lakip ang mga misyonaryo ug mga miyembro, ug padayon nga

nagpadako sa duha ka anak nga mikuyog kanila. Pipila sa mga convert baptism nahi-mong usa ka bahin isip resulta sa paning-kamot nga iyang mahigala ang naa sa iyang palibut.

Mga pito pa lang sila ka bulan sukad miuli sa misyon dihang si Elder Stevenson gitawag nga moserbisyo sa Unang Korum sa Seventy niadtong 2008.

“Nakurat ko ug mibati og kamapaubsa-non. Naghunahuna ko, ‘Naay daghan kinsa makaserbisyo og mas maayo kay nako.’ Gani sa miaging mga panahon naghunahuna ko—isip elders quorum president, high councilor, bishop, ug counselor sa stake presidency—dihang gibati nako nga dili pa gyud igo ang akong kabatid sa mga butang nga ipahimo kanako. Nakakat-on ko nga sa dili pa kita tawagon, tingali, kita *dili* pa kwalipikado, apan ang tawag *magsugod* sa langitnong kwalipikasyon.

“Usa sa paborito nakong mga kasulatan nagsulti kanako og duha ka butang nga kinahanglan atong buhaton kon kita tawagon: Una, ‘magmatinud-anon.’ Ikaduha, barug diha sa buhatan nga gitudlo nganha kanimo (tan-awa sa D&P 81:5). Para nako nagpasabut kini sa pagpakita og pagtuo, pagkat-on sa mga mapuslanon, ug dayon sa paghimo sa tanan nga mapalambo ang tawag. Kon kini atong buhaton, ang Ginoo mopalambo ug kita mokwalipay para sa pagpanalangin sa uban.”

Adto sa Asya na Usab

Isip usa ka Seventy, si Elder Stevenson gi-assign nga counselor sa Area Presidency ug dayon presidente sa Asia North Area.

Niadtong Marso 2011, ang linog ug tsunami miguba sa Japan. Ang 9.0-nga gikusgon sa linog mimugna og

tsunami nga mikalas og 20,000 ka tawo, liboan ang wala nay pinuy-anan, ug miguba sa 550,000 ka mga balay.

Gibisitahan niya ang nagun-ob nga dapit sa makadaghang higayon. “Samtang nakighimamat kami sa mga tawo, grabe ang among mga emosyon,” nahinumdom siya. “Among naobserbahan ang trahedya ug ang mga kadaot sinagulan sa panghinaot ug pagpahiuli. Sa makadaghang higayon ang among kasingkasing natandog dihang among nasaksihan ang makaayo nga tambal sa gugma sa atong Manluluwas.”

Agi og dugang, siya ang unang nakasaksi giunsa sa pagtabang sa Simbahan ang nanginahanglan: “Ang pagtubag sa kalamidad ug pagtabang nga mahimo ang pagtabang—usa kana ka pagpakita sa Simbahan ni Jesukristo sa pagbutang og tawo sa balaanong pinili nga responsibilidad sa pag-atiman sa mga kabus ug sa nanginahanglan.” Gihulagway niya kini nga usa ka sagradong pribilehiyo ang makapangalagad sa nanginahanglan ug mapakita sa uban nga mohimo sa ingon: “Among nakat-unan ang tawhanong kinaiya pagkamaayo.”

Ang Panulundon sa mga Bishop

Ang iyang panabut sa kamanggiloy-on mituhop nga mas lawom gayud diha sa iyang kasingkasing dihang pagka 2012 gitawag siya nga Presiding Bishop. Niana nga kapasidad gidumala niya ang lapad nga buluhaton sa Simbahan sa pagpahatad sa mga hinabang sa welfare ug sa mga emerhensya nga hinabang ngadto sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ug sa uban, ingon man sa humanitarian nga hinabang sa mga anak sa Langitnong Amahan sa “pipila ka labihan kalisud nga mga dapit, pipila sa labihan kakabus nga mga dapit, ang uban nga gisakit nga mga dapit sa tibuok kalibutan.”³

Ang tahas sa bishop adunay dakong kahulugan para ni Elder Stevenson. “Sa 12 anyos pa ko, gitawag sa pagka-Bishop ang akong papa,” nahinumdom siya. “Ang ward dunay daghang biyuda, ug sagad kong dad-on ni Papa kon mangalagad siya kanila. Iyang ipaatiman nako ang mga basurahan, limpyuhan ang ubang butang sa balay, o patabangon ang uban nakong mga higala sa pagpundok sa mga dahon o pagpala sa snow. Inig biya namo,

kanunayng nindot ang akong pagbati. Ang pagbisita sa mga biyuda nakapaamgo nako nga usa ka bahin sa buluhaton sa bishop mao ang tinagsa-tagsa nga pag-alagad sa mga tawo. Ang mga bishop sa Simbahan maoy akong mga bayani.”

Usa ka Saad gikan sa Propeta

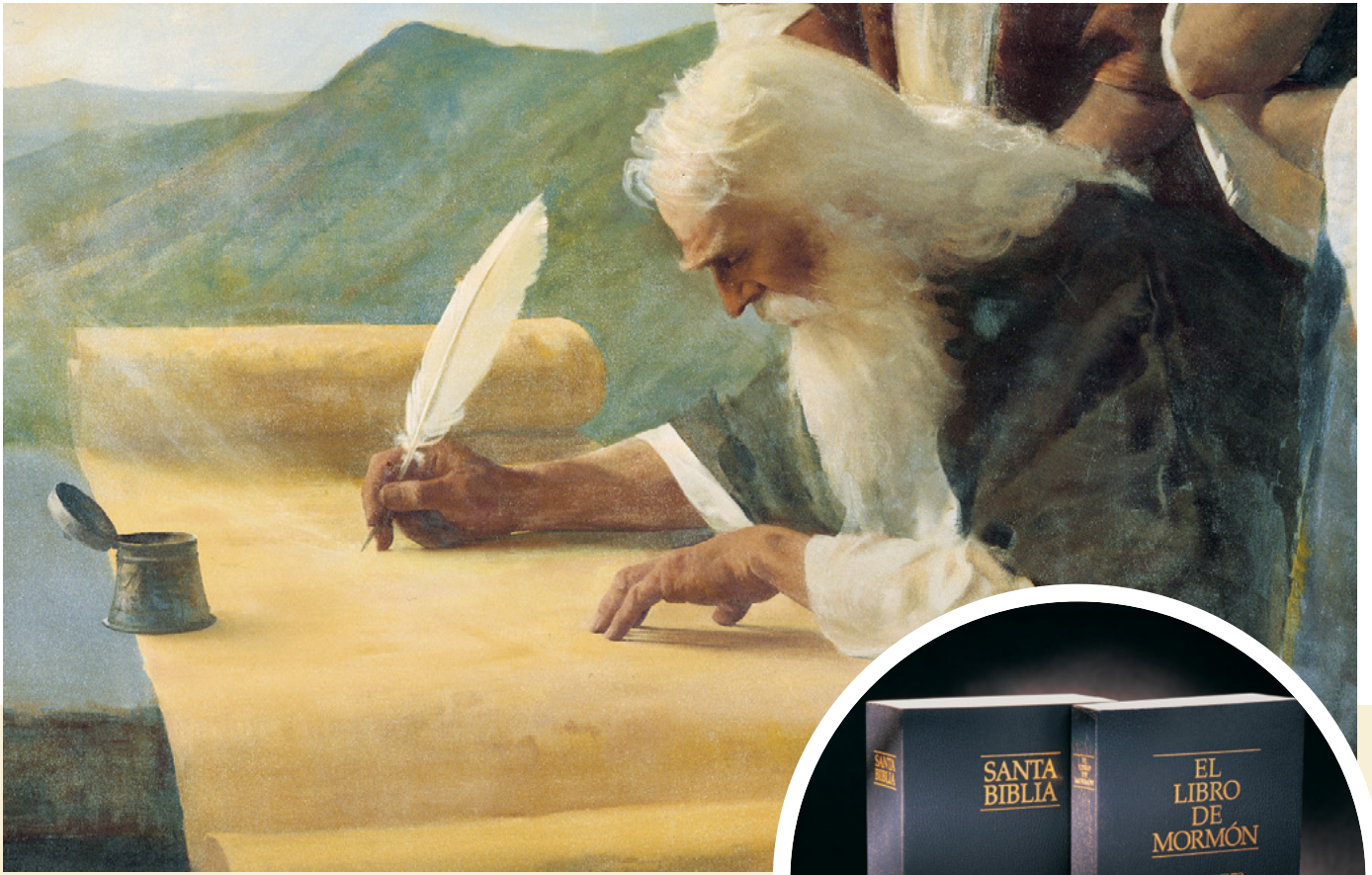
Adlaw nga Martes sa wala pa ang Oktubre 2015 nga kinatibuk-ang komperensya, ang kaniadto Bishop Stevenson nakadawat og tawag nga naghangayo nga siya makigkita ni Presidente Thomas S. Monson ug sa iyang mga magtatambag.

“[Gihatag] ni Presidente Monson kanako ang tawag nga mahimong sakop sa Korum sa Napulog Duha. Gipangutana ko niya kon dawaton ba nako. . . . Mitubag ko nga ako miuyon. Ug dayon . . . mabination si Presidente Monson nga mitabang nako, gihulagway niya ang [higayon] dihang gitawag siya daghang tuig na ang milabay isip usa ka Apostol, . . . siya usab mibati og kakulang. Kalma siya nga mitudlo nako nga, ‘Bishop Stevenson, ang Ginoo mohimong kwalipikado niadtong kinsa Iyang gitawag.’ Kining makapahupay nga pulong sa propeta nahimong tinubdan sa kalinaw [sukad].”⁴

Si Elder Gary E. Stevenson tinuod nga tawo nga walay pagpanglimbong. Isip usa ka Apostol, sama sa gibuhat niya isip Presiding Bishop ug isip Seventy ug sa iyang gibuhat sa tibuok niyang kinabuhi, padayon siyang motabang sa mga kabus ug nanginahanglan. Sundon niya ang gisugo sa kasulatan nga “tabang sa maluyahon, ipataas ang mga kamot sa nawad-an og paglaum, ug lig-una ang mga tuhod nga mahuyang” (D&P 81:5). Usa kini ka mahagiton nga calling, apan haum kaayo siya niini gumikan sa iyang masinabuton nga kasingkasing. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Gary E. Stevenson, “Lean Not unto Thine Own Understanding” (Brigham Young University devotional, Ene. 14, 2014), 2, 3, speeches.byu.edu.
2. Gary E. Stevenson, “Yano ug Bililhon nga mga Kamatuoran,” *Liahona*, Nob. 2015, 92.
3. Gary E. Stevenson, press conference, Okt. 3, 2015.
4. Gary E. Stevenson, “Yano ug Bililhon nga mga Kamatuoran,” 91.

ANG MGA MATA SA BUTA Makakita

**Ni Elder
Lynn G. Robbins**
Sa Kapangulohan
sa Seventy

*Mahimo natong ikonsiderar ang pagtungha sa
Basahon ni Mormon isip usa ka milagrusong
pagpahiuli sa espirituhanong panan-aw.*

Si Isaias nanagna nga sa ulahing mga adlaw ang Ginoo mopadayon sa paghimo og “usa ka kahibulongan nga buhat ug usa ka katingalahan,” ug siya nanagna sa pagtungha sa Basahon ni Mormon, nagpahayag nga “ang mga mata sa buta makakita gikan sa kadulum ug gikan sa kangitngitan” (Isaias 29:14, 18).

Usa ka “Makahahadlok nga Kahimtang sa Pagkabuta”

Sa mga adlaw sa dayon na ang mahimayaong Unang Panan-awon, ang relihiyusong kadasig sa Manchester, New York, USA, makalibug kaayo. Sa mga pulong ni Joseph Smith, “Hilabihan ang kalibug ug kagubot taliwala sa nagkalain-lain nga mga tinuohan, nga kini dili mahimo alang sa usa ka batan-on nga tawo . . . aron pagkab-ut sa usa ka piho nga paghukom kinsa ang tinuod ug kinsa ang sayop” (Joseph—Kasaysayan 1:8).

Ang Basahon ni Mormon nagpasabut niini nga kalibug sa wala pa ang Pagpahiuli isip usa ka “*makahahadlok nga kahimtang sa pagkabuta* . . . tungod sa yano ug bililhon nga mga bahin sa ebanghelyo sa Kordero nga gitipigan nianang salawayon nga simbahan” (1 Nephi 13:32; emphasis gidugang).

Paglabay sa mga siglo, ang tin-aw nga espirituhanong panan-aw nga gihatag sa Biblia *nahanap* tungod kay ang yano ug bililhon nga mga bahin nawala, usahay sa wala tuyoa nga sayop nga pagkahubad ug usahay tinuyo pinaagi sa dinautan nga pag-usab, “nga sila unta makatuis sa matarung nga mga pamaagi sa Ginoo, nga sila unta *makabuta sa mga mata* ug makapatig-a sa mga kasingkasing sa mga katawhan” (1 Nephi 13:27; emphasis gidugang).

“Kaniadto Buta Ako apan Karon Makakita na Ako,” (Juan 9:25)

Usa sa labing komon sa mga milagro sa Manluluwas mao ang pagpahiuli sa panan-aw ngadto sa mga buta.¹ Ang labaw ka importante nga misyon ug milagro sa Manluluwas, bisan pa, mao ang pag-ayo sa espirituhanong pagkabuta. “Ako mianhi niining kalibutana,” miingon Siya, “aron kadtong mga dili makakita managpakakita” (Juan 9:39).

Gamit ang pasumbingay ni Isaias ug panan-awon ni Nephi sa espirituhanong pagkabuta sa ulahing mga adlaw, mahimo natong makonsiderar ang pagtungha sa Basahon ni Mormon isip usa ka milagrusong pagpahiuli sa espirituhanong panan-aw.

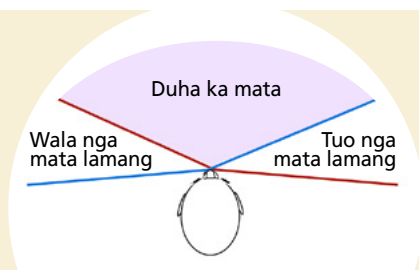
“Ni ang Ginoong Dios motugot nga ang mga Hentil

Ang duha “pagatukuron ingon nga usa” mao ang paa-gi nga ang duha ka mata makakita o molihok. Tungod kay aduna koy glaucoma, kinahanglan kong mobutang og makaluwas sa panan-aw nga milagrong eye drop sa duha ka mata kaduha sa usa ka adlaw aron malikayan ang pagkabuta. Sa wala pa madiskubrihe sa mga doktor nga duna koy glaucoma, hanap na ang akong usa ka mata. Mapasalamaton kaayo ko sa modernong medisina ug nga ako dili buta. Mapasalamaton usab ko alang sa akong ikaduha nga maayong mata, nga mipahiangay tungod sa pagkahanap sa panan-aw sa pikas. Ang duha ka mata nga pasumbingay adunay lawom ug personal nga kamahinungdanon ngari kanako.

Daghang siyentipikanhong pag-analisar nagpasabut sa bintaha sa duha ka mata batok sa usa. Akong tukion ang

2A. Ang dulaan sa usa ka bata nagpakita sa gahum sa labing taas nga giladmon sa pag-ila o pagsabut *depth perception* [pag-ila sa giladmon o gibag-on].

1. Ang mga tawo adunay maximum nga giladpon sa panan-aw nga mga 190 degrees sa duha ka mata, gibana-bana nga 120 ka degrees ang makita sa duha ka mata.

2B. Sa gingharian sa mga hayop, ang duha ka mata naghatag sa potensyal nga biktima og tukma nga *depth perception*, nga nagtabang nga makaila sa takuban sa mga manunukob.

magpabilin hangtud sa hangtud hangtud niana nga makahadlok nga kahimtang sa *pagkabuta*. . . .

“ . . . Ako magmaloloy-on sa mga Hentil niana nga adlaw, hangtud nga Ako modala ngadto kanila, sa akong kaugali-ngon nga gahum, daghan sa akong ebanghelyo. . . .

“Kay, tan-awa, miingon ang Kordero: Ako magpakita ngadto sa imong mga binhi, nga sila mosulat sa daghan nga mga butang diin Ako mangalagad ngadto kanila, . . . [ug] kini nga mga butang pagatagoan, modangat ngadto sa mga Hentil, pinaagi sa gasa ug gahum sa Kordero.

“Ug diha kanila mahisulat ang akong ebanghelyo, mii-ngon ang Kordero, ug ang akong lig-on nga sukaranan ug ang akong kaluwasan.

“ . . . Kini nga katapusan nga talaan . . . motukod sa kamatuoran sa nahauna. . . . Silang duha pagatukuron ingon nga usa” (1 Nephi 13:32, 34–36, 40–41; emphasis gidugang)—nagtambayayong aron matabangan kita nga makita ang kamatuoran.

unom niadto nga mga bintaha ug ang ilang espiritwal nga pagkasusama sa Basahon ni Mormon isip ikaduhang *saksi* ni Jesukristo sa *pagpahiuli* sa espirituhanong panan-aw ngadto sa kalibutan.

1. Ang Duha ka Mata Makadugang sa Giladpon sa Makita ug Mas Makapaklaro

Ang mga tawo adunay maximum nga giladpon sa panan-aw nga mga 190 degrees sa duha ka mata, gibana-bana nga 120 ka degrees ang nagsapaw o makita sa duha ka mata. Gawas sa nagsapaw nga panan-aw, ang kada mata usab adunay panan-aw sa kangilitan [peripheral field] nga lahi sa kada mata.²

Human sa mga siglo nga ang yano ug bililhon nga mga butang nawala, ang Biblia dili na kaayo hingpit og panan-aw. Ang pagtungha sa Basahon ni Mormon uban sa hingpit nga panan-aw niini wala lamang midugang sa giladpon sa espirituhanong panan-aw apan naghatag usab sa

gikinahanglan kaayo nga kaklaro sa nagsapaw nga bahin sa duha ka espirituhanong mga mata, o ang binocular field of vision [ang makita sa duha ka mata]—sa kasulatan gitawag nato kini og balaod sa duha ka mga saksi (tan-awa Mateo 18:16; Ether 5:4; D&P 6:28).

Ang nagsapaw nga bahin sa panan-aw, o *binocular summation*, nagdugang sa abilidad sa pagkakita sa hanap nga mga butang.³ Makakita kita sa mga butang nga mas klaro samtang ang managlahi nga panan-aw nga makita sa kada mata gihiusa ngadto sa usa ka panan-aw, naghatag kanato og panag-abot sa visual axis [pag-focus sa panan-aw] *visual axis*⁴ ug sa ingon nagwagtang sa “kalibug ug kagubot” nga nakapadismaya kaayo sa batan-on nga si Joseph (tan-awa sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:8).

Ang kamatuoran nga *ang duha ka mata mas maayo kay sa usa* maoy usa ka malukpanon ug tataw nga kamatuoran nga si Isaias wala nay mapilian pa nga mas maayo nga pasumbingay nga masabtan sa tibuok kalibutan: “ang mga mata sa buta makakita” (Isaias 29:18). Kami nanghinaut nga kadtong kasamtangang makakita gamit ang usa lang ka espirituhanong mata, ang Biblia, makaamgo sa kaalam sa dili pagsalikway sa Basahon ni Mormon isip ikaduha nga saksi ni Jesukristo nga wala pa gani nila masulayi. Ilang madiskubrehan nga ang “sungkod ni Juda” ug “sungkod ni Jose” (Ezequiel 37:19) nagkahiusa sama sa duha ka mata nga hingpit ug klaro nga nagkauyon—usa ka *makaabli sa mata* nga kasinatian!

2. Stereopsis—Paglikay sa Pagpanglingla

“Ang panan-aw sa duha ka mata [binocular vision] . . . makapahimo sa mga tawo nga lakangan ug likayan ang mga babag nga mas paspas ug mas sigurado” tungod sa mas tukma nga depth perception [pag-ila sa giladmon o gibag-on].⁵ Usa ka ehemplo niining mas maayo nga depth perception gihulagway diha sa 3-D nga kaklaro sa stereoscope nga imahe kay sa yano nga litrato (tan-awa sa imahe 2A).

Sa gingharian sa mga hayop, ang duha ka mata naghatag sa potensyal nga biktima og *stereopsis*, o tukma nga depth perception, ug ang abilidad sa pag-ila sa 3-D nga mga kalainan, sa ingon nagtabang niini “nga makaila sa takuban sa [usa ka potensyal nga manunukob]”⁶ (tan-awa sa imahe 2B).

Ang Basahon ni Mormon naghatag sa kalibutan og susama nga proteksyon pinaagi sa pagpahiuli sa kaklaro ug balaanong depth perception ngadto sa nagsapaw nga espirituhanong panan-aw, nagtugot kanato nga makalikay sa pagpanglipat ug pagpanglingla ni Satanas. Abtik siyang misugod sa paglibug pinaagi sa pagtuis sa kahulugan sa

daghang mga tudling sa biblia. Ang Basahon ni Mormon mibuntog niini nga pagtuis pinaagi sa tin-aw kaayo nga pagpanghimatuod, “ngadto sa pagsupak sa sayop nga mga doktrina” (2 Nephi 3:12) ug nga “mobuak sa kinahiladman sa tanan nga mga kaigmat ug sa mga laang ug sa mga pagpanghaylo sa yawa” (Helaman 3:29).

Si Presidente Ezra Taft Benson (1899–1994) mipakigbahin niining makahupay nga saad sa Basahon ni Mormon: “Adunay gahum niana nga basahon nga mosugod sa pagdagayday diha sa inyong mga kinabuhi sa higayon nga sugdan ninyo ang tinuoray nga pagtuon sa basahon. Makaplagan ninyo ang mas dako nga gahum sa pagpakigbatok sa pagsulay. Makaplagan ninyo ang gahum sa *paglikay sa paglingla*. Makaplagan ninyo ang gahum nga magpabilin sa higpit og pig-ot nga dalan.”⁷

3. Ang panan-aw sa duha ka mata nagtabang sa usa ka tawo sa pagtan-aw pa og dugang, o sa tibuok, nga butang luyo sa usa ka babag. Makasulti ba kamo sa kalainan?

3. Pagkakita luyo sa mga Babag

Ang panan-aw sa duha ka mata nagtabang sa usa ka tawo sa pagtan-aw pa og dugang, o sa tibuok, nga butang luyo sa usa ka babag. Kini nga bintaha gipasabut ni Leonardo da Vinci, kinsa mitimaan nga ang nagbarug nga kolum nga nag-ali sa usa ka butang mahimong mosalipud sa parte o tibuok butang gikan sa wala nga mata apan kana nga butang mahimong makita gihapon sa tuo nga mata⁸ (tan-awa sa imahe 3).

Usa ka espirituhanong ehemplo niini makita sa mga pulong sa Manluluwas ngadto sa mga Judeo: “Ug ako adunay ubang mga karnero nga dili sakop niining torila; kinahanglan nga pagamandoan ko usab sila ug sila magapatalinghug sa akong tingog; ug usa ra unya ang panon ug usa ang magbalantay” (Juan 10:16).

Tungod kay si Jesus wala mopaila niadtong uban nga mga karnero, ang mga Judeo wala makasabut sa Iyang pamahayag. Hinoon, uban sa *dugang nga panglantaw* gikan sa Basahon ni Mormon, ang nakatago nakita na:

“Ug sa pagkatinuod Ako moingon nganha kaninyo, nga kamo mao sila kinsa Ako miingon: Ako adunay lain nga karnero nga wala niini nga pundok; kanila usab Ako kinahanglan modala, ug sila maminaw sa akong tingog; ug adunay usa ka pundok, ug usa ka magbalantay” (3 Nephi 15:21). Ang resulta mao ang usa ka tin-aw nga panan-aw nga walay sayop nga pagsabut kon unsa ang gipasabut sa Manluluwas—wala nay *babag* nga mga ilusyon.

4. Ang mga Bintaha sa Kangilitan sa Kada Mata

“Ang panan-aw sa kangilitan usa ka bahin sa panan-aw nga anaa sa gawas sa pinakasentro sa gitutukan.”⁹ Sa laing pagkasulti, kita makabantay sa mga butang diha sa atong panan-aw nga wala gayud nato tutuki. Kabahin niana nga dapit sa panan-aw—nga anaa sa gawas sa dapit nga makita og dungan sa duha ka mata, o *stereoscopic* nga panan-aw—lahi sa kada mata (tan-awa sa imahe 1).

Mapasalamaton kaayo kita alang sa Biblia ug sa talagsaon ug maanindot nga gihatag niini kanato—ang labing importante, ang kasaysayan sa kinabuhi ug pagpangalagad ni Jesukristo.

Kita mapasalamaton usab kaayo sa Basahon ni Mormon ug sa 20/20 nga tin-aw nga panan-aw nga gihatag niini kanato, nga nagklaro sa doktrina ni Kristo ug nagpadayag sa Iyang mga pagtulunan pinaagi sa mga propeta sa karaang Amerika ug sa Iyang personal nga pagbisita ug pagpangalagad sa mga Nephite.

Sama sa duha ka mata nga balaanong giparis, ang Biblia ug ang Basahon ni Mormon naghingpit sa usag usa, miresulta sa usa ka maanindot nga talan-awon sa duha ka mata, ingon man ang mga talan-awon nga lahi sa matag usa.

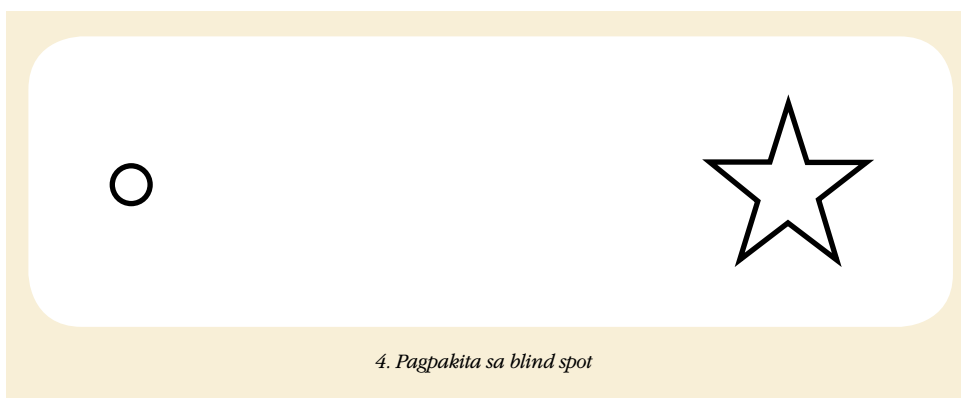
5. Pagwagtang sa Atong Blind Spot [Dili Makita nga Dapit]

Kitang tanan adunay blind spot sa atong panan-aw nga sayon ra kaayo nga mahibaloan. Guniti ang paghulagway sa lingin ug bitoon (imahe 4) diretso sa inyong atubangan sa gilay-on sa gituyhad nga bukton. Piyunga ang inyong wala nga mata ug itutok ang inyong tuo nga mata direkta sa gamay nga lingin. Samtang ang inyong tuo nga mata nagtutok sa lingin, hinay-hinaya pagpaduol ang hulagway nganha kaninyo. Dapit sa mga tunga-tunga, ang bitoon mawala gikan sa *kangilitan* nga panan-aw.

Nasurprisa? Wala mo kahibalo nga duna moy blind spot? Sama nga ang inyong ikaduhang mata mipahiangay alang niini nga blind spot, ang Basahon ni Mormon naghatag og samang benepisyo sa Biblia.

Ug sama nga ang bitoon nawala sa inyong panan-aw, si Herodes wala makakita sa bitoon sa Betlehem ug kinahanglan nga mangutana sa mga Mago sa “panahon kanus-a mipakita ang bitoon” (Mateo 2:7). Kadto anaa sa iyang espirituhanong kangilitan nga *blind spot*. Kadto lamang *nangita* sa bitoon ang nakamatikud niini.

Karon adunay daghan, sama ni Herodes, kinsa mobali-bad sa pagpangita ug pagtan-aw sa mga butang sa Espiritu. “Alaot ngadto sa mga buta nga dili makakita” (2 Nephi 9:32). Ang garbo usab ang hinungdan nga ang mga Judeo “[mibiay-biay] sa kayano sa mga pulong, ug . . . pagkabuta

4. Pagpakita sa blind spot

midangat [ngadto kanila] pinaagi sa pagtan-aw lapas sa tumong” (Jacob 4:14).

Usa sa mga ligdong nga *panabut* sa Basahon ni Mormon mao ang usa ka pasidaan mahitungod sa malukpanong blind spot sa *garbo*, “usa ka sala nga daling *makita* sa uban apan kita dili dali nga moangkon.”¹⁰ Sama kini sa baho nga gininhawa—klaro sa tanan gawas sa nakasala.

“Sa konseho sa wala pa dinhi sa yuta, ang garbo mao ang nakapapukan ni Lucifer.”¹¹ Kadto “ang garbo . . . sa mga Nephite, [nga] nakapamatuod sa ilang kalaglagan” (Moroni 8:27). Ang mga mapasigarbuhon ang masunog ingon sa dagami sa diha nga ang Dios mohinlo sa yuta pinaagi sa kalayo (see Malachi 4:1; 3 Nephi 25:1).

Sa sinugdanan sa higpit ug pig-ot nga dalan adunay gibutang nga usa ka tataw nga “pasidaan”: “PAGLIKAY sa garbo, tingali kamo mahisama sa mga Nephite sa karaan” (D&P 38:39; empasis gidugang). Ang makaguol nga kasulian mao nga ang “PAGLIKAY” nga timaan *mismo* kasagaran nga anaa sa blind spot sa mga mapahitas-on. Busa, “Himoa siya kinsa

[mapasigarbuhon] sa pagkat-on og kaalam pinaagi sa pagpaubos sa iyang kaugalingon ug pagtawag diha sa ngalan sa Ginoo nga iyang Dios, ug nga ang iyang mga mata unta mabuka nga siya unta makakita” (D&P 136:32).

6. Ang Koneksyon sa Mata ug Utok

Kini nga equation (tan-awa sa imahe 5) eksakto, gayud nga tan-awon, apan dili hingpit ang kaeksakto niini. Sa pagkatinuod, ang sistema sa pang-imahe sa utok nagsulti kanato unsay nakita sa atong mga mata. Ang utok momugna sa atong mga damgo inig kagabii ug mohubad unsay atong makita inig ka adlaw. Ang pagkakita wala magpasabut kinahanglan dayo kang motuo. Sama pananglit, “Bisan tuod daghang milagro ang iyang gihimo [ni Jesus] sa ilang atubangan, ngani wala sila mosalig kaniya” (Juan 12:37). Ang mga mata lamang dili paigo aron sa pag-ugmad og pagtuo o *tinud-anay nga pagkakita*.

Sama nga ang utok nakig-alayon sa mga mata, ang Espiritu nakig-alayon sa mga kasulatan, nga nagtabang kanato nga makakita sa espirituhanong paagi. Ang pagbasa lamang sa mga kasulatan dili igo aron makamugna og espirituhanong panan-aw tungod kay “ang tawo nga kalibutanon dili magadawat sa mga igatudlo sa Espiritu sa Dios: kay alang kaniya kini mga binuang: ug siya dili arang makasabut niini, tungod kay kini ugod kinahanglan mang pagatugkaron sa espirituhanon nga paagi” (1 Mga Taga-Corinto 2:14).

Aron ang Basahon ni Mormon molihok isip usa ka espirituhanong mata, kinahanglan gayud kitang modawat ug matitud-anong mosunod sa pagdapit ni Moroni diha sa Moroni Moroni 10:3–5. Kini usa ka pagdapit nga adunay saad nga ang Dios “*mopakita* sa kamatuoran niini nganha kaninyo, pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo” (bersikulo 4; empasis gidugang).

Pagsaksi ug Pasalamat

Aron makalikay sa espirituhanong pagkabuta, ang mga anak nga lalaki ni Lehi mirisgo sa ilang kinabuhi aron sa pagkuha sa mga palid nga tumbaga (tan-awa sa 1 Nephi 3–4). Kon wala ang mga palid, sila “mokunhod unta tungod sa pagkawalay pagtuo” (Mosiah 1:5). Karon, salamat sa printing press ug digital nga mga himan [gamit], aduna kitay mas sayon ug mas paspas nga access sa mga kasulatan. Kini gamay ra og kalainan ngadto ni Satanas, bisan pa niana, kon napugngan ba niya ang katawhan sa pagkuha niini—iyang estratehiya sa Dark Ages [Karaang Kapanahunan]—o motintal sa katawhan sa dili pagbasa niini—iyang estratehiya sa ulahing mga adlaw. Bisan asang paagi, ang iyang “mga gabon sa kangitngit

[malampusong] . . . *nakapabuta* sa mga mata . . . sa mga katawhan . . . nga sila mamatay ug malaglag” (1 Nephi 12:17; empasis gidugang).

Sama sa akong *inadlaw* nga patulo sa mata, pinaagi lamang sa “*kanunay* nga paggunit sa gunitanan nga puthaw” (1 Nephi 8:30; empasis gidugang) nga kita makalikay nga mabutaan sa mga gabon sa ulahing mga adlaw nga maliputon kaayo ug nagkaylap. Bisan kanus-a nga ang usa ka tawo nahimong dili aktibo o mobiya sa Simbahan, hapit masigurado nga kanang tawhana mihunong sa pagbasa sa Basahon ni Mormon.

Ang Basahon ni Mormon: Lain nga Tugon ni Jesukristo mao gayud ang usa ka kahibulongan nga buhat ug usa ka katingalahan. Kini mao ang ikaduhang *saksi* ni Jesukristo ug sa Iyang mahimayaon nga ebanghelyo, nagtanyag sa

**ang mga mata =
kini makakita**

5.

tanang sa mga bintaha sa ikaduha nga mata.

Unta kita sa kanunay naggunit sa gunitanan nga puthaw nga kita usab mahimong takus sa pagdayeg sa Manluluwas ngadto sa Iyang mga disipulo: “Bulahan gayud ang inyong mga mata kay makakita man kini” (Mateo 13:16). ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Mateo 9:27–31; 12:22–23; 15:30–31; 21:14; Marcos 8:22–26; 10:46–52; Lucas 7:21–22; Juan 9; 3 Nephi 17:7–9; 26:15.
2. Tan-awa sa “Binocular Vision,” Wikipedia, en.wikipedia.org.
3. Tan-awa sa Randolph Blake ug Robert Fox, “The Psychophysical Inquiry into Binocular Summation,” *Perception & Psychophysics*, vol. 14, no. 1 (1973), 161–68; see also “Binocular vision.”
4. Tan-awa sa “Vergence,” Wikipedia, en.wikipedia.org.
5. “Binocular Vision.”
6. “Binocular Vision.”
7. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Ezra Taft Benson* (2014), 169.
8. Tan-awa sa “Binocular Vision.”
9. “Peripheral Vision,” Wikipedia, en.wikipedia.org.
10. *Mga Pagtulun-an: Ezra Taft Benson*, 283; empasis added.
11. *Mga Pagtulun-an: Ezra Taft Benson*, 279.

PITO KA MALUMO NGA MGA Milagro SA MAO NGA PAG-USWAG

Ni Ephrem Smith

Samtang nagtudlo ug nagserbisyo sa daghang talagsaon nga mga tawo sa Texas Fort Worth Mission, kanunay akong mamalandong sa akong napanalanginan nga kinabuhi. Natingala ko labi na sa pito sa akong mga kasinatian, nga akong gikonsiderar nga mga milagro.

Una, nakalahutay ko sa sayong bahin sa akong kinabuhi, nga nagsugod sa labing ubos nga mga kahimtang. Natawo ko sa yuta nga salog sa payag sa akong inahan sa Dessie, Ethiopia. Si mama mao ra ang bugtong paryente nga akong nailhan sukad, ug siya ra mismo ang mitukod sa among walo ka pye (2.4 m) linginon og porma nga payag, gamit ang mga tukog ug lapok nga iyang gitabunan sa mga sagbut ug mga dahon. Ang among komunidad walay tubig nga nagdagayday ug walay kasilyas nga mga pasilidad. Ang sakit ug kamatayon komon sa among *kebele*, o kasinganan. Lisud kaayo pangitaon ang pagkaon ug imposible alang kanamo nga makapalit. Ang akong inahan ug ako wala gayud makasinati og adlaw nga walay kagutom.

Sa dihang kwatro anyos ko, ang akong inahan grabeng nagkasakit. Uban sa iyang katapusang paningkamot, hinay mi nga miadto sa ospital, diin ang akong gihigugma, luya nga inahan namatay. Ang mga kawani sa ospital miluwas kanako gikan sa kinabuhi diha sa kadalanan ug sa kamatayon tungod sa kagutom pinaagi sa pagpahiluna kanako sa usa ka orphanage sa siyudad sa Addis Ababa, ang ulohan sa Ethiopia.

Ang ikaduhang milagro miabut samtang nausab og maayo ang akong kinabuhi. Dinhi niini nga orphanage nagpuyo ko sa usa ka limpyo nga building, natulog sa usa ka tinuod nga katre, ug mikaon sa tanang pagkaon nga akong ganahan. Ang ubang mga ilo nakasinati usab sa pagkawala sa usa ka minahal, ug ila kong gitudloan unsaon pag-atubang sa pagkawala sa akong inahan. Sa mga gabii nagpundok mi aron manganta og mga kanta nga Iningles ug mag-ampo sa Amharic, ang among

Ang Ginoo mipanalangin sa akong kinabuhi sa mga milagro nga nakatabang kanako sa pagsunod sa dalan nga Iyang giandam alang kanako.

lumad nga pinulongan. Nag-ampo mi alang sa usag usa ug mihangyo sa Dios sa pagpanalangin namo nga masagup kami ngadto sa “buotan, mabination, mahigugmaong mga panimalay.” Ang musika ug mga pag-ampo nakaapekto sa akong kinabuhi sa dako kaayo nga paagi. Wala gyud ako mohunong sa pag-ampo.

Ikatulo, gipaila-ila ko ngadto sa mga misyonaryo ug sa Simbahan sa dihang otso anyos ko. Gidapit ko nga motan-aw sa pagpahinungod sa unang building sa LDS nga Simbahan sa Ethiopia niadtong Dominggo, Nobyembre 30, 2003. Diha sa pagpahinungod gibati nako ang gamhanang impluwensya sa Espiritu Santo, ug ang mga misyonaryo nga nanambong mipasanag og hingpit nga kalipay, ug nianang sama nga gamhanang espiritu. Nakahinumdom ko nga naghunahuna nga gusto ko nga mahimong sama kanila. Apan wala koy ideya kon sa unsang paagi nga makab-ot kini nga tumong.

Ang ikaupat nga milagro miabut sa wala madugay human niana. Usa ka pamilya sa Estados Unidos misagup kanako. Ang akong bag-ong amahan mikuha kanako gikan sa orphanage ug midala kanako ngadto sa balay. Nagsugod mi sa proseso sa pag-ila-ila, ug misugod ko sa pagpahimutang sa akong bag-ong palibut.

Daghang mga hagit ang mitunga dayon sa akong pag-abut. Bisan asa ko moadto ang mga tawo mangatawa sa akong Iningles. Ang akong limitadong edukasyon nakamugna og mga problema sa eskwelahan. Nag-ampo ko alang sa panabang, ug dayon naningkamot ko og maayo ug mas listo aron masangkapan ang akong kakulang sa kahibalo, ilabi na sa Iningles. Sa makausa pa ang Langitnong Amahan mitubag sa akong mga pag-ampo. Paglabay sa duha ka tuig milukso ko og usa ka grado.

Dayon ang akong kinabuhi sa panimalay nagun-ob. Mga pag-ampo ngadto sa Ginoo, tag-as nga personal nga mga tumong, ug usa ka dakong tinguha nga magmalampuson mitabang kanako nianang hilabihan ka lisud nga panahon. Sa katapusan, uban sa tabang sa usa ka social worker, ang akong amahan ug ako miuyon nga undangon ang pagsagop. Kini usa ka panahon alang sa pag-ampo, pailub, hugot nga pagtuo, ug tabang gikan sa Langitnong Amahan.

Karon 15 anyos, mipuyo ko uban sa usa ka foster family sulod sa mga usa ka tuig. Mao kana sa dihang

miabut ang ikalima nga milagro. Samtang nagsakay-sakay og sleigh uban sa duha ka mga higala, akong nahimamat ang usa ka LDS nga pamilya nga adunay duha ka nindot nga mga anak nga babaye. Sa among pagpamauli, ang usa sa mga anak nga babaye misulti, nga nag-ingon, “Nagtuo ko nga ang Ginoo buot nato nga sagupon si Ephrem Smith.” Talagsaon, ang ubang tulo ka mga sakop sa pamilya nakadawat usab sa sama nga inspirasyon. Ang amahan miasikaso sa Department of Social Services, ug wala madugay mibalhin ko sa akong bag-ong panimalay. Gikan sa sinugdanan ang akong talagsaon nga bag-ong amahan mihatag kanako sa kabubut-on. Sama pananglit, siya mipasabut nga ang ilang pamilya manimba matag Dominggo. Gitugotan ko niya nga mopili sa pag-apil nila o sa pagpabilin sa balay; siya miingon nga ila gihapon kong higugmaon kon mopili ko sa dili pagtambong sa simbahan. Mipili ko nga motambong sa simbahan, ug sukad niadto mibuhat pa ko og daghang matarung nga mga desisyon.

Ang ikaunom nga milagro samtang nakadawat ko og pagpamatuod sa ebanghelyo. Usa ka Dominggo naglingkod ko sa sakrament miting nga nanganta sa “I Stand All Amazed” (*Hymns*, no. 193). Dagkong mga luha ang midagayday sa akong mga aping sa dihang akong nadawat ang personal nga pagpamatuod nga si Jesus mao ang Kristo ug nga ang Simbahan mao ang Iyang Simbahan.

Sa katapusan, paglabay sa siyam ka tuig, nasayud ko kon unsaon nga mahimong sama niadto nga mga misyonaryo! Ang misyonaryo nga edad karon 18 na, apan ang pagsagup kanako wala pa mahuman. Mihulat ko og pito ka dugay nga mga bulan hangtud nga nakompleto na gyud ang pagsagup kanako. Sa katapusan, ang akong mga papeles sa misyon masumiter na. Paglabay sa upat ka adlaw akong nadawat ang akong mission call. Sulod lamang sa usa ka semana ang Ginoo mipanalangin kanako sa kompletong mga papeles sa pagsagup ug sa mission call. Gipakabililhon ko og maayo ang duha ka mga papeles! Sila ang akong ikapito nga milagro. Oo, sa pagkatinuod, mikabat og daghan nga mga milagro niana nga proseso gikan niana nga payag nga hinimo sa lapok sa Ethiopia ngadto sa akong gihambin nga misyon. ■

Ang tagsulat nagbuyo sa Nevada, USA.

DALI, SUNOD KANAKO: Pagtudlo sa mga Sukaranan diha sa Panimalay

Ni Alicia Stanton ug Natalie Campbell

Sumala sa gibalik-balik og tudlo sa mga propeta, “Ang atong kalampusan, sa tinagsa ug isip Simbahan, matino gayud kon unsa kita kamatinud-anon sa pagtutok sa pagsunod sa ebanghelyo diha sa panimalay.”¹

Ang pagsunod sa ebanghelyo maoy labing maayong paagi aron makat-on ug makatudlo sa ebanghelyo. Samtang magsunod kita niining mga doktrinal nga mga baruganan, atong madala ang atong mga pamilya ug atong mga kaugalingon nga mas maduol ngadto sa Espiritu. Uban sa tabang sa Espiritu, atong makat-unan ug matudlo kining mga baruganan. Magiyahan kita sa labing epektibo nga pamaagi sa pagkat-on alang sa atong mga panginahanglan ug mga kahimtang ug, uban sa atong mga pamilya, mas mapaduol ngadto sa Manluluwas.

Pagsunod sa mga ehemplo niining mga miyembro, kamo usab makahatud sa mga baruganan gikan sa kurikulum sa mga kabatan-onan ngadto sa inyong panimalay.

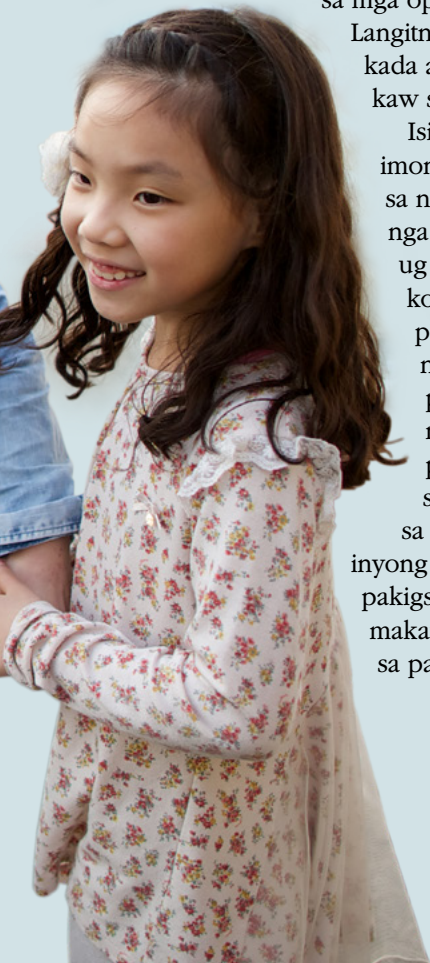
HULYO:

Ang mga Ordinansa ug mga Pakigsaad

Ang mga ordinansa sa Priesthood ug sagradong mga pakigsaad—mga saad nga atong gihimo uban sa atong Langitnong Amahan—makahatag og gamhanang mga panalangin sa atong mga kinabuhi. Usa sa paagi nga aron maaninaw ang katuyoan sa mga ordinansa mao ang paghunahuna niini isip dakong panghitabo diha sa dalan paingon sa presensya sa Langitnong Amahan—kinabuhing dayon. Magpabilin kita niana nga dalan pinaagi sa paghupot sa mga pakigsaad nga atong nahimo.

Sama pananglit, usa ka batan-ong babaye mihulagway kon giunsa niya pagpabilin diha sa dalan sa mga pakigsaad: “Makausa aduna koy kauban nga naghangyo nako alang sa tabang. Wala lang ni nako hunahuna og maayo, gihatagan ko lang siya sa tabang nga iyang gikinahanglan. Apan pagkahuman, ang Espiritu nagpahinumdom nako nga pinaagi sa pagtabang og dala sa iyang mga palas-anon, misunod ako sa mga pakigsaad nga akong gihimo sa dihang nabunyagan ko (tan-awa sa Mosiah 18:8–10). Mapasalamaton ko alang sa mga oportunidad nga gihatag sa Langitnong Amahan ngari nako kada adlaw sa pagpili nga maglakaw sa dalan sa pakigsaad.”

Isip usa ka pamilya, tingali imong maila ang mga ordinansa nga gikinahanglan gihapon nga madawat sa matag sakop ug dayon timbang-timbangon kon unsa ka kamaayo sa paghupot sa pakigsaad nga imong gihimo. Sama pananglit, sa unsang paagi nga ang inyong mga pagpangandam sa pagdawat sa senimanang ordinansa sa sakrament nagpakita sa inyong mga pasalig sa inyong mga pakigsaad? Ang Espiritu Santo makatudlo kaninyo kon unsaon sa paghimo og mga kalamboan.

AGOSTO:

Kaminyoon ug Pamilya

Ang Kaminyoon ug pamilya mao ang sentro sa atong kalipay ug sa plano sa Langitnong Amahan alang sa atong kaluwasan. Ang pamilya mao ang sukaranang yunit karon ug sa kahangturan.

Pagtudlo sa inyong mga anak mahitungod sa kaminyoon ug pamilya mahimong sama ka sayon sa pagpakigbahin sa usa ka personal nga kasinatian. Usa ka young adult mipakigbahin kon sa unsang paagi nga nakabaton siya og pagpasalamat sa iyang pagpa-seal sa templo:

“Nakahinumdom ko nga naglingkod nga nag-inusara sulod sa bakante nga celestial nga lawak sa templo. Mahinangupon ko kaayo, wala masayud kon ma-sealed ba ko sa templo nianang adlaw tungod sa wala nagkasinabtanay mahitungod sa mga recommend nga gikinahanglan sa akong minyoan.

“Misugod ko sa pag-ampo nga matinguhaon nga itugot sa Ginoo nga kami ma-sealed sa Iyang templo nianang adlaw. Sa akong paghimo, may misantop sa akong hunahuna: Bisan og nag-inusara ka sa celestial nga lawak, ang celestial nga gingharian mao ang celestial tungod kay ikaw dili mag-inusara. Ikauban nimo ang imong mahangturon nga pamilya uban sa imong langitnong pamilya. Mao kanang rason nga ikaw gi-seal.

“Sa wala madugay kwarenta minutos ug pipila ka tawag sa telepono, ang akong bana ug ako na-sealed. Napuno ko sa pagpasalamat ug kahupay. Ang ordinansa nahimong mas makahuluganon ngari nako tungod kay makatukod na kami og usa ka celestial nga kinabuhi uban sa Dios diin dili na gayud kami mag-inusara.”

Unsa nga mga kasinatian ang gitudlo kanimo mahitungod sa tahas sa kaminyoon ug pamilya diha sa plano sa Langitnong Amahan? Ang Espiritu Santo makatabang nimo nga mahinumdom ug mopakigbahin og angay nga mga kasinatian. Bisan unsa man ang imong sitwasyon sa pamilya, ang Espiritu Santo makatudlo nimo kon unsaon sa paggamit ang mga baruganan sa kaminyoon ug pamilya sa imong kinabuhi.

SEPTYEMBRE:

Kasugoan

Ang mga kasugoan mao ang mga balaod ug mga gikinahanglan nga gihatag sa mahigugmaong Langitnong Amahan aron mapanalanginan ang atong mga kinabuhi.

Usa ka gamhanang paagi aron matun-an kini mao ang pinaagi sa pagsiksik sa mga kasulatan aron makat-on mahitungod sa mga panalangin nga moabut gikan sa pagkamasulundon, sama sa gihimo niining young adult:

“Kon akong tun-an ang mahitungod sa kasugoan, ganahan kong mobasa sa tanan nga mga kasulatan nga akong makaplagan mahitungod niini ug ilista ang mga panalangin nga gisaad sa Langitnong Amahan alang sa akong pagkamasulundon. Ang pagkat-on og mas daghan mahitungod sa mga gisaad nga mga panalangin nakapalig-on sa akong pagpamatuod nga ang Langitnong Amahan nahigugma kanako ug gusto nga mopanalangin nako.”

Aron makat-on o makatudlo mahitungod sa mga kasugoan, mahimo ninyong basahon uban sa inyong mga anak ang leksyon 4 sa kapitulo 3 sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo*, tun-i ang kauban nga mga kasulatan, ug paghimo og imong kaugalingong lista sa mga gisaad nga mga panalangin. Mahimo nimong gamiton kini nga pamaagi aron makat-on mahitungod sa mga panalangin nga may kalabutan sa bisan unsa nga mga baruganan sa ebanghelyo.

OKTUBRE:

Mahimong Mas Sama kang Kristo

Sa panahon sa pagpangalagad ni Kristo, mimando siya Kanato, “Busa kamo kinahanglan nga magmahingpit, ingon nga hingpit ang inyong Amahan nga langitnon” (Mateo 5:48). Maningkamot kita paingon sa pagkahingpit sa higayon nga yano natong gianam-anam ang pagpalambo sa daghang mga kinaiya ni Kristo ug maningkamot sa pag-uswag nianang dapita uban sa Iyang tabang. Usa ka batan-ong lalaki misugod sa pagpalambo og kakugi.

“Gusto ko nga mopalambo og mas daghang hiyas sama kang Kristo, busa nagtuon ko sa mga kasulatan ug sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo*. Sa kapitulo 6 sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo*, akong nakit-an ang gisugyot nga sumbanan alang sa pagpalambo sa mga hiyas nga sama kang Kristo ug mihukom sa pagsunod niini uban sa kalidad nga pagkugi. Una akong gisulat ang akong kaugalingon nga paghulagway sa kakugi ug ang mga pangutana nako mahitungod niini. Dayon akong ganiron ang gisugyot sa mga kasulatan bahin sa kakugi ug irekord ang akong mga impresyon ug mga tubag nga akong makit-an samtang akong gibasa. Pagkahuman mag-set ko og usa ka tumong nga mahimong mas magkugi sa akong mga buluhaton sa eskwelahan ug nabantayan nako akong kaugalingon nga mas ganahan ug makanunayon samtang ako nag-ampo sa matag gabii alang sa kakugi.”

Samtang maningkamot ka sa pagpalambo ug pagtudlo sa imong mga anak kon unsaon pagpalambo sa mga hiyas nga sama kang Kristo, ang mga kapanguhaan sa Simbahan makatabang nimo nga masayud asa magsugod. Ang mga kasulatan kanunayng nagsangkap sa ehemplo ni Kristo, ug mga kapanguhaan sama sa *Isangyaw ang Akong*

Ebanghelyo nagtanyag og mga sumbanan nga makatabang kanato nga makasugod og mga gawi sa pagtuon ug pag-set og mga tumong. Kon magamit og dungan, ang mga kasulatan ug uban nga mga kapanguhaan makatabang kanato sa paggamit unsay atong makat-unan aron kita mahimong mas sama kang Kristo.

NOBYEMBRE:

Espirituhanon ug Temporal nga Kaugalingong Paningkamot

Ang pagpalambo sa kaugalingong paningkamot nagpasabut sa paggamit sa atong kabubuton sa pag-amuma sa atong kaugalingon ug sa atong mga pamilya ug pagbuhat sa labing maayo aron makit-an ang kasulbaran sa atong kaugalingong mga problema. Ang pagkahimong mas self-reliant naghatag kanato og dugang nga kapasidad sa pagserbisyo diha sa atong mga panimalay, ug sa atong mga kumunidad. Usa sa labing maayong mga paagi sa pagtudlo niining mga konsepto mao ang pinaagi sa ehemplo, sama sa gihulagway niini nga miyembro:

“Sa akong mahinumduman, mobangon og sayo ang akong mama matag adlaw aron sa pagtuon sa mga kasulatan. Nakita nako kon sa unsang paagi nga napalambo niya ang usa ka espirituhanon nga kusog nga milig-on niya sa mga lisud nga panahon. Nag-agad siya sa iyang kaugalingong relasyon uban sa Langitnong Amahan nga mahimo niyang kaabag. Lakip sa iyang espirituhanon nga kusog, nakadayeg ko sa iyang abilidad sa pag-amuma alang sa among pamilya. Ako siyang nakita nga nag-budget, gisakripisyo ang kaugalingon niyang mga gusto, nagtinguha og edukasyon, ug mipakita og dakong kamapainubsanon sa paagi nga nagtugot niya nga makab-on ang mga panginahanglan nga pinansyal sa pamilya ug maka-uli gihapon sa panimalay uban sa iyang mga anak human og eskwela. Nagustohan nako ang matang sa kalig-on nga diha kaniya, ug mapasalamaton kaayo ko sa iyang ehemplo nga nagtudlo nako unsaon nga makuha kini.”

Sa unsang paagi nga ikaw mahimong usa ka mas maayong ehemplo sa pagdaginot ngadto sa imong mga anak? Kon wala pa kay daghang nahibaloang piho nga mga aspeto sa kaugalingong paningkamot, mahimo nimong dapiton ang imong mga anak sa pagkat-on uban nimo, ug kana maoy mahimong usa ka dakong ehemplo mismo.

DISYEMBRE:

Pagtukod sa Gingharian sa Dios sa Ulahing mga Adlaw

“Kinsay nahibalo kong ikaw wala pa mahiabut sa gingharian sa maingon niini nga panahona?” (Ester 4:14). Mao kini ang matang sa pangutana nga imong ikapangutana sa imong kaugalingon ug sa imong mga anak samtang ikaw nagdiskobre unsay imong katungdanan sa pagtukod sa gingharian sa Dios.

Kini nga miyembro nakat-on sa pagsalig sa Ginoo aron sa pagtabang niya sa pagtukod sa gingharian: “Nahinumduman nako ang akong mga ginikanan nga nagtudlo nako sukad sa pagkabata nga kami kanunayng modawat sa among mga calling tungod kay hinatag kini sa Ginoo. Samtang diha pa sa kolehiyo nahatagan ko og call isip presidente sa Relief Society. Nabug-atan ko, apan wala mosantop sa akong hunahuna ang pagbalibad. Busa gisugdan nako ang tuig uban sa 100 ka mga babaye nga atimanon, gamayng kasinatian, ug hugot nga pagtuo sa Ginoo makahimo og kalainan. Human sa usa ka tuig na-release ko. Samtang naghunahuna ko og balik sa mga higayon sa pagpadayag sa dihang nasayran nako sa eksakto kon unsa nga leksyon nga ihatag o komentaryo nga ipakigbahin, o ang daghang panahon kon adunay tawo nga maghimo og pagkaon tungod kay busy kaayo ko para magluto, o ang daghang sulat sa pag-awhag nga akong nadawat, nasayud ko sa kasigurohan nga ang Ginoo mipadako sa akong mga paningkamot sa pagtukod sa gingharian.”

Samtang ikaw ug ang imong mga anak naghunahuna og mga paagi sa pagtukod sa gingharian sa Dios, hinumdumi ang pagdalit kanila og mga makapadasig nga mga oportunidad sa pagserbisyo. Mahimo nimong ikonsiderar ang paghisgut sa mga paagi sa pagpangalagad ngadto sa uban sa mga calling nga imong gihuptan. Unsa pay ubang mga paagi nga makatabang ka nga

mapadayon ang buhat? Bisan asa ka magserbisyo, ang imong mga paningkamot bililhon.

Sumala sa gisulti ni Presidente Dieter F. Uchtdorf, Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, “Sila magdug-ol og barug ug mangusog diha sa ilang gibarugan.”² ■

Ang mga tagsulat nagbuyo sa Utah, USA.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Spencer W. Kimball, “Living the Gospel in the Home,” *Ensign*, Mayo 1978, 101; tan-awa usab sa L. Tom Perry, “Discipleship,” *Liahona*, Ene. 2001, 72.
2. Tan-awa sa Dieter F. Uchtdorf, “Mangusog Diha sa Imong Gibarugan,” *Liahona*, Nob. 2008, 56.

Bahin 1 niining artikulo gimantala pagka Enero 2016 Liahona.

Ni David A. Edwards

Mga Magasin sa Simbahan

Sa tibuok kapanahonan, dili maihap ang mga tawo nga nangutana pinaagi ni Job: “Kon ang tawo mamatay, mabuhi ba siya pag-usab?” (Job 14:14). Ang pagsinggit og dakong “Oo!” agig tubag sa ingon nga pangutana mao ang usa ka dakong prebilihiyo niadtong dunay pagpamatuod ni Jesukristo ug sa Iyang Pagkabanhaw.

Apan daghan sa nagpalibut kanato nga nagpakabuhing niining kinabuhia “nga wala ang Dios sa kalibutan” (Mga Taga Efeso 2:12) ug kinahanglan nga magnabigar tali sa nagkadaiyang kamatuoran ug mga pagtuo kalabut sa kamatayon. Alang sa tawo, naay ebidensya nga ilang nakita, o ang “sakit nga kamatuoran” nga ang kamatayon malukpanon ug mahitabo gayud—wala pay nakita nga mibalik. Dayon adunay mga halapad nga mga balita sa mga kasinatian nga nag-ungaw sa kamatayon, nga may talagsaong kamakanunayon tali nila. Ug dayon anaa ang kamatuoran nga ang tawhanong kultura sa tibuok kalibutan kanunayng adunay konsepto sa usa ka sunod nga kinabuhing, lain nga nagmakanunayon nga nanginahanglan og pagpasabut.

Apan ang kasigurohan nga ang atong mga kinabuhing dili motapos sa kamatayon naggikan sa Dios, kinsa nagpadayag niini gikan pa sa sinugdanan pinaagi sa daghang mga saksi, lakip na ang mga propeta, mga apostoles, ug, labing importante, ang Espiritu Santo.

UNSAY ATONG NAHIBALOAN MAHITUNGOD SA Kinabuhing human

*“Kon ang usa
ka tawo mama-
tay, mabuhi ba
siya pag-usab?”
Oo! Apan unsa
man dayon?”*

Gikan sa Sinugdanan

Ang plano sa kaluwasan mao ang unang gitudlo dinhi sa yuta ngadto ni Adan ug ni Eva, ang atong unang mga ginikanan. Nakat-unan nila ang mahitungod sa ebanghelyo ni Jesukristo ug sa unsang paagi nga makabalik ngadto sa presensya sa Langitnong Amahan—ug nasabtan nila nga ang *pagbalik* nagpasabut nga nakauban na nato Siya sa kaniadto. Busa, gikan sa sinugdanan, si Adan ug Eva klaro nga nakahibalo nga kini nga kinabuhi dili lang kutob dinhi. Nakahibalo sila—ug gitudlo nila sa ilang mga anak—nga tungod sa Pag-ula ni Jesukristo, sila mabanhaw human niining kinabuhi ug, kon sila magmasulundon, madawat nila ang kinabuhing dayon (tan-awa sa Moises 5:10–12).

Ang mga kalibutanon nga mga teyoriya nagsugyot nga ang pagtuo sa sunod nga kinabuhi mao ang laing independente nga sangputanan sa psychological nga panginahanglan sa kalibutan. Apan ang halapad nga ideya sa kinabuhi human sa kamatayon hinoon naglangkob sa usa ka karaan o tiningub nga panumduman (kon dili usa ka panumduman sa kinabuhi nga wala pa dinhi sa yuta) sa unsay gipadayag diha sa sinugdanan ug dayon gipasa gikan sa henerasyon ngadto sa laing henerasyon. Unsa ang giingon ni Presidente Joseph F. Smith (1838–1918) kaniadto mahitungod sa uban nga mga relihiyusong buhat magamit usab sa komon nga mga pagtuo sama sa kinabuhi human sa kamatayon: “Walay duda nga ang kahibalo [niini] . . . nadala pinaagi sa mga kaliwatan ni Adan ngadto sa tanang kayutaan, ug nagpadayon . . . lahos ni Noe . . . ngadto niadtong kinsa misunod kaniya, nagsabwag ngadto sa tanang kanasuran” (“Discourse,” *Deseret News*, Feb. 19, 1873, 36).

Busa, ang ideya sa kinabuhi lapas pa niining kinabuhia-malukpanon tungod kay ang gigikanan mihaum sa sinugdanan sa kaliwatan sa katawhan mismo.

sa Kamatayon?

Yano ug Bililhon nga mga Kamatuoran

Isip mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, makatabang kita sa paghatag og paglaum ngadto sa mga kinabuhi niadtong nagpakabuhi nga wala ang Dios sa kalibutan pinaagi sa kamasaligon sa pagpaambit sa atong pagsaksi sa kamatuoran mahitungod sa atong pagkabuhi: ang kamatayon dili mao ang katapusan. Agig dugang, makatubag kita sa daghang pangutana mahitungod sa kinabuhi human sa kamatayon tungod sa yano ug bililhon nga mga kamatuoran sa gipahiuli nga ebanghelyo nga gipadayag. Ania ang mubo nga mga tubag sa pipila sa ingon nga mga pangutana.

Unsa ang mahitabo kanato human kita mamatay?

Sa panahon sa kamatayon, ang atong mga espiritu mobuwag gikan sa atong mga lawas ug dayon mosulod sa kalibutan sa mga espiritu (tan-awa sa Santiago 2:26; Alma 40:11).

Unsay hitsura sa atong mga espiritu?

Ang atong mga lawas sa espiritu sama ra sa ilang hitsura sa kinabuhi sa wala pa dinhi sa yuta: tawhanong mga lawas sa hingpit nga porma sa pagkahingkod (tan-awa sa Ether 3:16; *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph F. Smith* [1998], 160). Human sa kamatayon, ang atong mga espiritu mao lang gihapon ang kinaiya, mga gana, ug mga tinguha sa atong mga lawas sa panahon sa atong kamatayon dinhi sa yuta (tan-awa sa Alma 34:34).

Unsa ang espiritu?

Ang espiritu usa ka matang sa butang, lamang “labaw nga dalisay o putli” (D&P 131:7).

Unsay hitsura sa kalibutan sa espiritu?

Adunay duha ka dakong estado o mga bahin tali sa mga espiritu sa kalibutan sa mga espiritu: paraiso ug bilanggoan sa espiritu. Ang mga matarung nga mga espiritu moadto sa paraiso, nga mao ang “usa ka kahimtang sa kapahulayan, usa ka kahimtang sa kalinaw, diin sila mopahulay gikan sa tanan nila nga mga kasamok ug tanan nga kabalaka, ug kasubo” (Alma 40:12). Ang mga espiritu sa mga tawo kinsa wala pa nakadawat sa ebanghelyo ni Jesukristo giingon nga maadto sa bilanggoan sa espiritu (tan-awa sa 1 Pedro 3:18–20). Mahimo gihapon silang mopili sa maayo o dautan ug modawat o mosalikway sa ebanghelyo. Ang mga espiritu sa paraiso makatudlo sa ebanghelyo ngadto kanila (tan-awa sa D&P 138). Kadtong kansang mga espiritu ug mga lawas nabulag sulod sa dugay nang panahon naglantaw niini nga panagbulag isip “usa ka ulipon” (D&P 45:17; 138:50).

Unsa ang langit?

Ang langit sa kinatibuk-an gisabut nga usa ka dapit diin ang Dios nagpuyo ug diin ang matarung nga mga tawo mahimong magpuyo sa katapusan. Kini nga pagsabut, lahi gikan sa paraiso sa kalibutan sa espiritu.

Unsa ang impyerno?

Diha sa mga kasulatan, *ang impyerno* mahimong nagpagsabut sa usa sa duha ka mga butang: (1) “ang temporaryo

nga pinuy-anan diha sa kalibutan sa espiritu alang niadtong kinsa nagmasinupakon sa mortalidad” o (2) “ang permanente nga dapit sa kadtong kinsa wala matubos sa Pag-ula ni Jesukristo” (Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Impyerno,” scriptures.lds.org). Sa kinatibuk-an nga pagsabut, mao kini ang espirituhanon nga kahimtang nga antuson niadtong kinsa misalikway sa ebanghelyo. Si Joseph Smith mitudlo: “Ang hilabihan nga pag-antus sa mipanaw na nga mga espiritu ngadto sa kalibutan sa mga espiritu . . . mao ang pagkaamgo nga napakyas sila sa pagkab-ot sa himaya nga naangkon sa uban ug nga unta maangkon usab nila, ug sila ang motulisok sa ilang mga kaugalingon” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* [2007], 224).

Unsa ang pagkabanhaw?

Ang pagkabanhaw mao ang panagbalik sa espiritu ug lawas sa hingpit, imortal nga kahimtang (tan-awa Alma 11:43).

Kinsa ang mabanhaw?

Ang tanang mga tawo nga nakapuyo sa yuta mabanhaw (tan-awa 1 Mga Taga Corinto 15:22; Alma 11:44).

Kanus-a man kita mabanhaw?

Ang mga tawo mabanhaw sa lain-laing mga panahon. Ang Pagkabanhaw ni Jesukristo nag-agak sa Unang

Pagkabanhaw, o ang pagkabanhaw sa matarung. Ang ubang matarung nga mga tawo nabanhaw na sukad niana nga panahon. Human sa Ikaduhang Pag-anhi ni Jesukristo, daghan pang matarung nga mga tawo ang mabanhaw. Atol sa Millennium, ubang mga maayong tawo mabanhaw. Human sa Millennium, ang dautan mabanhaw. (Tan-awa sa D&P 76:32–112; 88:97–101.)

Unsay hitsura sa nabanhaw nga mga lawas?

Ang nabanhaw nga mga lawas mao ang lawas ug bukog (tan-awa sa Lukas 24:39), imortal (tan-awa sa Alma 11:45), hingpit (tan-awa sa Alma 11:43), mahimayaon, ug matahum. “Walay sama ka anyag nga tan-awon kay sa usa ka nabanhaw nga lalaki o babaye” (Presidente Lorenzo Snow [1814–1901], *The Teachings of Lorenzo Snow*, ed. Clyde J. Williams [1996], 99).

Unsay mahitabo human kita mabanhaw?

Human mabanhaw ang tanang mga tawo ug ang Millennium mahuman na, dad-on kita sa presensya sa Dios aron hukman sumala sa atong mga pulong, binuhatan, hunahuna, ug mga tinguha (tan-awa sa Pinadayag 20:12; Alma 12:14; D&P 137:9). Si Jesukristo mao ang akong Maghuhukom (tan-awa sa Juan 5:22, 27–29; Mga Taga-Roma 14:10).

Unsay mahitabo human sa Katapusan nga Paghukom?

Human sa Katapusan nga Paghukom, dawaton nato ang usa sa mosunod nga mahangturong ganti:

Celestial nga gingharian: ang panimalay sa Langitnong Amahan, ni Jesukristo, ug sa tanan niadtong kinsa mikwalipay alang sa kinabuhing dayon pinaagi sa paghimo ug pagsunod sa tanang pakigsaad sa ebanghelyo (tan-awa sa D&P 76:50–70).

Terrestrial nga gingharian: ang panimalay niadtong mga maayong tawo kinsa wala modawat sa ebanghelyo ni Jesukristo apan nadawat kini diha sa kalibutan sa mga espiritu o kinsa dili ligdong sa pagpamatuod ni Jesukristo diha sa kinabuhi (tan-awa sa D&P 76:71–80).

Telestial nga gingharian: ang panimalay niadtong mga dautan ug wala modawat sa ebanghelyo ni Jesukristo, kinsa dili mabanhaw hangtud mahuman ang Millennium (tan-awa sa D&P 76:81–89).

Walay katapusan nga silot: ang katapusan nga kahimtang sa mga anak sa perdisyon, ingon usab sa yawa ug sa iyang mga anghel (tan-awa sa D&P 76:31–49).

Unsa man ang gipangbuhat sa mga tawo sa celestial nga gingharian?

Kadtong kinsa makapanunod sa labing taas nga angang sa celestial nga gingharian mahimaya, nagpasabut nga sila makabaton og kinabuhing dayon, mahimong sama sa atong Langitnong Amahan, ug madawat ang tanan nga anaa sa Amahan. Aron mahimong sama sa Langitnong Amahan nagpasabut nga kinahanglan maangkon ang Iyang mga kinaiya sa pagkahingpit, lakip ang gugma ug serbisyo.¹ Nagpasabut usab kini sa pagpakigbahin sa Iyang buhat ug himaya, nga mao ang “pagpahinabo sa pagka-imortal ug kinabuhi nga dayon sa tawo” (Moises 1:39). Ang kahimayaan naglakip sa pagpabugkos sa kaminyoon alang sa kahangturan, magpuyo nga mahangturon nga mga pamilya, ug mag-angkon og mga espiritu nga mga anak. (Tan-awa sa D&P 76:59, 62; 130:2; 132:19–23.)

Unsa man ang gipangbuhat sa mga tawo sa uban nga mga gingharian?

Kadtong uban nga mga gingharian mahimong mga anghel, kinsa “mga sulugoon sa pagpangalagad, sa pag-alagad alang niadto kinsa mga takus sa labaw pa, ug usa ka naghingapin, ug usa ka walay katapusan nga sukod sa himaya” (D&P 132:16). Dili sila maminyo o makabaton og espiritu nga mga anak (tan-awa sa D&P 131:1–4; 132:16–17). ■

MUBO NGA SULAT

1. “Ang pagserbisyo dili usa ka butang nga atong antuson dinhi sa yuta aron kita makaangkon sa katungod nga mopuyo sa celestial nga gingharian. Ang pagserbisyo mao ang labing mahinungdanon diin ang mahimaya nga kinabuhi diha sa celestial nga gingharian nahimo” (Presidente Marion G. Romney [1897–1988], Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapanguluhan, “The Celestial Nature of Self-Reliance,” *Ensign*, Nob. 1982, 93).

*Kita makakap-
lag og kalipay
sa makanu-
nayon nga
paningkamot
sa pagsinati og
kausaban sa
kasingkasing
samtang atong
hangupon
ang Pag-ula
ni Jesukristo
sa atong
kinabuhi.*

PAGSINATI og Kausaban sa Kasingkasing

Ni Elder
Edward Dube
Sa Seventy

Si Rosemary, ang among kinamagulangang anak, bag-o pang natawo nga masuso sa diha nga ang akong inahan mibisita kanamo gikan sa iyang baryo sa sentro sa Zimbabwe. Isip bag-o nga mga ginikanan, ang akong asawa, si Naume, ug ako naghinam-hinam kaayo sa pagbisita sa akong inahan. Matinguhaon kami nga makat-on sa tanan namong gikinahanglan nga masayran sa pagpadako og anak.

Sa iyang pag-abut, ang akong inahan mipagawas og usa ka lingin nga kwentas nga panapton. Giputos sulod sa panapton, mipasabut siya, mao ang usa ka butang nga dunay magic. Iyang gitunol ang kwentas ngadto ni Naume aron ipasul-ob sa liog ni Rosemary. Nakamatikod sa pagduha-duha ni Naume, ang akong inahan diha-diha dayon miingon: “Sukad sa pagkabata ang akong mama ug lola sa habig sa akong mama mihatag kanako niining dunay magic nga butang, nga nakapanalipod kanako ug sa tanan kong mga anak, lakip ang imong bana. Kini nga anting-anting manalipod sa inyong anak nga babaye gikan sa mga sakit ug sa tanang matang sa mga pagyamyam nga mahitabo kaniya, ug siya makabuntog sa bisan unsang malisud nga sitwasyon sa kinabuhì. Kiinahanglan siyang magsul-ob niini hangtud nga magsingko anyos na siya.”

Nianang higayona nagserbisyo ko isip presidente sa branch, ug diha-diha dayon naghunahuna ko, “Unsa kaha ang hunahunaon sa mga miyembro sa akong branch inigkakita nila niining ‘dunay magic’ nga kwentas sa liog sa among anak?” Dayon naghunahuna ko, “Tingali mahimo ra namo kining tabunan aron dili kaayo makita.” Akong gitan-aw si Naume; ang iyang ekspresyon nagsulti nako nga kinahanglang dili namo dawaton kini nga gasa. Akong gipangutana ang akong inahan kon makahimo ba siya og gamay, nipis nga kwentas, kanang dili kaayo makita. Mitubag siya nga

dili kana mahimo, ug nga ang butang nga dunay magic mosalir og maayo sa porma nga iyang gihimo.

Sa makausa pa, si Naume mitan-aw nako nga klarong nagpahayag sa iyang pagdumili. Milingi ko sa akong inahan ug mipasabut nga isip presidente sa branch sa among lokal nga kongregasyon, dili ko komportable nga isul-ob ang kwentas sa among anak. Mitubag ang akong inahan nga nagpasidaan: misulti siya kanamo nga kon wala ang kwentas ang among masuso mamatay.

Usa ka Higayon sa Nakapatarantar nga Krisis

Pipila ka semana human niini nga panghitabo, ang among gamay nga si Rosemary nasakit og maayo. Kami walay kwarta aron dad-on siya sa doktor. Gabii kadto, ug nianang higayona misugod ko sa paghunahuna mahitungod sa gisulti sa akong inahan sa iyang pasidaan. Misugod ko paghunahuna nga maayo pa og gidawat nako ang kwentas. Ako unta kining gikuha ug gisul-ob sa liog ni Rosemary. Niining panahona sa kakulba, nakadungog ko og hinay, hinagawhaw nga tingog nga nag-awhag kanako nga mogamit og hugot nga pagtuo diha ni Ginoong Jesukristo. Diha-diha dayon misul-ob ko sa akong sinina nga pangsimba. Akong gikugos ang among anak ug mihatag og panalangin sa priesthood. Akong gibati ang kalinaw ug kahupayan, ug akong nabantayan nga ang akong asawa mibati sa samang paagi. Hapit diha-diha dayon si Naume ug ang gamay nga si Rosemary malinawon nga nakatulog. Ang among anak nga babaye nga si Rosemary naayo. Sa misunod nga mga adlaw hinay-hinay siyang naulian ug naankon ang hingpit nga kahimsog. Pagkanindot nga milagro ang among nasaksihan! Ang Ginoo sa Iyang malumong mga kalooy mitabang nako ug milig-on sa akong hugot nga pagtuo diha Kaniya.

Mapasalamaton ko apan naulaw og gamay. Ania ako, usa ka returned missionary nga nagserbisyo isip

presidente sa branch, apan mas nabalaka ko kon unsay ikasulti sa katawhan kay sa motuo sa Dios (tan-awa sa Mosiah 4:9). Oo, bisan ang akong inahan, kinsa akong gihigugma ug gidayeg og maayo, dili makasabut sa tanan nga mga butang. Kinahanglan nga mahimo kong labaw pa kaysa usa lang ka returned missionary; labaw pa kay sa usa ka presidente sa branch; kinahanglan kong mausab: nga makasinati sa unsay nasinati ni Alma.

Usa ka Higayon sa Dako nga Kausaban

Si Alma, ang pari sa dautan nga Haring Noah, posible nga misusi og maayo sa iyang kaugalingon sa dihang si propeta Abinadi nangutana niining matukion nga pangutana: “Kamo wala mogamit sa inyong mga kasingkasing aron sa pagsabut; busa, kamo wala magmaalamon. Busa, unsa ang gitudlo ninyo niini nga mga katawhan?” (Mosiah 12:27). Sama ni Alma, gikinahanglan nako nga adunay usa ka “dako nga kausaban nga nahimo diha sa [akong] kasingkasing” (Alma 5:12).

Isip usa ka pari sa korte ni Haring Noah, si Alma naanad sa haruhay nga kinabuhi. Siya midawat og suporta sa iyang pagpakabuhi pinaagi sa buhis sa mga katawhan. Siya nagtagamtam og posisyon sa gahum ug pagkainila. Siya usa niadtong kinsa “gibayaw sa garbo sa ilang mga kasingkasing” (Mosiah 11:5). Apan sa dihang si Alma nakat-on mahitungod sa pag-anhi sa Manluluwas sa kalibutan—sa Iyang mga pagtulun-an, pag-antus, kamatayon, ug Pagkabanhaw ug nga si Jesukristo mao “ang kahayag ug ang kinabuhi sa kalibutan; oo, usa ka kahayag nga walay katapusan, nga dili gayud mahimo nga mongitngit; oo, ug usab usa ka kinabuhi nga walay katapusan, nga wala na ang kamatayon” (Mosiah 16:9)—andam na siyang mag-usab. Andam na gani siyang mamatay kon gikinahanglan.

Gipalibutan sa oposisyon ug mga kaku-yaw nga naghulga sa kinabuhi, si Alma maisugong mihangyo kang Haring Noah nga tugutan si Abinadi nga mobiya nga malina-won. Ang mga lihoc ni Alma nagagikan sa iyang kasingkasing; siya mibati sa gugma sa Manluluwas nga gitunol ngadto kaniya pinaagi sa propeta sa Ginoo nga si Abinadi.

Sa dihang ang akong inahan mitanyag kanako og usa ka kwentas alang sa

proteksyon aron isul-ob sa liog sa akong anak, akong gibase ang akong kabalaka sa panggawas nga panagway. Nabalaka ko kon unsay mahunahuna sa mga miyembro sa among branch kanako. Dayag lang, wala pa ko hingpit nga makasinati nianang “dakong kausaban sa kasingkasing.” Sukad niadto nakaamgo ko nga ang atong kalampuhan ug kalipay nakabase kon unsa ka hingpit kita nga andam modala sa ebanghelyo ngadto sa atong mga kasingkasing. Aron kita makakaplag og tinuod nga kalipay, ug kalinaw, “ang tiunay nga ebanghelyo ni Jesukristo kinahanglan gayud motuhop ngadto sa [atong] mga kasingkasing . . . pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo.”¹

Usa ka Oportunidad sa Pagpamatuod

Uban niini nga matang sa kausaban, ang paghimo sa Manluluwas nga atong ehemplo sa tanang mga butang ug sa tanan nga mga dapit makapahimo nato sa pagtabang sa uban. Si Alma nahimong usa ka gamhanang misyonaryo, nakatabang sa daghang tawo ug miorganisar sa Simbahan ni Kristo diha sa iyang mga katawhan kinsa milayas gikan kang Haring Noah.

Inyo bang nakita kon sa unsang paagi nga wala nako mapahimusli ang oportunidad sa pagpakigbahin sa ebanghelyo ngadto sa akong inahan sa dihang mitanyag siya kanamo niadtong dunay magic nga butang, nga iyang gituohan nga kanunay nga nanalipod kaniya ug sa iyang mga anak? Nahimo unta kong instrumento sa mga kamot sa Ginoo—sama ni Alma—kin-sa misangyaw sa ebanghelyo ni Jesukristo ug “miusab sa ilang mga kasingkasing; oo, siya mipukaw

*Akong gikugos
ang among anak
ug mihatag og
panalangan sa
priesthood.*

PADAYON NGA PAGKAKABIG

“Kinahanglan kitang makasinati og padayon nga pagkakabig pinaagi sa pagpalambo sa atong pagtuo kang Jesukristo ug sa atong kamatinud-anon sa Iyang ebanghelyo sa tibuok natong kinabuhi—dili lang kausa apan kanunay.”

Elder M. Russell Ballard sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Pabilin sa Sakayan ug Mangguni!” *Liahona*, Nob. 2014, 90.

Si Alma maisugong mihangyo kang Haring Noah nga tugutan si Abinadi nga mobiya nga malinawon.

kanila gikan sa lawom nga pagkatulog, ug sila nahigmata ngadto sa Dios” (Alma 5:7).

Kon maghunahuna ko nianang higayuna uban sa akong inahan, naghunahuna ko unsa kaha ang nahitabo kon miresponde ko nga sama kang Alma. Ang akong inahan tingali nahigmata ngadto sa Dios, ug ang iyang kausaban aduna untay positibo nga epekto diha sa akong mga igsoon. Kini nga kausaban duna dayon untay dakong epekto sa kinabuhi sa mga anak sa akong mga igsoon ug ngadto sa ilang kaliwatan.

Ang dakong kausaban ni Alma nabati dili lamang niadtong iyang natudloan ug ngadto kang kinsa siya mipamatuod apan usab sa iyang mga anak ug iyang kaliwatan. Ang iyang anak, si Alma, samtang nagsangyaw sa katawhan diha ug libut sa yuta sa Zarahemla, mipahinumdom kanila sa pagpamatuod sa iyang amahan kabahin sa Manluluwas nga si Jesukristo:

“Tan-awa, ako makasulti kaninyo—Wala ba ang akong amahan nga si Alma motuo diha sa mga pulong diin gisulti pinaagi sa ba-ba ni Abinadi? . . .

“Ug sumala sa iyang hugot nga pagtuo dihay usa ka dako nga kausaban nga nahimo diha sa iyang kasingkasing” (Alma 5:11–12).

Alang sa usa ka batan-ong tawo sama ni Alma, kining dakong kausaban sa kasingkasing, nga nagsugod pinaagi sa pagdapit ni Abinadi nga gamiton ang kasingkasing sa tawo sa pagsabut sa pulong sa Dios, mao ang yawe ngadto sa iyang kalipay ug kalampusan sa pagtabang sa uban: “Ug tan-awa, siya misangyaw sa pulong ngadto sa inyong mga amahan, ug dihay usa ka dako nga kausaban usab nga nahimo diha sa ilang mga kasingkasing, ug sila mipaubos sa ilang mga kaugalingon ug mitugyan sa ilang pagsalig diha

sa tinuod ug buhi nga Dios. Ug tan-awa, sila mga matinud-anon hangtud sa katapusan; busa sila nangaluwas” (Alma 5:13).

Paghimo og Padayon nga Kausaban

Ang ubang kabatan-onan karon maglibug tali sa pagpili kon unsa ang matarung sa panan-aw sa Dios o sa pagpahimuot sa ilang mga ginikanan o mga tigbantay, kinsa tingali dili sama kanila og mga pagbati mahitungod sa katinuod sa ebanghelyo. Kon mag-atubang og sama nga pagpili, pangutan-a ang inyong kaugalingon, “Kini nga desisyon ba makatabang kanako nga mobati nga ang akong ‘mga buhat mao ang mga buhat sa pagkamatarung’ (Alma

5:16), ug naghimo ba gihapon kini kanako nga mobati ‘sa pag-awit sa awit sa matubsanon nga gugma?’” (Alma 5:26).

Samtang kitang tanan kinahanglang mohigugma ug modayeg sa atong mga ginikanan, kinahanglan kitang masayud nga ang pagpili nga atong gihimo adunay direkta nga epekto ngadto sa atong mga anak ug atong kaliwatan. Alang sa pipila kanato mahimong gikinahanglan ang pagpalayo gikan sa atong komportableng kahimtang, sama ni Alma, kinsa milayas gikan sa mga sulugoon ni Haring Noah ug mitudlo sa ebanghelyo sa lisud kaayo nga mga kahimtang. Siya mihimo og kausaban dili lamang sa iyang pamilya apan usab sa uban. Aron mosinati og kausaban sa kasingkasing, importante nga maghunahuna kita sa uban ug “makighiusa diha sa pagpuasa ug sa hugot nga pag-ampo alang sa kaayohan sa mga kalag kinsa wala [makaila] sa Dios” (Alma 6:6).

Unsa kaha kon ang among masuso nga si Rosemary wala makalahutay sa iyang sakit—bisan human sa panalangin sa priesthood nga akong gihatag ngadto kaniya? Ang pahimangno sa Ginoo usa ka kalig-on kanako: “Ang makakaplag sa iyang kinabuhi kawagtangan hinoon niini: apan ang magawagtang sa iyang kinabuhi tungod kanako makakaplag ra niini” (Mateo 10:39).

Kita makakaplag og kalipay sa makanunayon nga paningkamot sa pagsinati og kausaban sa kasingkasing samtang atong hangupon ang Pag-ula ni Jesukristo sa atong kinabuhi. Mapasalamaton ako niini nga kahibalo, ug nasayud ako dinhi sa akong kasingkasing nga ang atong Manluluwas mipadayon, “mag-antus sa mga sakit ug mga kasakit ug mga pagtintal sa matag matang; ug kini aron ang pulong matuman nga nag-ingon nga siya modala diha kaniya sa mga sakit ug mga balatian sa iyang mga katawhan” (Alma 7:11). Ako nasayud nga adunay tinuod nga kasiguroan ug proteksyon sa paghimong ehemplo sa Ginoo ug sa pagsunod sa Iyang tambag. ■

MUBO NGA SULAT

1. Henry B. Eyring, “We Must Raise Our Sights,” *Ensign*, Sept. 2004, 16.

HOORAY!

Ni G. Craig Kiser

Usa ka kwatro-anyos nakatabang nako nga mapasalamatan ang sakrament sa usa ka bag-ong paagi.

Ang akong hunahuna nagtutok sa Manluluwas samtang ang kongregasyon mitapos sa pagkanta sa himno sa sakrament, apan sa akong pagsira sa hymnbook, ang musika mipadayon. Ang dakong kongregasyon nianang adlaw mihimo niini aron ang organista mopadayon sa pagtukar og duha pa ka mga bersikulo samtang ang mga priest mitiwas sa pagpikaspikas sa pan. Mapasalamaton ko alang sa pakapin nga panahon. Nagtugot kini nako og dugang nga higayon sa balaang pagtahud nga mamalandong sa mga pag-ampo sa sakrament.

Atol sa mga pag-ampo, maampingon nakong gisunod ang mga pulong nga gilitok sa mga priest samtang sila mipanalangin sa mga timaan sa sakripisyo ni Kristo alang kanato. Sa pagtapos sa pag-ampo ug sa dihang ang kongregasyon militok sa ilang pagdawat, ang tingog sa kwatro-anyos nga batang lalaki gikan sa akong luyo nabati taliwala sa mga “pag-amen.”

“Hooray!” misinggit siya.

Ang iyang natural nga ekspresyon igo gayud ang kakusgon nga ming-agik-ik ang mga bata sa duol. Moangkon ko nga nakahatag kini kanako og pahiyum sa kahimuot.

“Hooray?” Naghunahuna ko. Talagsaon kana nga tubag sa mga pag-ampo sa sakrament. Sa pagkatinuod usa kadto ka tubag nga wala pa nako madungog sukad ug lagmit dili na nako madunggan pag-usab. Human sa tanan, among gitapos ang among mga pag-ampo sa “amen.” . .

Tingali kadto nga gamayng bata nakamatngon og mas daghang kamatuoran labaw pa nako.

Hooray nagpahayag sa kalipay. Mao kini ang usa ka pagpahayag sa hingpit nga kalipay, kasagaran sa usa ka kadaugan. Usahay isinggit kini aron pagpakita og pag-uyon alang sa usa ka tawo nga maayong mihuman sa malisud nga tahas.¹

Hooray!

Diha-diha dayon, ang akong hunahuna nakakuha sa ideya. Oo, naghunahuna ko, nga hooray nga si Jesukristo mibuntog sa kamatayon aron kita mabanhaw! Hooray nga tungod sa Iyang Pag-ula, makapasaylo Siya sa atong mga sala! Dugang nga punto, makapasaylo Siya nako sa *akong* mga sala! Hooray nga pinaagi niana ang Iyang grasya mahimo ko nga makabalik ngadto sa akong Langitnong Amahan ug matagamtaman ang paglaum sa kinabuhing dayon! Oo! Hooray!

Samtang ako misinggit niini nga mga pagdayeg sa hilum sa pasalamat sa akong Langitnong Amahan, ang Espiritu Santo milukop sa akong kasingkasing uban sa kalipay nga hapit ko makahilak. Natudloan ako nianang adlaw pinaagi sa usa ka gamay nga bata (tan-awa sa Isaias 11:6), ug nagmaya ako uban sa lab-as nga panan-awon tungod sa mga panalangin sa Pag-ula sa Manluluwas diha sa akong kinabuhi. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Oregon, USA.

MUBO NGA SULAT

1. Tan-awa sa *Merriam Webster's Collegiate Dictionary*, 11th edition (2003), “hooray”; tan-awa usab en.wiktionary.org/wiki/hooray.

DILI MAHITABO SAMTANG AKO ANG NAGSERBISYO

Ni Brett J. Porter

Ang yawe sa kalampusan mao ang paghigugma sa batan-ong mga lalaki samtang nagserbisyo kita kanila.

Suod ako sa pamilya kinsa dunay anak nga anaa sa Young Men. Atol sa kalihokan samtang siya usa pa ka deacon, usa ka lider mikorihir ug mipakaulaw kaniya sa atubangan sa iyang kaedad. Sunod niana iyang gibati nga wala siya kinahanglana, mihunong sa pagtambong sa mga kalihokan, ug nangita og mga higala sa gawas sa iyang ward.

Kana nga kasinatian dunay dakong epekto ngari kanako. Determinado ko nga ang ingon niana dili mahitabo kon ako ang magserbisyo kon ako ang tawagon sa pagserbisyo uban sa batan-ong mga lalaki. Duha ka tuig ang milabay gitawag ako sa pagserbisyo uban sa mga deacon.

Paglabay sa pipila ka bulan akong nakita ang akong kaugalingon uban sa usa ka batan-ong lalaki nga pirming dili motuman sa mga lagda.

“Mao kini ang limit,” sa katapusan miingon ko kabahin sa iyang mga aksyon. “Ayaw paglapas niini.”

Milapas siya niini, nagkatinubagay kami og gamay, ug mibiya siya.

Unya, nagkig-istorya ko niya aron masulbad ang among kasungian. Miingon ko, “David, gihigugma ko ikaw ug usa ka ka buotan nga batan-ong, apan dili ko ganahan sa pipila ka butang nga imong gibuhat. Ang ubang mga batan-ong lalaki nagtan-aw nimo isip usa ka lider, ug kon makakita sila nimo nga nagbuhat og

dili maayo, mosulay usab sila niini.”

Nasulbad ra namo, mibati siya nga gidawat na, ug kaming mga lider mitabang nga maminusan ang iyang pipila ka personal nga mga hagit. Sa dihang nag-edad na siya og 14, mihangyo siya nako nga mo-orden niya nga usa ka teacher. Karon, paglabay sa katui-gan, kon makakita siya nako gacson gyud ko niya og hugot, ug maghisgot siya uban ang pagdayeg mahitungod sa iyang panahon diha sa Young Men.

Kon higugmaon nato ang batan-ong mga lalaki ug maglipay uban nila, masayud sila niini. Mao kana ngano nga ang akong mga magtatambag ug

ako tinud-anay gyud nga magpakita og tinguha sa among batan-ong mga lalaki. Wala gyud kami maghimo og kalihokan tungod kay kini anaa sa libro, gibuhat namo tungod kay nasa-yud kami nga ang batan-ong mga lalaki makat-on og kahanas, motubo, ug malingaw.

Sa usa ka okasyon, kami dunay usa ka batan-ong lalaki kansang mga ginikanan dili interesado sa among programa.

“OK ra kana,” gisultihan nako sila, “apan mosugot ba kamo nga sa giha-pon ang inyong anak moapil, makat-on, ug malingaw?”

Giapil namo siya sa among programa, ug sa wala madugay ang iyang mga ginikanan miingon nga OK na nga moapil siya sa tanan. Nakita nila nga ang ilang anak nakat-on ug nalingaw. Sa wala madugay nagmisyon siya. Ang iyang manghud nga lalaki milambo usab ug nagmisyon usab.

Nakita namo ang kalambigitan sa mga lider nga magtinguha nga molambo ang usa ka batan-ong lalaki ug magkat-on, maglambo ug sa katapusan nagmisyon. Makatagbaw nga magtan-aw sa batan-ong mga lalaki nga motubo, ug makalingaw nga makat-on uban kanila. Ang yawe sa kalampusan mao ang paghigugma sa batan-ong mga lalaki samtang nagserbisyo kita kanila. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa California, USA.

ANG TANAN MAKAT-ON GIKAN SA USA KA PROPETA

Sa dihang 17 pa ko, nagtrabaho ko sa usa ka hotel sa Kailua-Kona, Hawaii, USA. Nagtrabaho isip bellhop, nakita nako ang daghang inila nga mga tawo isip mga guest sa hotel, lakip ni John Wayne, Dorothy L'Amour, ug Esther Williams.

Usa ka gabii, sa nangabut na ang kadaghanan nga mga guest, mipahulay ko sa atubangan sa hotel sa dihang ang itom nga limousine mihunong sa may kurbada ug pito ka tawo ang migawas, nagsul-ob og itom nga mga karsones, puti nga mga polo ug kurbata. Laing tawo nga nagsul-ob og itom nga amerikana miuban kanila. Human maparking sa drayber ang ilang sakyanan, silang tanan miadto sa kan-anan aron manihapon. Sa akong hunahuna mora sila og mga FBI agent sa akong pagsulod og balik aron mopadayon sa akong mga trabaho nga motubag sa mga tawag gikan sa mga kwarto sa hotel.

Paglabay sa hapit usa ka oras, didto ko sa gawas sa hotel nanigarilyo samtang ang grupo nga akong nakita sa sayo pa nagpadulong sa ilang limo, nga naghulat sa may kurbada. Mipaingon sila ngadto sa sakyanan ug miabli sa luyo nga pultahan aron makasakay ang tawo nga nagsul-ob og itom nga amerikana. Apan imbis mosakay sa sakyanan, ang tawo nga nagsul-ob og itom nga amerikana mihunong, milingi ngari nako nga nagsandig sa bilding, ug mipaingon ngari nako.

Taas ug niwanganon siya, nga nag-antyhos ug dunay gamay nga puting bungot. Iyang gitunol ang iyang kamot nako aron makiglamo ug giagbay ang pikas kamot. Nasurprisa ko nga ang maong inila nga tawo miduol ug nakigsulti nako, usa ka batan-ong lalaki nga wala gani niya mailhi.

Dili na nako mahinumduman ang tanang mga pulong nga iyang gisulti nako kay sa iyang gisulti nga “kanang mga butanga dili makaayo kanimo,” nagpasabut sa akong sigarilyo. Ang iyang kabuotan ug batasan nakahatag nako og impresyon.

Paglabay kapin sa usa ka tuig gitudloan ko sa mga misyonaryo ug nabunyagan.

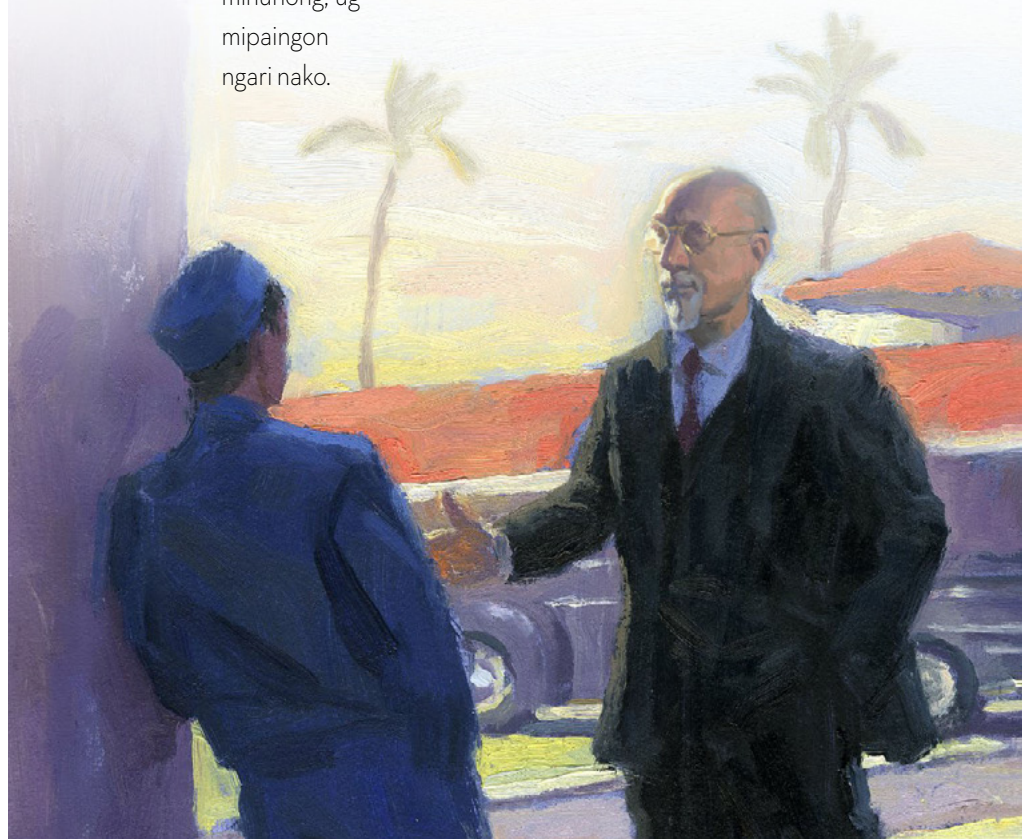
Samtang nagtan-aw sa mga litrato sa mga lider sa Simbahan, nakit-an nako ang litrato ni Presidente George Albert Smith (1870–1951) ug nakaila dayon niya nga mao ang buotan ug inila nga tawo nga akong nahimamat didto sa hotel. Mas nadani pa ko nga ang Presidente sa Simbahan mobuhat

sa ingon nga butang ngadto sa usa ka tawo sama nako, usa ka batan-on nga dili gani miyembro sa Simbahan ug dili kaayo importante.

Pagkabantugan niya nga tawo nga nagpakita sa mao nga gugma ug pagpakabana sa usa ka batan-ong lalaki nga nagtrabaho sa wala mailhi nga posisyon ug wala makahibalo sa ebanghelyo o sa gugma sa atong Langitnong Amahan alang kanato.

Saysenta y singko ka tuig ang milabay, nakasabut na ko pag-ayon niana nga pagpakabana ug gugma, ug naningkamot ko nga makakita niadtong naglibot nako sama sa pagkakita nako ni Presidente Smith. ■ Henry Serion Sr., Hawaii, USA

Imbis mosakay sa sakyanan, ang tawo nga nagsul-ob og itom nga amerikana mihunong, ug mipaingon ngari nako.

ANGAY BA GAYUD KINI?

Ang among kwatro anyos nga anak nga lalaki, si Coleton, mapagarbuhon nga mipakita sa usa ka papel nga gihatag diha niya sa iyang titser sa Primary nga nagdetalye sa iyang bahin sa umaabut nga programa sa Primary. Ang among trabaho mao ang pagtudlo niya sa iyang pito ka linya nga pulong sa dili pa ang programa ipasundayag sa mosunod nga duha ka semana.

Sa Lunes sa gabii among gihimong hingpit nga pagbansay ang gabii sa pamilya. Uban sa iyang pahiyum, si Coleton nagpraktis og kadaghang higayon, uban sa akong asawa ug ako nga naghatag og feedback sama sa, “Ayaw pagbinuang kon magsulti ka niini” ug “Klaroha gyud pagsulti.”

Bisan sa tanan namong paningkamot, bisan dili ko sigurado nga mas maayo pa mi kay sa among pagsugod.

Ang pag-andam alang sa pagsimba sa sunod Domingo sa buntag naglakip sa nawagtang nga duha ka medyas, nagngipon nga walo ka bulan, ug usa ka naghilak nga kwatro anyos.

Sa dihang nagsugod na ang miting, hapit wala mi kahuman sa pambukas nga himno kaduha ko miadto sa hall uban sa naghilak nga bata. Sa dihang panahon na sa choir nga manindog sa pagkanta, hapit nako mawad-i sa paglaum nga bisan kinsa sa pamilya nga

makabaton og kasinatian sa paglamdag ug naglaum hinoon nga makaabut mi hangtud mahuman ang miting.

Sa dihang nasulti na ang katapusan nga amen, nakapanghupaw ko nga nahuwasan. Sanglit samtang nagmaya ko sa kadaugan, dili nako kapugnan nga naghunahuna, “Angay ba gayud kini? Nakahimo ba kami og bisan gamayng kalamboan uban sa mga bata sa among pagdala nila sa simbahan kada semana?”

Ang mga pulong ni Elder David A. Bednar sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles misantop sa akong hunahuna: Miingon siya: “Sa mga panahon nga si Sister Bednar ug Ako mapungot tungod sa matarung nga mga kinaiya nga among gitrabaho og maayo ingon og walay diha diha nga espirituhanon nga resulta nga among gusto ug gilauman. . . .

“Si Sister Bednar ug ako naghunahuna sa pagtabang sa among anak nga mga lalaki nga masabtan ang sulod sa partikular nga leksyon o piho nga kasulatan nga mao ang katapusan nga sangputanan. Apan ang ingon nga resulta wala mahitabo sa matag higayon nga magtuon kami o magampo o dungan nga magkat-on. Ang kamakanunayon sa among tumong ug buhat mao tingali ang kinadak-ang

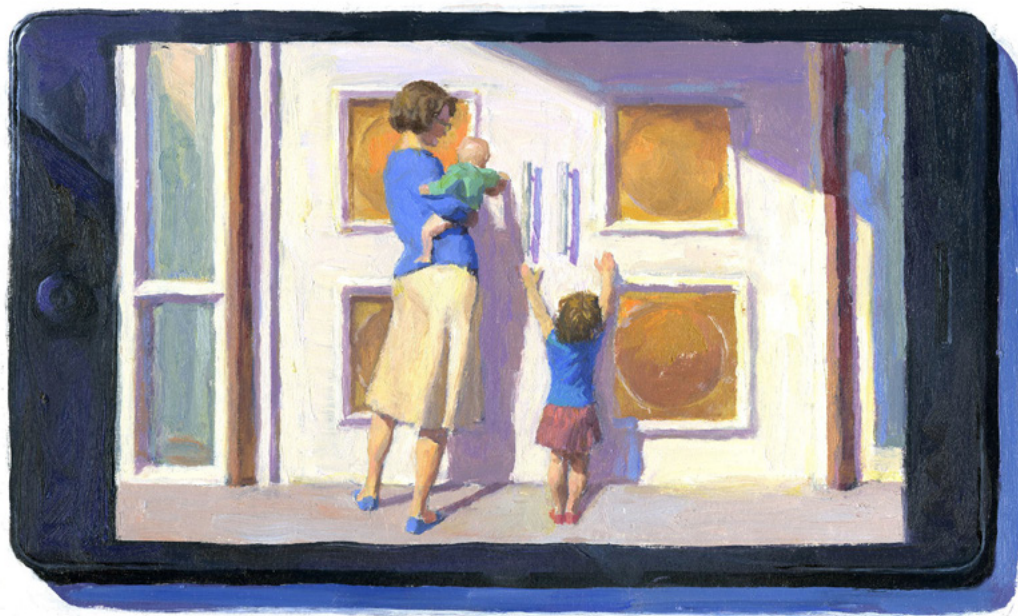
leksyon—usa ka leksyon nga wala kaayo namo mapasalamati sa hingpit nianang higayuna” (“Mas Makugihon ug Mabuhaton diha sa Panimalay,” *Liahona*, Nob. 2009, 19).

Uban sa gibag-o nga pasalig, mibalik ko sa balay ug mipadayon sa pagbansay og balik-balik uban sa akong anak nga lalaki. Sa dihang miabut na ang iyang higayon sa pagpamulong, naghinamhinam kami nga makadungog niya nga mamahayag nga klaro ug masaligon, “Si Jesukristo mao ang Anak sa Dios.”

Among nadunggan siya nga militok sa linya sa makadaghang higayon sa wala pa gihimo, apan adunay butang nga lahi ra nga nadunggan didto sa balay, sa kinaugalingon, nga lahi ra ug mas makatagbaw.

Daghan pa kami og itudlo nga buhaton sa among gamayng bata nga lalaki sa dili pa siya mahimong hamtong, apan buhaton namo ang labing maayo sa pagtambong sa among mga miting, pagpahigayon og family home evening, ug magampo kada adlaw sa paglaum nga usa ka adlaw kon layo na siya sa panimalay ug nagkinaugalingon na, mahinumduman niya gayud pag-usab kanang importante kaayo nga linya: “Si Jesukristo mao ang Anak sa Dios.” ■ Brandon Comstock, Utah, USA

Si Callie gusto na kaayong modala sa iyang anak ngadto sa templo aron ila kining mahikap.

PAGBATI SA ESPIRITU DIDTO SA TEMPLO

Duna koy oportunidad nga makabisita sa akong anak nga si Callie didto sa Las Vegas, Nevada, USA, nga bag-o nilang gibalhinan uban sa iyang bana ug duha ka anak. Ang ward ni Callie sa udto pa ang simba, mao nga duna mi maayong panahon sa pagpangandam ug paghisgot sa pipila ka opsyon unsay buhaton human sa pagsimba. Tungod kay si Callie wala pa makahigayon sa pagbisita sa templo, mihukom mi nga moadto ug litratoan ang mga bata sa mga nataran sa templo.

Sama sa tanang mga templo, ang mga nataran sa Las Vegas Nevada Temple matahum ug maayong pagkaatiman uban sa matahum nga mga fountain ug mga bulak.

Human og basa sa istorya nga gisugilon ni Presidente Thomas S. Monson, si Callie gusto na kaayong modala sa iyang mga anak ngadto sa templo aron ila kining mahikap (tanawa sa “Finding Peace,” *Liahona*, Mar. 2004, 5–6). Ang una niyang gibuhat mao ang pagpasabut ngadto sa iyang

anak, nga si Stella sa kasagrado ug kaimportante sa templo.

Nasabtan ni Stella sama sa masabtan usab sa ubang mga batang tres anyos, ug giawhag namo siya sa paghikap sa templo. Gikuhaan namo og pipila ka litrato si Stella ug ang iyang tulo ka bulan nga manghud nga naghikap sa templo.

Sa dihang oras na sa pagbiya, nagpanuko si Stella sa pagbiya. Nagdahum mi nga nakasabut mi kon ngano; nalingaw siya sa matahum nga talan-awon ug sa walay duda mibati sa espiritu nga gibati sab namo.

Dihang napasakay na namo siya sa sakyanan ug gibaksan, nanglarga na dayon mi. Milingi ko, miwara-wara, ug giingnan si Stella, “Pag-babay sa templo.” Mitan-aw siya sa templo, miwara-wara, ug miingon, “Babay, templo. Babay, Lolo.” Wala ko kasinguro kon sakto ang akong nadungog gikan niya, apan dihang gilingi nako si Callie ug nakita nga puno sa luha ang iyang mga mata, nahibalo kong pareho ang among nadungog.

Ang apohan ni Stella—akong bana, si Tim—namatay upat ka tuig sa wala pa matawo si Stella. Sigurado nga nakakita si Stella og iyang mga litrato ug nakadungog sa pamilya nga maghisgot bahin niya, apan nianang adlaw wala namo siya mahisguti.

Sa pagkamatay ni Tim, usa ra ang among apo. Karon duna na mi 12, ug sa matag higayon nga sapwangon nako ang usa niadtong bililhong bagong natawo nga mga bata nga bag-o lang mi biya sa presensya sa atong Langitnong Amahan, gusto kong mangutana, “Nagkita ba mo sa imong lolo? Unsa ang iyang gitambag nimo?”

Ang akong pagpamatuod sa kasagrado sa mga templo nalig-on nianang adlaw. Tingali dili nato madala sa sulod ang atong gagmayng mga anak, apan mahimo nato silang dad-on didto sa pultahan ug tugutan silang makahikap sa mga pultahan diin mosulod ang dili maihap nga takus nga mga miyembro sa balay sa Ginoo. ■

Kathy Rossier, California, USA

UNSAY LABING IMPORTANTE KANAKO?

Tunga-tunga na sa akong pagka-third year sa kolehiyo, akong naamgohan nga ang kwarta nga akong natigum nga ibayad alang sa abangan ug mga balayranan dili paigo hangtud sa summer. Panahon kadto sa tuig nga mahimong motrabaho aron ibayad sa sunod nga semester. Nakakita ko og trabaho isip shop assistant.

Maayo ra ang tanan hangtud ang iskedyul sa akong trabaho nausab nga maglakip sa mga Dominggo. Atol sa job interview, wala ko mosulti og bisan unsa mahitungod sa pagtrabaho og Dominggo tungod kay nianang higayona sirado ang tindahan nianang adlaw. Bisan pa, ang trabaho importante nako, ug ganahan ko unsay akong gihimo. Nagtrabaho ko uban sa usa ka higala, ug tali namong duha libre mi og duha ka mga Dominggo ug motrabaho sa laing duha. Nakapahimo kini nako sa pagtambong sa pipila ka mga miting sa Simbahan ug mobuhat sa akong calling.

Hinoon, sa wala madugay dili na ko makapadayon niini nga iskedyul. Sa tinuod duna koy pagbati nga wala nako mahimo ang akong mga responsibilidad sa Dominggo bisan kon dili ko motrabaho kada Dominggo. Nagsugod ko sa pagpangutana sa akong kaugalingon unsay akong mahimo sa pag-usab niini nga sitwasyon. Human ko mag-ampo nangayo og paagi sa paglukmay sa kasingkasing sa akong mga supervisor, mibasa ko sa 1 Nephi 7. Nahinumdom ko nga nagbasa sa bersikulo 9, diin human mag-ampo si Nephi, ang mga kasingkasing sa iyang mga igsoon nalukmay. Sa katapusan, nakigsulti ko sa akong employer mahitungod sa dili pagtrabaho sa Dominggo.

Giingnan nako ang akong mga supervisor nga miyembro ko sa

Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, ug nangutana sila nako kon unsay gituohan sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Sa dihang mihangyo ko nila kon maka-off ba ko sa mga Dominggo, ang tubag dili. Ilang gihisgutan nga atol sa akong unang interbyu, miingon ko nga mahimo ra kong motrabaho bisan unsang adlaw sa semana ug wala maghisgot og bisan unsang relihiyosong mga panginahanglan.

Milabay ang mga bulan nga walay mga kausaban hangtud usa ka Dominggo dali kong migawas sa Simbahan aron motrabaho. Gipangutana nako ang akong kaugalingon, “Unsay labing importante kanimo?” Ang tubag daling miabut ug imposible nga masipyat: ang Simbahan, ang ebanghelyo, pagserbisyo sa akong calling, pag-apil sa mga miting sa Dominggo sa akong tiubok kasingkasing, ug pagkadisipulo sa pulong ug sa buhat.

Usa ka Dominggo dali kong migawas gikan sa Simbahan aron motrabaho. Gipangutana nako ang akong kaugalingon, “Unsay labing importante kanimo?”

Nakahukom ko nga mohangyo pag-usab nga dili motrabaho sa mga Dominggo, apan niining higayuna buhaton nako uban sa sulat sa pag-resign nga andam na, inkaso og sila moingon og dili sa ikaduhang higayon.

Nag-ampo, nagpuasa ko, ug nakadawat og suporta nga mga mensahe sa text gikan sa akong mga higala.

Sa gutlo sa akong interbyu, bisan og ang akong kasingkasing kusog nga nagpitik, kalma ko tungod kay nasa-yud ko nga akong gibuhang ang sakto nga butang. Niining higayuna ang akong supervisor miingon og oo. Ang akong mga pag-ampo natubag. Gigisi nako ang akong sulat sa pag-resign sa pag-abut nako sa among balay.

Nakadawat ko og daghang mga panalangin gikan niini nga kasinatian, apan ang labing dali ug makita nga mga panalangin mao nga nagtrabaho gihapon ko ug nagbalaan gihapon sa adlaw nga Igpapahulay. Tungod niana ako mapasalamaton kaayo sa Ginoo. ■ Eleonora Sonnellini, Trieste, Italy

Ni Elder
David F. Evans
Sa Seventy

Pagkamatinguhaon ug Pagkadisipulo

Ang usa ka online dictionary mipasabut sa *pagkamatinguhaon* nga “kamakanunayon, pagpadayon, ug dili matarug nga determinasyon.” Nag-ingon sab kini nga, “Ang pagkamatinguhaon usa ka kalidad nga gipakita sa tawo kinsa dili daling moundang—tawo nga padayon nga mosulay hangtud makab-ot ang ilang tumong.”¹

Atong gikinahanglan ang pagkamatinguhaon aron mahimo kitang tinuod nga mga disipulo sa Manluluwas ug makab-ot ang tinuod nga maayong mga tumong—sa pagkahimong talagsaong misyonaryo, sa paghuman sa atong edukasyon, sa pagpangita og mahangturong kompanyon, ug pagsugod og usa ka pamilya—nga nahibaluan sa atong Langitnong Amahan nga gikinahanglan natong maangkon aron maandam para sa kahangturan. Ang atong abilidad sa pagkamatinguhaon sa tanang butang modeterminar kon mamahimo ba kitang mga anak sa Dios nga Iyang nahibaluan nga atong makab-ot ug mahimo.

Ang henerasyon karon sa full-time nga mga misyonaryo gitawag og “labing maayong henerasyon sa mga misyonaryo sa kasaysayan sa Simbahan” ug gikumpara kini ngadto sa 2,000 ka batan-ong mga manggugubat ni Helaman.² Bisan sa talagsaong mga kinaiya ug kamatinguhaong

pagtuo ug paningkamot niining mga batan-on, si Helaman, nga ilang lider, namahayag: “Dihay duha ka gatus, gikan sa akong duha ka libo ug kan-uman, kinsa nakuyapan tungod sa ka kulang sa dugo; bisan pa niana, sumala sa kaayo sa Dios, ug sa among dako nga kahibulong, ug usab sa hingpit nga kalipay sa among tibuok nga kasundalohan, walay usa kanila nga namatay” (Alma 57:25).

Giluwas sila “tungod sa ilang hila-bihan ka hugot nga pagtuo diha niana diin sila gitudloan sa pagtuo—nga adunay makiangayon nga Dios, ug si kinsa ang dili magduha-duha, nga sila mapanalipdan pinaagi sa iyang kahibulongan nga gahum” (Alma 57:26).

Si Helaman miingon mahitungod kanila: “Sila mga batan-on, ug ang ilang mga hunahuna mga lig-on, ug sila mibutang sa ilang pagsalig diha sa Dios sa kanunay” (Alma 57:27).

Mao usab kini ngari kanato. Sa kinabuhi, sa panahon nga moabut ang ulan ug baha ug moharos ang hangin ug mokuso-kuso kanato ug sa atong panimalay diha nato matino kon ang atong pagtuo lig-on ba ug kon misalig ba kita kanunay sa Dios. Dayag lang nga walay pagsulay kon walay kalisdanan.

Ayaw Pagkaluya

Pipila ka tuig nang milabay, ang akong asawa, si Mary, ug ako

Batuni ang pagtuo sa Dios ug ang Iyang mga saad, ug buhata ang unsay husto sa tanang higayon, nga walay pagsapayan kon kinsa ang nahibalo.

ang nagdumala sa Japan Nagoya Mission. Ang mga termino nga *walay kahadlok, kaisug, kusgan, abtik*, ug *matinud-anon* nga naghulagway sa 2,000 ka batan-ong manggugubat (tan-awa sa Alma 53:20) naghulagway usab sa mga misyonaryo nga among giserbisyuhan. Lain nga deskripsyon sa 2,000 ka batan-ong manggugubat—ang uban *nakuyapan* (tan-awa sa Alma 57:25)—naghulagway usab sa uban sa among mga misyonaryo.

Ang misyon dili sayon. Mao usab ang kinabuhi. Ang tanan mangaangol sa pipila ka paagi. Ang pipila niini nga kasakit maggikan sa wala masulbad nga mga kalapasan. Ang uban tungod sa aksidente o balatian. Ang uban

tungod sa atong makita nga gisalikway ang ebanghelyo ni Jesukristo sa atong mga minahal o dili na matinud-anon sa unsay ilang nahibaloan nga tinuod. Apan pinaagi sa tanan niini atong nailhan ang Dios, ug motubo kita sa pagkahimong mga disipulo sa Manluluwas. Ang atong mga kasingkasing mausab, ug kana nga kausaban mahimong permanente samtang pilion nato ang pagkamatarung batok sa sala ug kamaduha-duhaon.

Ang 2,000 ka batan-ong manggugubat nagmatinguhaon sa ilang mga tinguha. Dayag lang nga dili sila mohunong, bisan og lisud ang ilang agianan. Ang unang henerasyon sa ilang mga amahan ug mga inahan gitudloan ni Ammon ug sa iyang kaigsoonan. Kadto nga mga misyonaryo dunay dakong kalampusan, apan nagpadayon sila ug wala mohunong dihang nagkalisud na ug makaluya ang ilang misyon.

Gihulagway ni Ammon kadtong mga panahona: “Karon sa diha nga ang atong mga kasingkasing nasubo, kita hapit na unta mobalik, tan-awa, ang Ginoo mihupay kanato, ug miingon: Lakaw taliwala sa inyong mga kaigsoonan, ang mga Lamanite, ug antusa uban sa pailub ang inyong mga kasakit, ug Ako mohatag nganha kaninyo sa kalampusan” (Alma 26:27).

Uban sa kamainantuson ug kamaatinguhaon, si Ammon ug ang iyang mga kompanyon milahutay sa ilang mga kasakit ug sa katapusan nakab-ot ang talagsaong kalampusan.

Kamatinguhaon diha sa Ebanghelyo

Niadlong 1999, si Sister Marci Barr miadto sa Japan Nagoya Mission gikan sa Columbus, Ohio, USA. Ang pagsulti og hinapon dili sayon para niya, apan nagmatinguhaon siya. Dihang nakakat-on siya sa pagsulti, wala gayud siya

mohunong sa pagpakigsulti sa mga tawo mahitungod sa ebanghelyo.

Talagsaong mga saad gihimo para sa matinud-anon, mapadayunon, ug matinguhaong mga misyonaryo kinsa moabli sa ilang mga ba-ba uban sa kaisug ug gugma ug kinsa molihok gamit ang tanan nilang kusog sa mga pamaagi nga gihimo sa Ginoo (tan-awa sa D&P 31:7). Apan ang ubang mga misyonaryo nahadlok nga isalikway ug tugutan nga ang ilang kahadlok mobuntog sa mahigugmaon nilang kaisug.

Apan dili kang Sister Barr! Nangita siya ug mitudlo, ug mitudlo siya ug nangita sa tibuok niyang misyon.

Sa katapusang adlaw sa iyang pag-misyon, si Sister Barr mibiyahe ngadto sa mission home sa Nagoya. Nianang gabhiona interbyuhon na nako siya ug gisulthan nga nakahimo siya og talagsaong buhat. Sa sunod nga adlaw siya mopauli na.

Dihang mibiyahe siya, nakakita siya og pundok sa high school nga mga babaye nga nag-istoryahay sa subway. Giduol niya sila ug nangutana kon mahimo ba siyang makig-istorya nila. Gisulti niya ang mahitungod sa ebanghelyo ug ang Pagpahiuli niini. Dayon mihatag siya og missionary tract sa usa ka babaye nga daw interesado ug giingnan nga dunay sister missionaries nga motudlo niya sa ebanghelyo.

Dayon si Sister Barr miadto sa mission home ug giinterbyu, nga wala mosulti nako bahin sa iyang kasinati-an didto sa subway. Para niya komon ra kadto. Gibuhat lamang niya unsay nahibaloan niya nga husto, hangtud sa katapusan. Tingali mao kini ang pinakamaayong depinisyon sa sa *pagkamatinguhaon* Nahibalo ko: Bisan unsay mahitabo, padayon nga magbaton og hugot nga pagtuo sa Dios ug sa Iyang mga saad, ug buhaton unsay

husto sa tanang higayon, nga walay pagsapayan kon si kinsa ang nahibalo.

Mipauli na si Sister Barr sa Columbus. Didto sa student ward nahimamat niya ang iyang umaabut nga bana, ug magkauban silang mipalambo sa ilang pamilya sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Ang babaye sa subway—si Hitomi Kitayama—gitudloan sa mga sister missionaries. Si Hitomi nagpadayon ug mipakita sa kaugalingon niyang paagi sa pagkamatinguhaon dihang gidawat niya ang mga kamatuoran sa ebanghelyo, gibuntog ang pag-supak sa mga sakop sa pamilya ug ang kaugalingon niyang mga pagduha-duha.

Among nahimamat si Hitomi mga unom ka tuig ang milabay sa mission conference sa Tokyo, diin nagserbisyo siya isip usa ka misyonaryo. Gisultihan mi niya bahin sa panagtagbo nila ni Sister Barr didto sa subway ug sa misunod niya nga pagkakabig sa ebanghelyo.

Human sa iyang misyon nahimamat ug naminyo siya og laing returned nga misyonaryo, si Shimpei Yamashita. Makadasig gayud, si Shimpei anak sa tawo nga among gitudloan ni Elder

MANINGKAMOT PARA SA PAGDUGANG OG DISIPLINA

"Awhagon ko kamo, bata ug tigulang,

sa pagribyu sa mga tumong ug tuyo ug pagdugang og disiplina. Ang atong inadlaw nga buhat ug pagpili ihaum gayud sa atong mga tumong."

Elder Quentin L. Cook sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, "Maalamong Mopili," *Liahona*, Nob. 2014, 49.

Randy Checketts atol sa ting-init niadtong 1971 samtang nagserbisyo ko sa una nakong misyon sa Japan.

Dili lang sa pagsangyaw sa ebanghelyo nga kita nagkinahanglan sa pagkamatinguhaon sa paghimo unsay husto. Nanginahanglan kita sa susamang matarung nga kamatinguhaon samtang maningkamot kita sa pagbuntog sa personal nga sala ug tintasyon, sa pagkompleto sa atong edukasyon, ug sa pagtinguha og usa ka mahangturong pamilya. Gikinahanglan nato ang kamatinguhaon, ug kamasinabuton samtang makigtambayong kita sa atong kapi-kas ug mga anak ug moatubang sa mga hagit nga moabut sa kaminyoon ug sa pamilya. Ug gikinahanglan nato ang kamatinguhaon, pasalig, ug pailub kon ang mga panalangin nga atong gitinguha dili moabut sa panahon nga atong gipaabut.

Sa tanan niini ug sa ubang pang matarung nga mga butang, ang atong pasalig, sa paghimo sa husto ug mahimong husto pagahagiton sa kalibutan. Apan dili gayud kita mohunong. Kinahanglan nga padayon kitang

mosulay hangtud makab-ot ang atong tumong. Ang atong tumong, mao ang kinabuhing dayon uban sa atong bana o asawa, uban sa atong mga anak, ug uban sa ilang mga anak para sa henerasyong moabut.

Paghimo og Angay nga mga Tumong

Unsaon nato sa pagpalambo ang atong pasalig sa paghimo og husto, ug unsaon nato sa pagbaton og kusog sa pagtuman niini?

Una, mag-establisar kita og mga tumong nga angay para molampus ug haum sa katapusang tumong sa kinabuhing dayon. Naglakip kini sa mga tumong sa edukasyon ug panarbaho nga mosangput ug mohaum sa pamilya, personal nga kalamboan, serbisyo, kaaktibo sa simbahan, ug personal nga kalipay. Usa ka bahin sa paghimo niining mga tumong mao ang kaugalingon natong pagpili, apan ang laing bahin kinahanglang maglakip sa pagampo ug personal nga pagpadayag. Kon may igo kamong pagpakabana nga tinguhaon ang kabubut-on sa Dios, Siya motubag.

Kauban sa mga butang nga kinahanglan ninyong iampo mao ang pagpangita og takus nga kompanyon nga inyong madala sa templo ug mohimo og sagradong mga pakigsaad. *Kon gusto mong mohimo ug motuman sa sagradong mga pakigsaad ug dunay kadasig nga kab-uton ang pinakamaayo ninyong mga tumong, tinguhaa sa mainampuong paagi ang mga panalangin ug responsibilidad sa kaminyoon.*

Pinaagi niini ug sa ubang dapit sa inyong kinabuhi, sutaa kon unsa ang gustong ipahimo sa Dios kaninyo. Tun-i kini. Himoa ang mga desisyon. Dad-a kini ngadto sa Ginoo ug sutaa. Unya ipadayon uban sa pagkab-ot sa inyong mga tumong.

Niining tanan, kon gusto kitang magmatinguhaon sa matarung nga mga butang, kinahanglang magpaduol kita sa Ginoo pinaagi sa matarung nga pagpakabuhi. Pipila ka butang ang mas mobalda nato sa pagkab-ot sa atong matarung nga mga tumong kay sa pagkahimong dili takus sa mga panalangin sa Espiritu sa atong kinabuhi.

Himoa ang matarung nga mga tumong. Mag-ampo kanunay ug tinguhaon ang giya sa Ginoo. Magmahimong takus ug likayan ang mga butang nga mobalda sa inyong kalamboan. Magbaton ug gamiton ang rekomend sa templo. Tumana ang inyong mga pakigsaad, ilabi na kon ang kinabuhi lisud. Tinguhaa ang mga panalangin sa mahangturong kaminyoon ug pamilya. Unya magpadayon. Ayaw paghunong. Ayaw pag-undang.

Magmatinguhaon sa tanang matarung nga butang. Inyong makita nga magkalig-on ang inyong pagtuo, ug inyong makita ang inyong kalig-on ug mga talento nga mas molambo ug motubo samtang magkalig-on ang inyong pagtuo. Ug hinumdumi ang gisaad ni Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles: "Ang ubang panalangin moabut dayon, ang uban dugay, ug ang uban dili moabut hangtud didto sa langit; apan para niadtong mohangup sa ebanghelyo ni Jesukristo, moabut kini."³ ■

Gikan sa pakigpulong sa usa ka debosyonal, "Tenacity," nga gipakigpulong didto sa Brigham Young University niadtong Nobyembre 4, 2014. Alang sa kompleto nga pakigpulong sa Iningles, adto sa speeches.byu.edu.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Vocabulary.com/dictionary/tenacity.
2. Tan-awa sa M. Russell Ballard, "Ang Labing Maayong Henerasyon sa mga Misyongaryo," *Liahona*, Nob. 2002, 47, 48; sa unsang paagi ang Basahon ni Mormon naghulagwag kanila, tan-awa sa Alma 53:17–21; 56:17, 45–48; 57:20–21.
3. Jeffrey R. Holland, "An High Priest of Good Things to Come," *Liahona*, Nob. 1999, 38.

Mga Dumadapig sa Igpapahulay

Ni Samantha McFadyen

Sa dihang ang akong rugby coach misulti sa among team nga ang among quarterfinal nga dula sa national championship tournament nakaiskedyul sa Dominggo, ang mahunahuna ra nako mao nga, “Nganong karon man?”

Ang akong team, ang 2010 Brigham Young University women’s rugby team, nangandam sa pagkakampyon sa tanang panahon. Nagpaabut mi nga modula sa team nga nakapilde namo sa torneyo sa miaging tuig. Masaligon ko nga makadaog mi—ania namo ang labing maayong mga magdudula sa nasud. Gusto namong ipamatuod sa among kaugalingon ngadto sa rugby world pinaagi sa pagdaog sa national championship, apan ang Langitnong Amahan dunay laing dalan alang namo.

Pagbarug sa Among mga Sumbanan

Ang mga opisyal sa torneyo misiguro namo nga ang among dula iiskedyul sa Biyernes ug Sabado, apan tungod sa usa ka sayop, ang mga dula nabutang sa Sabado ug Dominggo. Wala mi makahibalo sa sayop hangtud lima na lang kaadlaw sa dili pa ang torneyo, nga gihimo sa Sanford, Florida, USA. Tungod kay ang rugby sa mga babaye dili usa ka

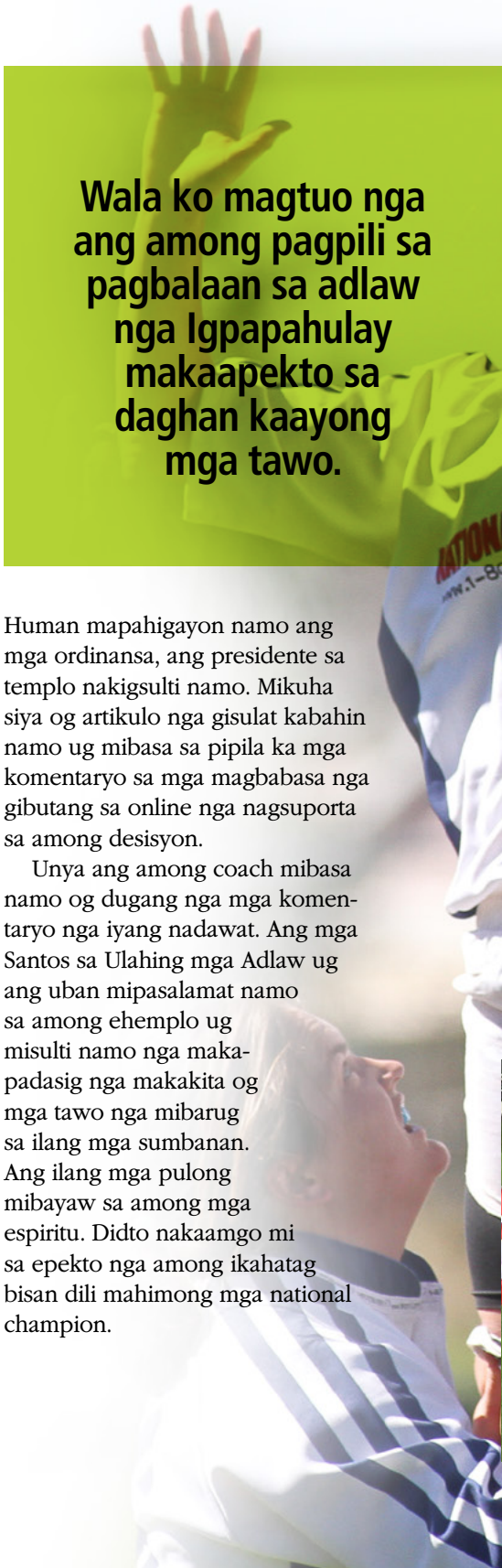
opisyal nga BYU team niadtong higayuna, dili kami ang modesisyon kon modula ba o dili. Mipili mi nga dili modula. Desisyon kadto sa tanan, ug walay usa nga mibagulbol.

Ang pagdula sa Dominggo dili gani opsyon. Alang nako, dili gayud kini opsyon. Ang akong mga ginikanan mitudlo nako sa pagbalaan sa adlaw nga Igpapahulay, ug gitahud nako kana nga sugo sa akong tibuok kinabuhi. Ang pagsunod sa mga sugo sa Langitnong Amahan mas importante kay sa pagdula og rugby.

Apan ang pagkahibalo nga gibuhat namo ang saktong butang wala makapasayon niini. Naguol mi samtang nagsakay mi og eroplano padulong sa Florida nga nakahibalo nga bisan modaog mi o dili, sa Sabado mao ang among katapusang dula.

Pag-abut sa Florida, nakadawat mi og tawag gikan sa reporter sa *New York Times* kinsa gusto nga mobalita sa among istorya. Nakalitan mi. Wala mi magdahum nga dunay magpaka-bana sa among pagpili sa pagtahud sa Igpapahulay, ilabi na sa nasyunal nga pamantalaan.

Sa pagka-Biyernes, sa oras nga modula unta kami kon ang iskedyul wala pa masayop, miadto mi sa Orlando Florida Temple aron mohimo og mga bunyag alang sa mga patay.

Wala ko magtuo nga ang among pagpili sa pagbalaan sa adlaw nga Igpapahulay makaapekto sa daghan kaayong mga tawo.

Human mapahigayon namo ang mga ordinansa, ang presidente sa templo nakigsulti namo. Mikuha siya og artikulo nga gisulat kabahin namo ug mibasa sa pipila ka mga komentaryo sa mga magbabasa nga gibutang sa online nga nagsuporta sa among desisyon.

Unya ang among coach mibasa namo og dugang nga mga komentaryo nga iyang nadawat. Ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ug ang uban mipasalamat namo sa among ehemplo ug misulti namo nga makapadasig nga makakita og mga tawo nga mibarug sa ilang mga sumbanan. Ang ilang mga pulong mibayaw sa among mga espiritu. Didto nakaamgo mi sa epekto nga among ikahatag bisan dili mahimong mga national champion.

Nasayud ko nga ang Langitnong Amahan nagtan-aw namo, apan wala gyud ko maghunahuna nga dunay lain nga nagtan-aw. Ang tubag sa among desisyon nakahatag namo og bag-ong katu-yoan sa pag-adto sa Florida: wala mi moadto aron modaog, apan sa pagbarug sa among mga sumbanan.

Usa ka mas Maayo nga Dalan

Miabut ang Sabado, ug naka-daog mi sa among dula 46 sa 7. Pagkahuman miduol mi sa mga opisyal ug gisultihan sila nga pildi na mi sa dula nga nakaiskedyul sa Domingo—nga batok unta sa team nga nakapapildi namo sa miaging tuig. Naguol ko nga ang among season natapos niining paagiha. Naglaum unta ko nga makadula niini nga team, apan dili ko gusto nga makigdula nila, o ni bisan kinsa, sa Igpapahulay.

Daghang mga artikulo ang gisulat mahitungod namo, ug nagpadayon kami sa pagdawat og mga sulat ug email sa pagsuporta. Pinaagi sa pagbarug sa among mga sumbanan, daghang mga tawo ang among naabut kay sa among maabut kon nakadaog pa kami sa championship.

Nakat-on ko sa pagsalig sa Langitnong Amahan sa paggiya nako

PAGTAHUD SA ADLAW NGA IGPAPAHULAY

“Ang Manluluwas mipaila sa iyang Kaugalingon isip Ginoo sa Igpapahu-

lay. Kini ang Iyang adlaw! Balik-balik, Siya mihangyo kanato sa *pagtuman* sa Igpapahulay o sa *pagbalaan* sa adlaw nga Igpapahulay. Ubos kita sa pakigsaad sa pagbuhat sa ingon.

... [Kita] yanong mangutana sa [atong mga kaugalingon], ‘Unsa man nga *timailhan* ang gusto nakong ihatag sa Dios?’ Kana nga pangutana nakapaklaro kaayo [sa among] mga pagpili sa adlaw nga Igpapahulay. ...

“... Bisan asa kita magpuyo kita mahimong mga ehemplo sa mga tumutuo diha sa atong mga pamilya, mga silingan, ug mga higala. Ang tinuod nga mga magtutuo mobalaan sa adlaw nga Igpapahulay.”

Presidente Russell M. Nelson sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Ang Igpapahulay usa ka Kahimut-an,” *Liahona*, Mayo 2015, 129–130, 132.

ngadto sa mas maayo nga dalan kay sa anaa sa akong hunahuna alang sa akong kaugalingon. Ang akong team gusto nga mopamatuod sa among mga kaugalingon pinaagi sa pagkahimong mga kampion, apan ako nakaamgo nga ang Langitnong Amahan gusto nga kami mohimo og laing punto sa hingpit. Migiya Siya namo sa oportunidad nga mahimong mga ehemplo sa dihang kami naghunahuna nga walay nagtan-aw, ug Siya nakahimo sa paggamit namo alang sa kaayohan tungod kay mipili kami sa pagsunod. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Washington, USA.

MGA LITRATO SA MAAYONG KABUBUT-ON SA WOMEN'S COUGAR RUGBY (BYU) UG PAUL MEYERS

Ang PINAKALISUD NGA BAHIN sa Pagkahimong usa ka MISYONARYO

Usahay ang labing dako nga hagit sa misyonaryo nga buhat dili mao ang misyonaryo nga buhat.

Ni Wendy Ulrich, PhD.

Usa ka misyonaryo kausa misulti nako, “Kon ang mga tawo moingon nga ang pagmision lisud, nagtuo ko nga kana nagpasabut nga ako mahimong tugawon o mag-atubang og lisud nga kahimtang sa pagpuyo o manlimbasug sa pinulongan. Apan alang kanako ang pinakalisud nga bahin mao ang unsay naa sa sulod sa akong ulo—sama sa pagbati nga nawad-an sa kadasig o nasagmuyo sa mga kauban o dili ganahan nga makig-istorya sa mga estranghero—ang pag-atubang lang sa tanan nga mga kalampusan ug kapakyasan, sa pagsalikway, sa pag-usab.”

Aron mangandam alang sa misyon, makahimo kamo ug kinahanglang mobasa sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo*, magtuon sa mga kasulatan, ug magkat-on unsaon sa pagluto ug paglaba. Apan kinahanglan usab ninyo nga makakuha og praktikal nga kasinatian karon sa *emosyonal, sosyal, ug uban pang* mga kahanas nga inyong gikinahanglan isip misyonaryo. Ania ang usa ka lista sa pipila niini nga mga kahanas. Mahimo nimong tsekan ang usa o duha niini aron sugdan na sa pagpraktis karon.

Ang mga Kahanas nga Mahimong Mapainubsanon nga dili Mobati nga Napakaulawan

Usa ka sister nga misyonaryo sa Alabama, USA, miingon nako, “tingali naghunahuna ko nga inig-set apart nila nako, makakuha ko og mga superpower. Mao nga mora ko og nakurat sa dihang akong nasayran sa pag-abot nako sa akong misyon nga ako mao lang gihapon. Duna gihapon ko sa samang mga kahuyang, mga kahadlok, ug mga pagkadili sarang. Ug wala gayud kadto nangawala. Kinahanglang makat-on ko unsaon sa pag-atubang sa pagkadili sarang sa paghimo sa buhat sa Ginoo.”

Kon kamo miabut sa misyon nga nakasinati na og daghang kalampusan o diyutay pa, kon kamo mapainubsanon, matudloan, ug andam nga mopadayon sa pagpaningkamot ug pagtrabaho, ang Ginoo makatrabaho uban ninyo. Apan ang inyong misyonaryo nga mga kahanas molambo lamang samtang kamo

magbansay, mangutana, mangayo og tabang, ug magpadayon sa pagpaningkamot. Kon kamo nakumbinsir nga ang mga tawo natural lang gyud nga maayo (o natural lang gyud nga ngil-ad) sa misyonaryo nga buhat, mga pinulongan, pagpamatuod, o mga relasyon, kamo maglisud gayud.

Usa ka misyonaryo sa makausa miingon kanako, “Kinahanglang makat-unan nako nga kini buhat sa Ginoo, dili ako. Ug OK ra kon mobati ko nga dili sarang niini tungod kay *ako* dili sarang. Dili gayud ako mahimong sarang sa pagbuhat sa unsay ang Dios lamang ang makabuhat. Daghan ang akong mabuhat aron molambo, apan dili kinahanglan nga ako ra ang maghunahuna niining tanan. Ako makasalig Kaniya.”

Sulayi ang paghimo og bag-o ug lisud nga mga butang. Niana kamo makakat-on nga dili kaayo seryusuhon ang mga pagbati sa pagkadili sarang. Sama pananglit:

- Sulayi ang mga butang nga dili kaayo mo komportable nga buhaton, sama sa bag-ong trabaho, extracurricular nga mga kalihokan, o dili pamilyar nga mga klase. Pangutana, pangayo og tabang, analisara ang mga sayop, ug padayon sa pagpaningkamot. Buhata ang mga butang nga kinahanglan mo nga magpraktis ug magtrabaho aron kamo makakat-on sa pagsalig nga kamo *mouswag* uban sa paningkamot.
- Tubaga ang mga tingog sa inyong hunahuna nga nag-sulti kaninyo nga ang mga tawo gipakatawo nga duna na daay talento, salabutan, o sosyal nga mga kahanas o gipakatawo nga wala niini. Ang labing mahinungdanong mga atleta, musikero, eskolar—ug mga misyonaryo—sa kalibutan nakasinati og daghang kapakyasan ug nagpraktis sa daghang mga oras padulong sa kalampusan.

Ang mga Kahanas sa Pag-atubang sa Posible (ug Tinud-anay) nga Pagsalikway

Ang isalikway ug ang kasagmuyo maoy inadlaw nga mga kasinatian sa misyon. Pagpraktis sa pagpangarisgo ug pag-atubang ug pagsalikway aron mas maayo na ka nga modawat niini.

- Pag-apply og trabaho, pagpa-interbyu sa trabaho, ug pagtrabaho og part-time o full-time.
- Pag-try out alang sa usa ka team o sa usa ka dula.
- Paghangyo og mga tawo aron mahimong kuyog sa mga date o sa mga kalihokan.
- Kon dili maayo ang mga panghitabo, timan-i ang mga hunahuna ug buhat nga makatabang kaninyo nga makasugakod ug mobati nga mas maayo.
- Pagkat-on gikan sa kapakyasan ug sulayi pag-usab.

Ang mga Kahanas sa Pagdumala og Kadasig

Kitang tanan kinahanglang masayud unsaon sa pagdasig sa atong kaugalingon kon kita gila-ay ug pagpakalma sa atong mga kaugalingon kon masobrahan kita sa stress.

- Kon ang sitwasyon makalaay o wala mag-uswag, susiha unsay sayop ug unsaon sa pag-ayo niini, himoa kini nga dula, o hunahuna unsay inyong makat-unan.
- Bantayi kon masobrahan ka sa stress ug kat-uni ang mga butang nga mahimo gihapon ninyong mabuhat sa misyon aron makalma (pakig-istorya og tawo, pagparelaks, pagsulat, pagkanta, paglakaw). Hunahunaa ang sitwasyon, analisara ang problema, ilakip ang uban, paghimo og ginagmay nga mga lakang, pag-ampo, ug isalikway ang pagsulti og negatibo sa kaugalingon diha sa hunahuna.

Ang mga Kahanas sa Pagdumala sa mga Panaglahi

Ang mga kauban, mga lider, mga miyembro, ug mga investigator mahimong talagsaon apan mosulay usab sa inyong pasensya sa ubang panahon.

Pagpraktis uban sa mga igsoon ug mga higala sa:

- Pagkat-on sa pagpasalamat sa uban pinaagi sa pagpangutana nganong nagbuhat sila sa unsay ilang gibuhat.
- Dawat og responsibilidad ug sinserong mangayo og pasaylo kon ang inyong kinaiya nakapasakit sa laing tawo, bisan kon wala nimo kini tuyoa.
- Pangita og mapuanguron nga pagpasabut sa kinaiya sa laing tawo. Ayaw pagbaton og kayugot.
- Paghisgut og problema ug pangayo og tabang sa pagsulbad niini kay sa mobasol og tawo o maglagut.
- Kon ang kagubot moabut, gamit og hinay nga tingog ug magpakita og pagtahud alang sa mga pagbati sa uban.
- Pakig-uban sa kwarto uban sa tawo nga lahi kay kanimo. Pagmapositibo ug kur-yuso kabahin sa ilang mga hilig.

RESUME

Ang mga Kahanas sa Pakig-istorya

Kon introvert (maulawon) o extrovert (mahigalaon) man kamo, makakat-on kamo sa mga kahanas sa maayong pag-istoryahanay nga gikinahanglan ninyo sa misyon ug sa tibuok ninyong kinabuhi.

Kon kamo may pagka-maulawon:

- Paghimo og tumong nga makig-istorya og bag-ong tawo (ilabi na sa dili kaila nga mga hamtong) sulod sa lima ka minuto kada semana.
- Pahiyum, manguryuso sa mga tawo, ug pagkat-on sa maayong mga pangutana nga makasugod og pakig-istorya sa uban.
- Paghunahuna og mga paagi sa pagsugod og panagsultihanay ug sa maayong pagtapos og panagsultihanay.
- Bantayi kon naningkamot ang uban sa pagsugod og panagsultihanay aron kamo mahimong bukas ug makatubag.

Kon kamo may pagka-mahigalaon:

- Sugdi ang pakig-istorya sa uban pinaagi sa pagpangutana.
- Pagpraktis nga mahimong maayo nga tigpaminaw.
- Pangita og mga timailhan nga ang inyong mga tigpaminaw gikapoy. Hatagi ang uban og luna.

Ang Pisikal nga mga Kahanas sa Pagkaayo

Isip presidente sa misyon, ang akong bana nakig-istorya sa usa ka misyonaryo kinsa naguol ug naglisud. Ang akong bana mibati nga gidasig sa pagpangutana kaniya, “Busa, Elder, unsay imong gikaon sa pamahaw?”

“Ice cream.”

“Unsay imong gikaon sa paniudto?”

“French fries.”

“Unsay imong gikaon sa panihapon?”

“French fries ug ice cream.”

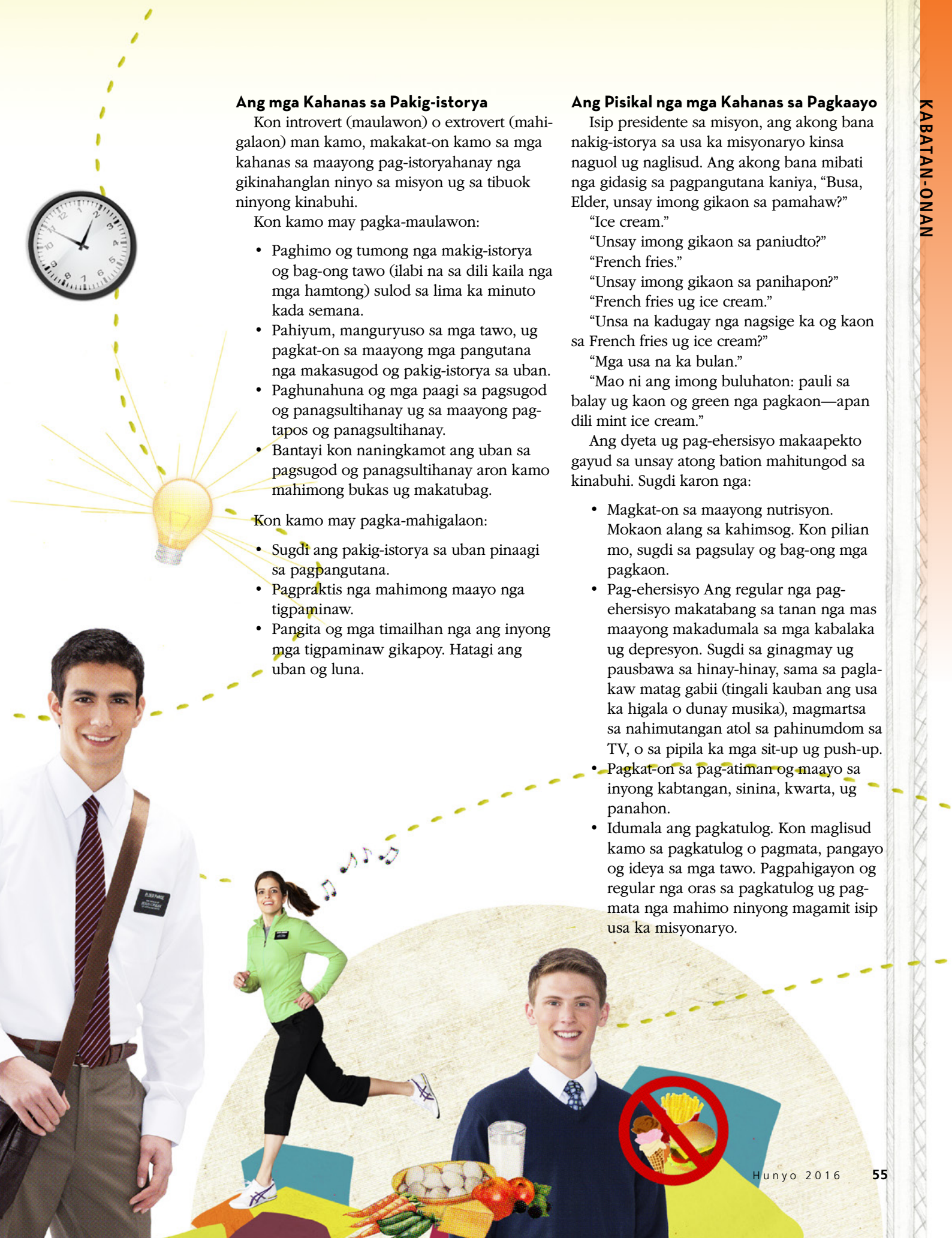
“Unsa na kadugay nga nagsige ka og kaon sa French fries ug ice cream?”

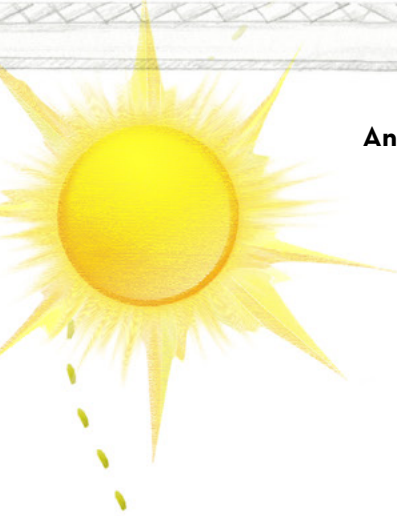
“Mga usa na ka bulan.”

“Mao ni ang imong buluhaton: pauli sa balay ug kaon og green nga pagkaon—apan dili mint ice cream.”

Ang dyeta ug pag-ehersisyo makaapekto gayud sa unsay atong bation mahitungod sa kinabuhi. Sugdi karon nga:

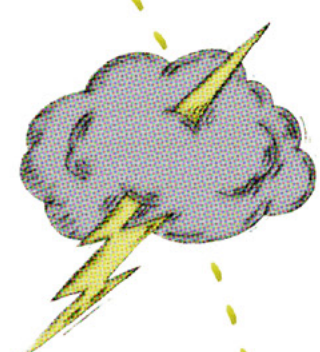
- Magkat-on sa maayong nutrisyon. Mokaon alang sa kahimsog. Kon pilian mo, sugdi sa pagsulay og bag-ong mga pagkaon.
- Pag-ehersisyo Ang regular nga pag-ehersisyo makatabang sa tanan nga mas maayong makadumala sa mga kabalaka ug depresyon. Sugdi sa ginagmay ug pausbawa sa hinay-hinay, sama sa paglakaw matag gabii (tingali kauban ang usa ka higala o dunay musika), magmartsa sa nahimutangan atol sa pahinumdom sa TV, o sa pipila ka mga sit-up ug push-up.
- Pagkat-on sa pag-atiman og maayo sa inyong kabtangan, sinina, kwarta, ug panahon.
- Idumala ang pagkatulog. Kon maglisud kamo sa pagkatulog o pagmata, pangayo og ideya sa mga tawo. Pagpahigayon og regular nga oras sa pagkatulog ug pagmata nga mahimo ninyong magamit isip usa ka misyonaryo.

Ang mga Kahanas sa Kamapositibo

- Pagpalambo og maayong buot. Kataw-i ang inyong kaugalingon, dili ang uban. Ayaw kaayo iseryuso ang tanang butang nga ma-stress na hinoon mo.
- Pangutana sa kanhi mga misyonaryo nga sultihan kamo og usa ka butang nga lisud alang kanila ug giunsa nila kini pagsugakod. Pangita og mga ideya nga inyong magamit.
- Paglista og mga kasulatan ug mga himno nga makapadasig kaninyo ug mopuno kaninyo sa hugot nga pagtuo.
- Isalikway ang negatibong tingog sa inyong hunahuna og pulihi sa butang nga positibo. Kon kana nga mga tingog mabiyay-biyon, makapaubos, makapaulaw, makasuko, mapintas, o makahimo kaninyo nga mobati nga walay paglaum o walay mahimo, dili kana gikan sa Ginoo. Ang iyang tingog kanunay malaumon, maawhagon, ug manggiloy-on, ilabi na kon kamo naninguha.

Ang Espirituhanong mga Kahanas sa Pagkaayo

- Tinud-anay gayud nga mag-ampo. Dapita ang Langitnong Amahan nga magpaduol kaninyo, ug pakig-istorya Kaniya sa dayag kabahin sa inyong mga problema, mga tinguha, ug pasalamat. Sulayi ang pag-ampo nga kusog, mag-ampo nga adunay papel ug lapis aron irekord ang mga impresyon, o mag-ampo aron lamang sa pagpasalamat.
- Tun-i ang mga kasulatan. Pangita ug pagpaabut og mga tubag sa inyong mga problema.
- Pagmahimong usa ka misyonaryo karon. Lakaw ug pagserbisyo kuyog sa full-time nga mga misyonaryo, tuguti nga ang hilis-gutan sa ebanghelyo motomaw sa adlaw adlaw nga pakig kulokabildo nimo sa imong mga higala, ug paghatag og matinu-oron nga pagpamatuod sa simbahan. Mas maghinam-hinam mo sa misyonaryo nga buhat samtang inyo kining buhaton. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Utah, USA.

DUHA KA MATANG SA TAWO KINSA KANUNAY NGA NANLIMBASUG

Ang mga tawo kinsa nanlimbasug sa misyon sa emosyonal nga paagi kasagaran naglakip sa:

- **Kadtong wala maninguha og maayo sa ilang pag-eskwela.** Ang mga katawhan nga alisto o dunay talento nga makapadayon nga wala kaayo maninguha mahimong motan-aw sa ilang mga abilidad ingon og usa ka matang sa magic. Kon mapalpak ang magic (ug kini kanunay nga mahitabo pag-abut sa panahon), dili sila kahibalo unsay buhaton gawas sa pagsulay sa pagtago sa ilang mga sayop. Sa katapusan ang tanan kinahanglang makat-on nga magpaubos, magkugi, magpraktis, mangayo og tabang, ug mobuntog sa mga babag ug kapakyasan aron padayon nga mouswag ug maglambo.
- **Kadtong kinsa wala kaayo makasinati og kalampusan.** Dipila ka mga tawo motan-aw sa mga kalisdanan isip kumpirmasyon nga sila bugo o walay talento. Apan ang utok ni bisan kinsa mahimong mas maalamon ug mas makahimo kon sila motutok, moanalisa kon unsay sayop mosulay og mamugnaong mga solusyon, mangayo og tabang, magkugi, ug magpraktis.

Kon anaa kamo sa bisan hain niini nga grupo, pahinumdumi ang inyong kaugalingon kanunay nga walay natawong daan nga usa ka talagsaong misyonaryo. Ang misyonaryo nga mga kahanas molambo uban sa pagbansay, pagkugi og maayo, pagpangarisgo, pagbuntog sa mga babag, pagpaningkamot pag-usab human sa mga sayop, pagkat-on gikan sa uban, ug hingpit nga pagsalig sa Ginoo. Siya nahigugma kaninyo ug motabang kaninyo sa pagtuman sa inyong personal ingon man usab sa full-time nga misyon.

PAGPANGANDAM ALANG SA MISYONARYO NGA KINABUHI

Alang sa dugang nga ideya kon unsaon sa pagpangandam karon alang sa misyon, pagkuha og resource booklet nga Adjusting to Missionary Life [Pagpahiangay ngadto sa Misyonaryo nga Kinabuhì] sa store.lds.org o pinaagi sa inyong bishop.

ATONG LUNA

Nasinati ba ninyo ang gahum sa Basahon ni Mormon sa inyong kinabuhi? Sulayi kini sama sa gibuhat sa mga misyonaryo!

NAKIT-AN NAKO ANG NAWALA NG SUMPAY

Sa dihang high school nako, nasilo ko sa pipila ka doktrina sa Simbahan. Sa katapusan misangpot kini nga nahimo kong dili na kaayo aktibo. Miapil ko og mga kalihokan sa laing simbahan, apan dili kompleto ang akong kalipay. Ingon og dunay butang nga nawala.

Milungtad pa kini nako og dugay-dugay sa pagpangita unsay nawala, apan usa ka adlaw niana human ko mag-ampo, gibuka ko ang akong mga mata ug nakita ang Basahon ni Mormon diha sa lamesa. Matulog na unta ko sa dihang dunay misantup sa akong hunahuna: “Natawo ko nga usa ka Mormon. Nganong wala man ko makahuman og basa sa Basahon ni Mormon?” Mao nga nianang adlaw mihukom ko nga akong humanon ang pagbasa sa Basahon ni Mormon.

Human sa daghang mga tuig sa pagpangita, sa katapusan akong nakaplagan ang nawala nga sumpay niana nga kalipay. ■

Elder Jayme Promise, Philippines Quezon City Mission

KON ANG MGA TAWO MOABLI SA BASAHON

Sa akong misyon nakita nako ang mga tawo kinsa moinom, mosigarilyo, ug mogamit og drugas nga miabli sa Basahon ni Mormon ug mitalikod sa ilang mga pamaagi ug mibalik sa ilang mga pamilya ug sa Simbahan. Nakita nako ang usikan nga mga anak nga mipauli ug miserbisyo og mga misyon human miabli sila niini

nga basahon. Nakita nako ang mga pamilya nga nabungkag nga mibasa sa Basahon ni Mormon ug nabugkos sa templo pagkahuman. Nakita nako ang mga tawo nga hingpit nga wala nay paglaum ug wala masayud unsay buhaton miabli niini nga basahon, ug ang tanan nagsugod pagkahimutang.

Sa higayon nga moabli ko sa Basahon ni Mormon ug mogamit og bersikulo sa pagtabang og usa ka tawo, mga milagro mahitabo. Ang

gahum sa Dios anaa niana nga mga pahina, naghulat sa usa ka kinabuhi nga mausab, naghulat nga mogawas ang usa ka milagro. Makasaad ko ninyo nga mahitabo ang mga milagro kada higayon nga kamo moabli sa Basahon ni Mormon. Tingali dili sa tanang higayon nga kini mahimo o mahitabo kon gusto natong mahitabo kini, apan mahitabo gayud kini. ■

Elder Benjamin Baradi,
Philippines Bacolod Mission

GIKAN SA
MISSION FIELD

IMGA PAGHULAGWAY SA LITRATO PINAAGI NI DAVID STOKER

USA KA KALAG NGA NANGAMUYO

Ingon og dili siya maayo nga tawo nga istoryahon. Medyo nahadlok ko, apan sa laing bahin gusto ko makig-istorya niya.

Ni Stephen Dugdale

Duna koy oportunidad nga moserbisyo isip misyonaryo sa Catania, Italy. Usa ka higayon, dihay lisud nga panahon sa pagtrabaho. Dihay usa ka semana nga pulos pakyas ang tanan, ug kada adlaw usa ka pagtesting kon magpabilin ba namo ang positibo nga kinaiya, mopadayon sa pagpahiyom, ug mopadayon sa pagpaningkamot.

Usa ka gabii, determinado kami sa pag-usab sa dagan sa among paningkamot. Milibut mi sa usa ka parke duol sa among balay nakig-istorya sa mga tawo, ug nakita namo kini nga lalaki naglingkod sa lingkuranan nga nagduko iyang ulo ug dunay sigarilyo sa iyang ba-ba. Nagsinina siya og itom gikan sa ulo hangtud sa tiil ug nagsul-ob og hood sa iyang dako nga jacket ibabaw sa iyang ulo. Ingon og dili maayo nga tawo nga istoryahon. Mitan-aw ko niya, ang akong kompanyon mitan-aw kaniya, nagtinan-away kami sa usag usa, ug balik ngadto kaniya.

Si Elder Farley nangutana nako, “Nakaistorya na ba kita kaniya kaniadto?”

“Tingali nakaistorya na ta, tungod kay nagtuo gyud ko nga nakaila ko kaniya,” mitubag ko.

“Oo, ako sad,” miingon si Elder Farley.

Busa miduol mi kaniya. Medyo nahadlok ko tungod kay dili siya ang tawo nga kasagaran nakong istoryahon, apan sa laing bahin gusto ko nga makig-istorya niya.

“Maayong gabii, kumusta ka?” nangutana mi.

Mitan-aw siya nga morag nasuko, nga ingon og nagsulti, “Kinsay nagdisturbo sa akong pagpahulay!?” Dayon sa hinay nga tingog miingon siya, “Maayong gabii.” Nagpaila kami nga mga misyonaryo, ug dali siyang misulti namo nga siya dili motuo og Ginoo ug wala motuo og bisan unsa. Nangutana kami niya kon ngano, nga sa akong pagtuo nakapasurprisa niya.

“Ahh, tungod kay namatay ang akong mama, papa, igsoong babaye, ug pag-umangkon silang tanan sa samang bulan, ug nagpuyo ko sa terrible, mingaw nga kinabuhi tungod niini. Ang relihiyon walay nahimo apan nakapagrabeha hinoon niini ngari nako.”

Nangutana kami niya kon nakahibalo ba siya asa ang iyang mga minahal.

“Sa sementeryo sa Catania, diin sila dugay na didto,” mitubag siya.

Gipasabut namo niya ang kalibutan sa espiritu ug ang Pagkabanhaw. Gisultihan namo siya nga karon kita dunay espiritu ug lawas, ug nga ang kamatayon usa ra ka temporaryong panagbulag tali sa espiritu ug lawas. Gisultihan namo siya nga ang mga miyembro sa iyang pamilya naghulat lamang kaniya hangtud silang tanan magkahiusa uban sa ilang mga lawas ug magpuyo sa kahangturan.

Mitan-aw siya namo, naglibug, ug miingon, “Wala koy nasabtan bisan unsa niana. Mahimo bang balikon ninyo ang tanan?”

Mao nga gibalik namo ang tanan. Dayon giisa niya ang iyang kilay sa kalibug ug miingon, “Hulat, ako usa ka espiritu ug usa ka lawas? Ug ang akong pamilya naghulat lang kanako ug nagkat-on karon?”

Gibasahan namo siya og pipila ka mga kasulatan gikan sa Alma 40 ug ubang mga kapitulo, ug mitan-aw siya namo ug nangutana, “Nganong wala ko makadungog niini kaniadto?”

Wala ko magtuo nga makasugat ko og tawo nga mas tinud-anay nga mapainubsanon sa akong kinabuhi. Kini nga tawo dugay na kaayong nawala, naglibog pag-ayo, nagmagul-anon pag-ayo. Naminaw siya sa tanan nga among gisulti, nagsulti namo nga gamay ra kaayo ang iyang nasabtan niini tungod kay wala siya sukad makadun- ngog niini kaniadto, apan gusto siya sa tanan.

Gitudloan namo siya kon unsaon nga makakuha og tubag pinaagi sa pag-ampo. Wala na siya makaampo sulod sa 30 ka tuig, ug ang katapusang higayon nga siya naka-ampo sa simbahan niadtong bata pa siya. Human kami maghisgot sa mga tubag gikan sa Espiritu, nangutana siya namo unsay timailhan nga mobati sa Espiritu. Tungod kay mahimong lahi kini alang sa tanan, gipakigbahin namo unsay bation alang namo. Gisultihan nako siya nga alang nako sama kini sa paggakos sa imong mama nga dugay na kaayo nga wala nimo makita. Gibati nako nga mosaad kaniya nga siya mobati sa samang butang, usa ka pagbati sama sa paggakos sa iyang mama nga dugay na kaayong nawala sa iyang kinabuhi.

Mihangyo kami kaniya kon makaampo ba kami uban niya. Naglibug gayud siya pag-ayo ug nangutana, “Karon? Dinhi, sa parke?”

“Makaampo kita bisan kanus-a, bisan asa sa atong gusto,” giingnan nako siya. “Ang Dios gusto nga maminaw kanato, ug Siya gusto gyud nga maminaw kanimo tungod kay wala na Siya makadungog nimo sa dugay nang panahon.”

Wala siya sukad makadun- ngog kaniadto og pag-ampo nga dili memoryado nga pag-ampo ngadto sa usa ka santos, mao nga madasigon kaayo siya nga makasabut unsaon sa pag-ampo.

NAHISAKOP SA PAMILYA SA DIOS

“Tanan sila [mga tawo] mga anak sa Dios, ang imong mga igsoong lalaki ug babaye. Ang Dios nahigugma kanila sama sa iyang paghigugma kanimo. Kadaghanan niining mga taw- hana nagpangita og unsay katuyoan sa kinabuhi. Sila naba- laka alang sa ilang mga pamilya. Kinahanglang mobati sila nga nahisakop gikan sa kahibalo nga sila mga anak sa Dios, ug mga miyembro sa iyang mahangturon nga pamilya.”

Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misionaryo nga Pangalagad (2004), 1.

Giduko namo ang among ulo, ug ang akong kompanyon ang nag-ampo alang sa among bag-ong higala, nga si Alfio, ug mihangyo og mga panalangin, tabang, ug kahupayan alang kaniya. Mihangyo siya alang ni Alfio nga mobati sa tubag nga ang iyang pamilya ok ra ug nga dunay Dios. Nahuman ang among pag-ampo, ug si Alfio mitan-aw namo uban sa katingala.

“Kinahanglan kong mosulti ninyo og usa ka butang,” miingon siya. “Dili ako ang tawo nga mamakak, ilabi na mahitungod sa butang sama niini. Akong gibati nga daw gigakos ako og hugot sa akong inahan. Wala na ako magaksi ni bisan kinsa sa dugay na kaayong panahon. Nindot kaayo kadto nga pagbati. Gusto ko nga masayud unsaon nako nga mobati niana pag-usab kay gusto ko og dugang pa nga paggakos sama niana.”

“Wala gayud ako sukad maglakaw nga wala magduko. Sukad niana nga pag-ampo, nagla- kaw na ko nga wala magduko, ug nagtan-aw sa tanan. Kini nga kalibutan matahum.”

Pagkasunod adlaw nagkita kami pag-usab. Naglingkod si Alfio tupad namo sa samang lingkuranan ug miingon, “Elders, sa akong tibuok kinabuhi ako naglakaw nga nagsul-ob sa akong hood ug ang akong ulo giduko, nag- tutok sa yuta. Wala gayud ako sukad maglakaw nga wala magduko. Sukad niana nga pag-ampo, naglakaw na ko nga wala magduko, ug nagtan-aw sa tanan. Kini nga kalibutan matahum.”

Dili ikatingala, nagpadayon kami sa pagtudlo ni Alfio sa pagdala og dugang nga mga gakos, dugang nga kahayag, ug dugang nga pagtan-aw sa iyang kinabuhi. Ang makahad- lok nga tawo sa lingkuranan nga ingon og masilag namo sa tinuod usa ka kalag nga nangamuyo, nagpakilooy nga mobati pag-usab sa gugma sa iyang Langitnong Amahan. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Missouri, USA.

Elder David A. Bednar

Sa Korum sa Napulog
Duha ka mga Apostoles

UNSAON SA PAGTABANG SA MGA MISYONARYO

Giampo nato sa angay ang kaluwasan ug kalampusan sa full-time nga mga misyonaryo sa tibuok kalibutan. Ug ang komon nga elemento sa daghan natong mga pag-ampo mao ang hangyo nga ang mga misyonaryo giyahan nagdto sa indibidwal ug sa mga pamilya kinsa andam nga modawat sa mensahe sa Pagpahiuli. Apan akoo kana nga responsibilidad ug inyong responsibilidad sa pagpangita og tawo nga katudloan sa mga misyonaryo. Kini nga mga misyonaryo mga full-time sila nga mga magtutudlo, kamo ug ako mga full-time nga tigpangita. Ug kamo ug ako isip mga misyonaryo sa tibuok kinabuhi kinahanglang dili mag-ampo nga buhaton sa full-time nga mga misyonaryo ang atong trabaho!

Kon kamo ug ako matinud-anong mag-ampo pinaagi sa hugot nga pagtuo, sama sa gibuhit ni Joseph Smith—kon kita mag-ampo uban sa paghandum sa pagbuhit ug dili lamang sa pagsulti—nan ang trabaho sa pagsangyaw sa ebanghelyo magpadayon sa talagsaong paagi. Ang mao nga pag-ampo pinaagi sa hugot nga pagtuo naglakip sa mosunod nga mga elemento:

- Magpasalamat sa Langitnong Amahan alang sa mga doktrina

ug mga ordinansa sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo, nga nakahatag og paglaum ug kalipay sa atong mga kinabuhi.

- Mangayo og kaisug sa pag-abli sa atong mga ba-ba ug pagpaambit sa ebanghelyo sa atong pamilya ug mga higala.
- Mohangyo sa Langitnong Amahan sa pagtabang kanato sa pagpangita og indibidwal ug mga pamilya kinsa modawat sa atong imbitasyon nga matudloan sa mga misyonaryo diha sa atong pamilya.
- Mosaad sa pagbuhit sa atong bahin niining adlaw ug niining semanaha ug mangamuyo alang sa panabang sa pagbuntog sa kabalaka, kakulba, ug pagduhaduha.
- Magtinguha alang sa gasa sa pag-ila—alang sa mga mata nga makakita ug mga dunggan sa pagpaminaw sa mga kahigayunan sa misyonaryo kon [kini] moabut.
- Pag-ampo nga mainiton alang sa kalig-on sa pagbuhit sumala sa atong nahibaloan nga kinahanglan.

Ang pagpasalamat ipahayag, ug ubang mga panalangin mahimong pangayoon sa maong pag-ampo, nga tapuson sa pangalan sa Manluluwas. Ug dayon ang gipahinungod nga buhat

niana nga pag-ampo magpadayon ug madugangan.

Kining sama nga sumbanan sa balaan nga pagpakigsulti ug gipahinungod nga buhat mahimong gamiton sa atong mga pag-ampo alang sa mga kabus ug mga timawa, sa mga masakiton ug sa mga sinakit, alang sa mga sakop sa pamilya ug mga higala nga naningkamot, ug alang niadtong wala na magtambungan og mga miting sa Simbahan.

Ako mopamatuod niana nga ang pag-ampo mahimong makahuluganon kon kita mangayo pinaagi sa hugot nga pagtuo ug pinaagi sa buhat. Akong imbitaron kitang tanan sa pag-ampo uban sa hugot nga pagtuo mahitungod sa atong balaanon nga sugo nga gihatag kanato sa pangsangyaw sa ebanghelyo. Kon kita mobuhit, ako mosaad nga ang pultahan pagaablihan ug kita mapanalanginan sa pag-ila ug sa pagbuhit sa mga kahigayunan nga ihatag. ■

Gikuha gikan sa Abril 2008 nga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya.

“Ang akong mga ginikanan mamalikas, maminaw og saba nga musika, ug motan-aw og dili angay nga mga salida sa TV. Unsay akong buhaton aron mobati sa Espiritu diha sa balay, ilabi na ma-Dominggo?”

Sa dihang nabunyagan mo, nadawat ninyo ang gasa sa Espiritu Santo. Nagpasabut kini nga walay bale sa inyong mga kahintang, kamo mahimong makaangkon sa pakig-uban sa Espiritu kon inyong ipabilin ang inyong kaugalingon nga takus ug maghimo og maayo nga personal nga mga desisyon.

Sa inyong pag-ambit sa sakramento matag semana, mapahinumduman kamo sa inyong mga pakigsaad uban sa Langitnong Amahan sa “pagdala nganha [kaninyo] sa ngalan sa [Iyang] Anak, ug sa kanunay mohinumdum kaniya ug maghupot sa iyang mga sugo . . . nga [kamo] unta sa kanunay makabaton sa iyang Espiritu uban [kaninyo]” (D&P 20:77). Pinaagi sa paghupot sa inyong mga pakigsaad, magpabilin kamong takus sa pakig-uban sa Espiritu.

Ang pagtambong og miting sa sakrament ug ubang mga miting sa Simbahan dili lang ang maoy bugtong paagi aron matutokan ang inyong paghupot sa pakigsaad sa Dominggo. Bisan unsa pa ang inyong mga kahintang sa panimalay, makapakita kamo sa Langitnong Amahan sa inyong pasalig sa inyong mga pakigsaad pinaagi sa pagbuhat sa inyong family history, pagtuon sa ebanghelyo, ug pagserbisyo sa uban, ilabi na niadtong nag-inusara o masakiton. Ang pagpili niining matang sa mga kalihokan, bisan kon ang mga sakop sa inyong pamilya magdumili, maghatag kaninyo og hingpit nga kalipay ug kamaya. (Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Ang Igpapahulay Usa ka Kahimut-an,” *Liahona*, Mayo 2015, 129.)

Pagsulti

Miyembro man sa Simbahan o dili ang imong mga ginikanan, pakigsulti uban kanila mahitungod kon nga-

nong importante nimo nga kanunayng makabaton sa Espiritu sulod sa inyong panimalay, ilabi nama-Dominggo.

Sa imong kahintang, makapili ka sa labing malinawon nga dapit sa balay ug dapiton ang uban nga mga miyembro sa Simbahan sa pag-uban kanimo ug dungan nga magdapit sa Espiritu nga maanaa diha. Nasayud ko nga kon ikaw mosunod sa pagbalaan sa adlaw nga Igpapahulay, ang Ginoo mopanalangin kanimo.

Joskares C., edad 16, Santo Domingo, Dominican Republic

Tutoki ang Pagbuhat sa Maayong mga Butang

Ang mga Dominggo maoy kanunayng lisud alang nako sa panimalay. Ako lang ang miyembro sa Simbahan diha sa akong balay, ug ang akong mga ginikanan ug mga igsoong lalaki manan-aw og TV ug maminaw sa ilang mga musika sa Dominggo. Gusto nakong ipakita ang akong gugma alang sa akong Langitnong Amahan pinaagi sa pagbalaan sa adlaw sa Igpapahulay. Makaadto ko sa akong kwarto ug magbasa sa mga kasulatan, maminaw sa musika sa Simbahan, ug mamisita sa akong mga higala o uban sa mga misyonaryo. Mapasalamaton kaayo ko nga nakaangkon og tabang sa Ginoo sa pag-sunod sa adlaw nga Igpapahulay sa makugihon nga paagi ug alang sa kalig-on nga kanunay Niyang gihatag kanako.

Lais de Jesus M., edad 19, Sergipe, Brazil

Dangup ngadto sa mga Kasulatan

Pakigsulti ngadto sa imong mga ginikanan mahitungod sa mga butang nga ilang gibuhay, apan kon dili sila

maminaw, mahimo ka nga mag-ampo alang sa giya kon unsaon sa pagtambang nimo nga mabati ang Espiritu sa inyong panimalay. Aron mabati ang Espiritu sa akong panimalay, magbasa ko sa mga kasulatan, ug kana makadala dayon sa Espiritu sa kwarto.

Blake E., edad 14, Utah, USA

Pag-ampo alang sa Imong mga Ginikanan

Mahimo ka nga mag-ampo alang sa imong mga ginikanan. Sumala

sa gisulat ni Mormon, “Ang Ginoo mahinumdom sa mga pag-ampo sa mga matarung, nga gipahimutang ngadto kaniya,” (Mormon 5:21). Ang imong mga ginikanan dili kaha mohunong diha-diha dayon, apan ang Ginoo motabang kanimo.

Cole M., edad 17, Arizona, USA

Gamit sa mga Kapanguhaan sa Simbahan

Kon aduna kay smart phone o tablet, mahimo kang magdownload

sa Mormon Channel ug LDS Youth apps. Puno kini sa maanindot kaayo nga mga kanta, mga video, ug mga pakigpulong nga kanunayng makahatud sa Espiritu kon mopatukar ako niini! Sayon ra kini, apan nakatabang gayud kini nako aron mabati ang Espiritu bisan kon ako nalibutan sa mga kasaba. Makahimo kini og kala-inan ug maghatud og kalinaw nga molukop sa balay.

HunterEve V., edad 16, Texas, USA

Sunda ang Ehemplo ni Kristo

Importante kini nga ang usa ka panimalay malukop uban sa Espiritu, apan mas importante kini nga ang usa ka tawo mao ang malukop niini. Si Kristo mao ang hingpit nga ehemplo sa

pagbaton sa Espiritu uban Kaniya sa tanang panahon. Paningkamot lang gayud sa pagpakabuhi nga mas sama kang Kristo, magmabination ngadto sa uban, ug molantaw sa kalibutan sa paagi nga Iyang gihimo tingali mao ang labing maayong paagi aron magpabilin ang Espiritu uban kanimo bisan asa ka man.

Isabel W., edad 16, Oregon, USA

Pagsugyot og mga Kalihokan sa Pamilya

Ma-Dominggo, tingali isugyot ang mga kalihokan nga mahimo ninyong buhaton og dungan isip usa ka pamilya. Pagsugyot og bisan unsang butang nga ang pamilya makahimo og dungan diin kadtong dili maayong mga butang dili na mahitabo. Kon dungan ninyong gibuhang ang bisan unsang butang isip pamilya, kini makapasuod kaninyo. Ug kini makahatag kanila og lahi nga ideya sa unsay imong mahimo ma-Dominggo. Tingali sa pagkasunod Dominggo makaingon sila, “Oi, lingaw to ang atong gihimo sa una da—atoa tong buhaton pag-usab.”

Ryan B., edad 19, Idaho, USA

BUHATA ANG MGA PAG-AGHAT

“Motanyag ko niining pag-awhag. Adunay mga panahon sa dihang nabati nimo ang impluwensya sa Espiritu Santo...”

“Mahimo nimong isipon kadto nga mga panahon sa pagdasig sama sa binhi sa hugot nga pagtuo nga gihulagway ni Alma (tan-awa sa Alma 32:28). Basaha ang matag usa. Mahimo nimo kana pinaagi sa pagbuhat sa pag-aghat nga imong nabati. Ang labing bililhon nga pagdasig mao ang pagkasayud sa unsay gipabuhang sa Dios kanimo...”

“Kon mosunod kamo, ang mga pag-aghat sa Espiritu mas kanunayng moabut, mas magkaduol ngadto sa kanunay nga pagpakig-uban. Ang inyong gahum sa pagpili sa matarung molambo.”

Presidente Henry B. Eyring, Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, “Ang Espiritu Santo isip Inyong Kauban,” *Liahona*, Nob. 2015, 105.

UMAABUT NGA PANGUTANA

“Ang suod nakong higala nag-ingon nga wala siya nagtuo sa Dios. Unsaon nako sa pagpakigbahin sa ebanghelyo uban kaniya?”

Isumiter ang inyong tubag ug, kon gusto, ubani og high-resolution nga litrato inig Hulyo 1, 2016, sa liahona.lds.org, pinaagi sa email sa liahona@ldschurch.org, o pinaagi sa koreyo (tan-awa ang address sa pahina 3).

Ang mosunod nga impormasyon ug pagtugot kinahanglan gayud nga ilakip sa inyong email o sulat: (1) kompleto nga pangalan, (2) petsa sa pagkatawo, (3) ward o branch, (4) stake o district, (5) ang inyong sinulat nga pagtugot, ug, kon kamo ubos sa 18 anyos, ang sinulat nga pagtugot sa inyong ginikanan (ang email dawaton) aron sa pagmantala sa inyong tubag ug litrato.

Ang mga tubag tingali i-edit alang sa gitag-on o sa pagkaklaro.

UNSAON NG MAHIMONG

MAAYONG HIGALA

Ni David Morales

Kitang tanan gustong mobati nga naapil. Aniay inyong mabuhay kon ikaw o laing tawo mibati nga walay labut.

UNSAON SA PAGPANGITA OG MAAYONG MGA HIGALA

Sakit nga mobati nga walay labut, apan ang pagkasuko o pagdumot dili makatabang nimo nga mas monindot ang bation. Hinoon, sulayi ang pagbuhay niining mga butang:

- Apil sa mga kalihokan sa Simbahan. Maayo kini nga mga oportunidad nga malibutan ang imong kaugalingon sa mga tawo kinsa motahud sa imong mga sumbanan.
- Pagkat-on ug pagpalambo og mga kahanas. Ang pag-apil og mga asosasyon sa studente, mga sports team, o mga club maoy usa ka maayong paagi nga makaila og mga tawo kinsa dunay samang mga tinguha.
- Ayaw kanunay paghulat sa ubang tawo nga mohangyo nimo nga makighigala. Ipaila ang imong kaugalingon ngadto sa uban.
- Paningkamuti nga ikaw mao ang labing maayong tawo kutob sa mahimo ug ipadayon ang imong mga sumbanan. Makakita ka og mga higala kinsa motahud nimo sa imong kinaiya ug sa kahayag nga nagdan-ag nimo.
- Paggahin og panahon uban sa imong pamilya. Makaamgo tingali ka nga ang pipila sa imong labing suod nga mga higala makita sa imong kaugalingong panimalay.

Nagsugod ko sa pag-imbestigar sa Simbahan isip usa ka tin-edyer, apan mihunong ko sa pagtambong sa mga miting sa Domingo tungod kay mibati ko nga walay labut sa kadaghanan sa kabatan-onan. Sa wala madugay, usa niadtong mga batan-on miimbitar nako sa usa ka kalihokan sa Simbahan. Akong gidawat ug nakagusto sa mga kalihokan tungod kay kini mao ang mga butang

nga akong ganahan: pag-akting, pagdula og basketball, ug pagdagan.

Sa akong pagpadayon sa pagtambong sa mga kalihokan, nakaila ko sa mga batan-on ug nakahibalo nga kadaghanan kanila nag-eskwela sa akong eskwelahan. Paglabay sa panahon nakapalambo ko og panaghigalaay uban sa batan-ong mga lalaki ug batan-ong mga babaye kinsa aduna sa samang mga sumbanan nga akong gisunod. Nagpasalamat ko nga dunay miimbitar nako sa kalihokan sa Simbahan, ug mapasalamaton ko nga akong gidawat.

Mibati na ba kamo sama sa akong gibati: walay labut o morag wala ka mahiangay? O nakaila ba kamo og usa ka tawo kinsa wala mobati nga gidawat ug walay daghang mga higala? Bisan sa eskwelahan, sa simbahan, o sa ubang mga dapit, kadaghanan sa mga tawo mibati niana usahay sa ilang mga kinabuhi.

MAGMABINATION NGADTO SA UBAN

"Manghinaut ko nga kita maningka-mot kanunay nga magmabination ug magsensitibo sa mga

hunahuna ug mga pagbati ug mga kahimtang niadtong anaa sa atong palibut. Dili ta manginsulto o mobiyabiay. Hinoon, magmaloloy-on ug magmaawhagon kita."

Presidente Thomas S. Monson, "Gugma—ang Kahulugan sa Ebanghelyo," *Liahona*, Mayo 2014, 93.

UNSAON PAGLAKIP SA UBAN

Usahay ingon og lisud ang pagbuhat sa butang nga dili kita komportable ug magma-higalon sa ubang mga tawo, apan kon kita mahinumdom nga kitang tanan mga anak sa Dios, makita nato ang kaimportante sa pagtambong sa uban. Ania ang pipila ka ideya:

- Pakigsulti ngadto sa bag-ong mga tawo sa eskwelahan ug sa simbahan. Ipaila-ila sila sa imong mga higala.
- Pag-imbitar og usa nga nagkinahanglan og higala ngadto sa eskwelahan o kalihokan sa Simbahan.
- Hagita—uban sa kamabination ug pailub—ang mga tawo kinsa motuyo sa pagpabati sa uban nga dili welcome.
- Lingkod tupad sa usa ka tawo kinsa nag-inusara o imbitara siya sa pagtupad nimo ug sa imong mga higala.
- Pag-ampo sa Langitnong Amahan kon wala ikaw makahibalo unsaon sa pagtambong sa usa ka tawo. Nasayud gayud siya sa hingpit unsa ang gikinahanglan nianang tawhana aron magmalipayon ug makatabang nimo sa pagtanyag niana nga panabang. ■

Ang tagsulat nagbuyo sa Santa Cruz, Bolivia.

Barugan ang Matarung

Ni Aysia Tan, Utah, USA

HI,
AKO SI EVAN!

Nagpuyo ko sa Ireland, ug ganahan ko nga magdula sa gitawag og hurling. Usa kini ka sport sa Ireland sa field hockey. Ang paborito nakong subject mao ang math. Ang akong pagkamiyembro sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw usa ka panalangin kanako.

PAGBARUG NGA MASALIGON SA ESKWELAHAN

Usa ka bag-ong batang lalaki mibugal-bugal sa akong mga igsoong babaye. Gipatung-an nako sila ug gipanalipdan ang akong mga igsoon. Gituman sab nako ang Pulong sa Kaalam. Daghang estudyante sa eskwelahan moinom og tsa ug kape. Dihang dunay mihatag nako og tsa, ako miingon, "Dili, salamat."

ANG MGA TIP NI EVAN SA PAGBARUG NGA MASALIGON

Nagkinahanglan og kaisug ang pagsunod sa ebanghelyo.

- Ayaw paghunong.
- Paminawa ang Espiritu Santo. Siya mogiya kaninyo.
- Hinumdumi nga ang pagtabang sa ubang tawo nga makabaton sa ebanghelyo makahimo sa ilang kinabuhi nga mas malipayon.

PAG-AMPO KAUBAN SA MGA HIGALA

Nag-eskwela ko sa usa ka Katoliko nga eskwelahan. Ako ra ug ang akong mga igsoong babaye ang estudyante nga miyembro sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Dihang nasakit ang akong lola, mihangyo ko sa akong teacher kon mahimo ba kong mag-ampo para niya. Ang tanan sa klase mikyugpos sa ilang mga kamot ug miduko sa ilang mga ulo. Nag-ampo ko og kusog atubangan sa klase.

ANG PINAKAMAAYONG BIG BROTHER

Mihimo kog mga tumong nga ipadayon ang paghimo sa husto. Motabang ko sa akong mga ginikanan sa pag-atiman sa akong igsoon. Kon mahadlok ang akong igsoon, makigdula ko nila hangtud nga makalimot sila sa ilang kahadlok. Usa ka higayon dihang naa sa layo ang akong mga ginikanan, gisuginlan nako ang akong igsoon og mga istorya hangtud nga nakatulog siya.

PAGKAHIMONG USA KA EHEMPLO

Nakita sa akong mga higala sa eskwelahan nga malipayon ko. Mipakita kog maa-yong ehemplo pinaagi sa dili pagpamalikas o paggamit sa ngalan sa Ginoo sa walay kapuslanan. Mahimo sab kong ehemplo sa akong pamilya.

IPADALA KANAMO ANG MARKA SA TUNOB SA INYONG TIIL [FOOTPRINT]!

Unsaon man ninyo sa pagbarug nga masaligon sa pagsunod kang Jesus? Subaya ang marka sa tunob sa inyong tiil ug ipadala diri namo ang inyong sugilanon ug litrato, kauban ang pagtugot sa inyong ginikanan. Ipadala kini sa liahona.lds.org (i-klik ang "Submit an Article") o i-email sa liahona@ldschurch.org.

Ang Kauban ni Jordan sa Pagtuon

Ni Kirstin Ide

Gibase sa usa ka tinuod nga istorya

“Akong masayran, nga tinuod ang mga kasulatan” (Songbook sa mga Bata, 66).

Si Jordan wala na makakita sa Kirsi sobra na sa usa ka tuig—gibati kini niya nga daw kahangturan! Sa dili madugay mouli siya gikan sa iyang misyon aron magpa-opera. Naguol si Jordan nga nasakit siya, apan nalipay siya nga hapit na sila magkauban.

Sa iyang pag-uli sa balay gikan sa eskwelahan pagkasunod adlaw, si Kirsi naglingkod sa sofa. Midagan

si Jordan ug migakos kaniya.

“Hi, Jordan! Gimingaw ko nimo!”
Miingon si Kirsi.

Mipahiyom si Jordan. “Gimingaw sab ko nimo! Naguol ko nga nasakit ka.”

“Salamat, dong,” miingon si Kirsi. Naggunit siya sa Basahon ni Mormon diha sa iyang paa.

“Pwede kong mobasa uban nimo?” nangutana siya.

“Kuhaa ang imong Basahon ni Mormon, ug magdungan kita og sugod sa sinugdanan.”

Midagan si Jordan ngadto sa iyang kwarto ug mikuha sa iyang kopya. “Dia na!” misinggit siya sa

dihang midagan siya pabalik. Midali siya og lingkod tupad ni Kirsi.

Ilang giablihan ang ulohan nga pahina. “Ang Basahon ni Mormon: Lain nga Tugon ni Jesukristo,” mibasa si Jordan. Nagpuli-puli sila sa pagbasa.

“Sa akong misyon nagtuon ko sa mga kasulatan uban sa akong kompanyon matag adlaw,” si Kirsi miingon. “Mahimo bang ikaw ang akong kauban sa pagtuon hangtud sa panahon nga mobalik na ko sa akong misyon?” Nangutana si Kirsi. “Oo!” siya miingon.

Human sa pipila ka adlaw, gi-operahan si Kirsi. Miuli siya gikan

Gimingaw na si Jordan isip kauban ni Kirsi sa pagtuon. Apan duna dayon siyay nindot nga ideya!

sa ospital aron mopahulay ug magpag-ayo sulod sa pipila ka semana. Siya ug si Jordan dungan nga nagtuon sa Basahon ni Mormon matag adlaw.

Sa wala pa siya mibalik sa iyang misyon, si Kirsi miingon, “Jordan, gusto ko nga mohagit nimo nga imong humanon ang Basahon ni Mormon sa dili pa ka mabunyagan!”

Naghunahuna si Jordan niana. Ang iyang ikawalong birthday pipila na lang ka bulan. Daghan pa siya og basahunon. Apan gusto niya kining buhaton. “Oo,” miingon si Jordan.

“Samtang magbasa ka, mahimo ba ka nga mag-ampo ug mangutana kon kini tinuod ba?” Nangutana si Kirsi. “Si Moroni misaad nga kon ato na nga buhaton, ang Espiritu Santo mosulti kanato kon kini tinuod.”

“OK,” miingon si Jordan.

Sa dihang si Kirsi mibalik na sa iyang misyon, dungan silang nakaa-but sa 2 Nephi.

Gimingaw gyud si Jordan ni Kirsi. Labi na siyang gimingaw nga mahimong iyang kauban sa pagtuon. Apan duna dayon siyay nindot nga ideya!

Sa eskwelahan pagkasunod adlaw, miduol siya sa lamesa sa iyang suod nga higala nga si Jake.

“Akong basahon ang tibuok Basahon ni Mormon sa dili pa ko mabunyagan,” miingon si Jordan. “Tungod kay bunyagan man kitang duha sa samang adlaw, gusto ba nimong mobuhat usab niini?”

“Oo,” miingon si Jake. “Wala pa ko sukad makabasa sa tibuok Basahon ni Mormon.”

Matag adlaw sa eskwelahan, ilang pangutan-on ang matag usa sa samang pangutana.

“Asa na ka dapit?”

“Sa katapusan sa Jacob. Asa na ka dapit?”

Sa wala madugay dili na gani sila mangutana. Magtinan-away na lang sila ug nasayud na sila sa pangutana.

“Nagtuo ko nga igo gyud ta nga mahuman

ani alang sa atong bunyag,” miingon si Jordan.

Sa katapusan ang adlaw sa ilang bunyag miabut.

“Nahuman ko gabii,” mihunghong si Jordan.

“Ako sab.” Miingon si Jake. “Ug ako nag-ampo aron masayud kon tinuod ba ni, ug gibati gyud nako ang kainit ug kalipay.”

Mipahiyom si Jordan. “Pareho ta. Gibati gyud nako ang kalipay sa akong pag-ampo.” Mapasalamaton kaayo siya sa hagit ni Kirsi. Karon nagpalambo na siya sa iyang kaugalingong pagpamatuod. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Virginia, USA.

Ang Tibuok Taming sa Dios

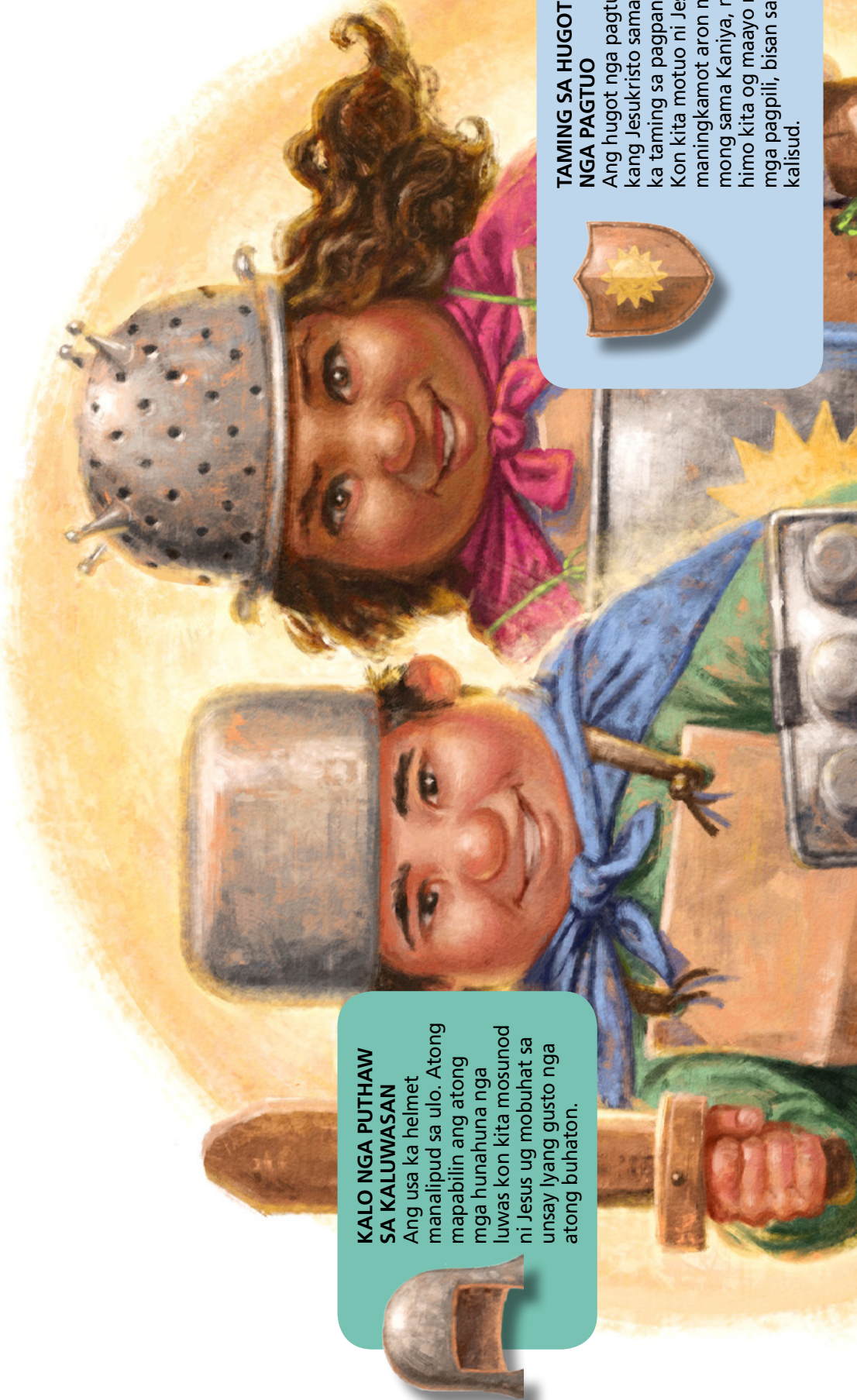
Ang mga kasulatan nagtudlo nga kinahanglan atong isul-ob ang “tibuok hinagiban sa Dios” (tan-awa sa Mga Taga-Efeso 6:11–18 ug D&P 27:15–18). Kon atong tun-an ang mga kasulatan ug mag-ampo, sama ra nga atong gisul-ob ang hinagiban nga makatabang nato nga magpabiling luwas.

KALO NGA PUTHAW SA KALUWASAN

Ang usa ka helmet manalipud sa ulo. Atong mapabilin ang atong mga hunahuna nga luwas kon kita mosunod ni Jesus ug mobuhat sa unsay iyang gusto nga atong buhaton.

TAMING SA HUGOT NGA PAGTUO

Ang hugot nga pagtuo kang Jesukristo sama sa usa ka taming sa pagpanalipud. Kon kita motuo ni Jesus ug maningkamot aron mahimong sama Kaniya, makahimo kita og maayo nga mga pagpili, bisan sa mga kalisud.

TAMING SA KATARUNG

Ang taming nanalipod sa kasingkasing. Kon higug-maon nato ang Dios sa tibuok natong kasingkasing, maningkamot kita sa pagsunod sa Iyang mga sugo. Mapanalanginan kita kon atong pilion ang husto.

BAKUS SA KAMATUORAN

Ang girdle mao ang bakus nga manalipod sa lawas sa sundalo. Ang pagkasayud unsay tinuod makapanalipod kanato. Ang ebanghelyo mao ang matuod, ug ang pagpakabuhi sa ebanghelyo makapalig-on kanato.

ESPADA SA ESPIRITU

Ang espada makatabang sa pagpakigbatok sa sayop. Ang Espiritu magtabang kanato kon nag-atubang kita sa bati o malisud nga mga butang. Ang pagpaminaw ngadto sa Espiritu makatabang kanato nga magpabilin nga luwas.

SAPATOS SA PAGPANGANDAM SA KALINAW

Ang sapatos manalipod sa tiil. Maningkamot kita sa pagsunod sa mga lakang ni Jesukristo aron makapuyo kita uban Kaniya ugma damlag.

Unsay inyong buhaton kada adlaw aron magpabilin ang inyong espiritu nga luwas ug malipayon?

Ni Elder
Neil L. Andersen

Sa Korum sa Napulog
Duha ka mga
Apostoles

Unsa nga mga saad ang atong himoon diha sa bunyag?

Kita midala sa
pangalan ni Jesukristo
ngari kanato ug
mamahimong
miyembro sa Iyang
Simbahan.

Human niana, samtang
moambit kita sa sakrament
matag semana, misaad kita
sa paghinumdom ni Jesus.
Misaad kita nga mosunod
sa Iyang mga kasugoan.

Kita nagatuo Kaniya.
Kita nagasimba Kaniya.
Kita nagasunod Kaniya.

Gikan sa "Paanhia ang Imong Gingharian," Liahona, Mayo 2015, 119–123.

ATONG PAHINA

Nindot kaayo ang akong gibati atol sa akong bunyag. Gikuyawan ko og gamay sa sinugdanan, apan human ako miubog sa tubig, nawala ang kakulba. Akong gibati ang kasigurado diha sa baptismal font. Nalipay kaayo ko nga nakahimo og desisyon nga magpabun-yag. Ako nasayud nga Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw tinuod ug nga adunay buhi nga Dios.

Neyliana V., 8 anyos, Brazil

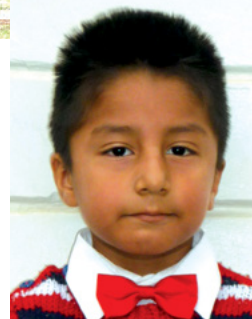
Ang akong papa ug mama naghigot kanamo kabahin sa templo. Ilang gipakita kanamo ang usa ka litrato sa templo ug mipamatuod sa mahangturon nga mga panalangin.

Tresor I., edad 7, Congo

Ang akong pamilya ug ako miadto sa templo, ug ako nasa-yud nga ang templo mao ang tinuod nga balay ni Jesukristo.

Helam A., 5 anyos, Peru

Ang Paglalang

Diha sa pagkamatarung ang Langitnong Amahan milalang niining madasigon nga kalibutan.

Siya midala og kahayag diha sa kangitngit ug mihimo sa kahanginan, kadagatan, ug kayutaan,

Uban sa kaabunda sa mga butang ug nagausbang nga panahon aron madugangan ang kakulbahinam.

Dayon anaa ang adlaw, bulan, ug mga bitoon, ug mga hayop nga magauban kanato.

Ang tawo dayon gilalang aron momando dinhi sa yuta.

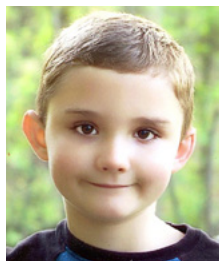
Ang Langitnong Amahan karon mahimo na nga mopahulay.

Sa balaan nga adlaw kita makakat-on og daghan nii-ni nga mga kamatuoran.

C. Ling-yao, edad 10, Taiwan

Si Abish usa ka Misyonaryo

Ang papa ni Abish mitudlo niya nga tuohan si Jesukristo. Sa iyang siyudad, dili daghan ang mituo ni Jesus. Human si Ammon miadto sa iyang mga tawo ug gitudloan si Haring Lamoni, si Abish nahibalo nga gusto sa Langitnong Amahan nga ipakigbahin niya ang ebanghelyo ngadto sa mga tawo. Sa katapusan iyang nasultihan ang tanan mahitungod ni Jesus.

Kausa mihimo ang among pamilya og usa ka mission plan. Mihukom kami unsay buhaton sa matag usa kanamo. Mihukom ko nga hatagan ang akong teacher

sa grade two og usa ka Basahon ni Mormon. Dihang gihatag nako sa iyaha, miingon siya, "Salamat, Adam. Ganahan ko nga mobasa." Nalipay gyud ko nga nakahimo mi og usa ka mission plan.

Amanda W., edad 8, Utah, USA

"Si Abish ug ang Rayna," Marley D., edad 6, Washington, USA

Guntinga, pilo-a, ug tipigi kini nga card sa hagit!

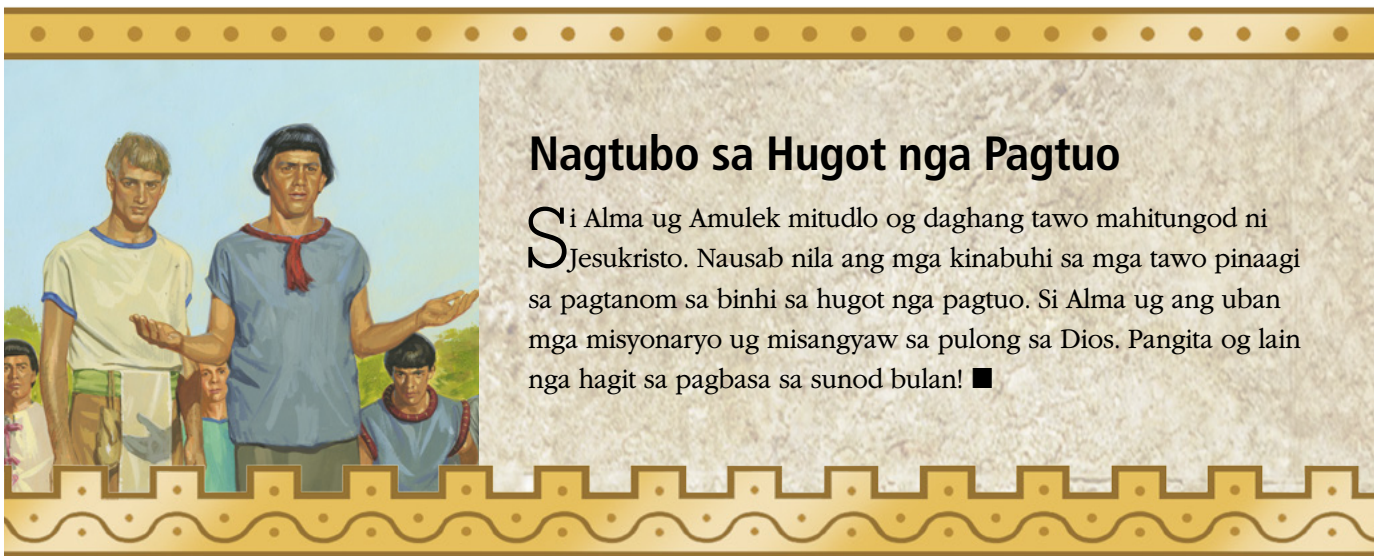
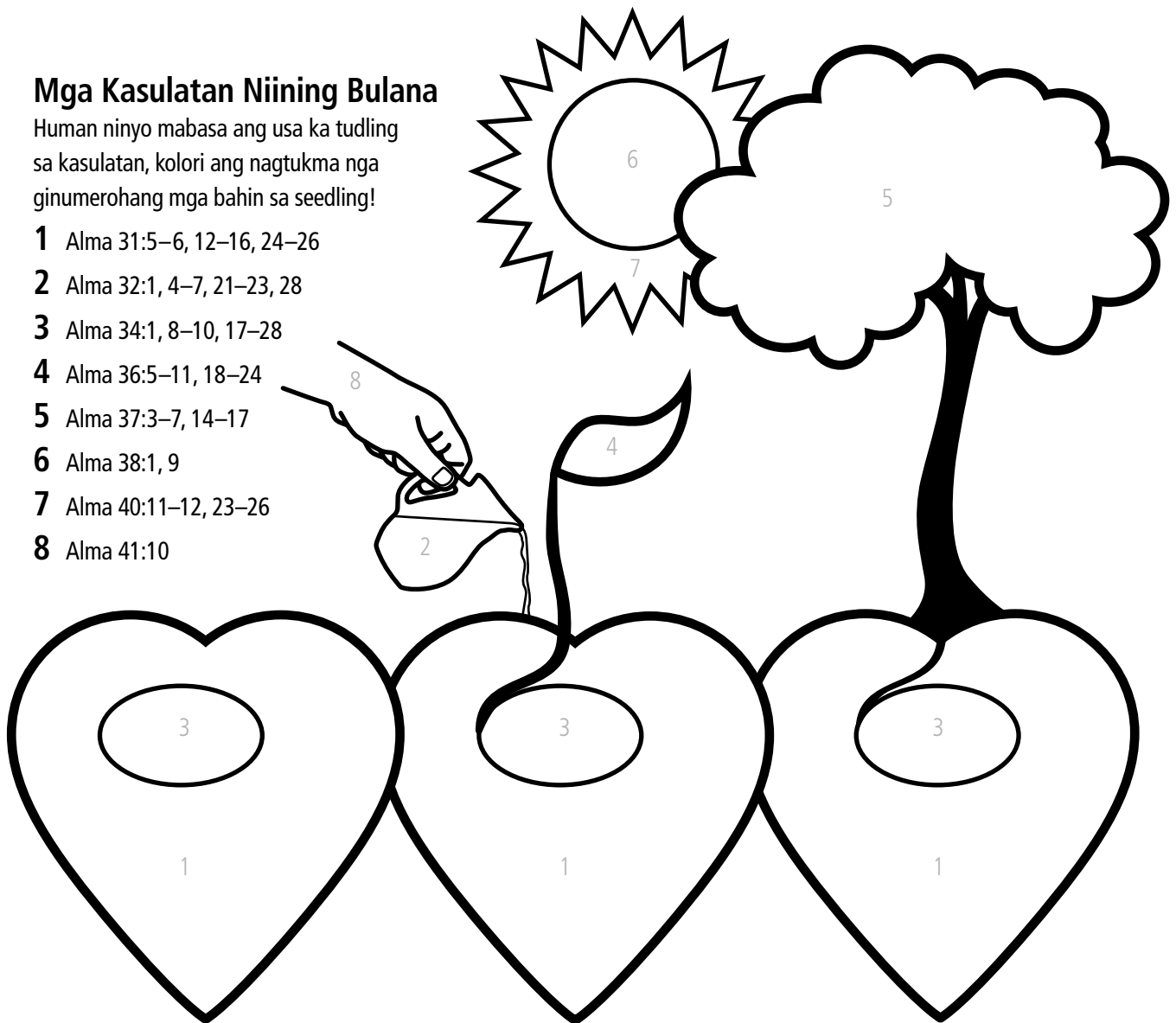
Mahimong kong usa ka Misyonaryo!

- ☐ Memoryaha ang Alma 19:36.
- ☐ Dapita ang usa ka higala sa pag-adto sa Primary aron magkat-on mahitungod sa ebanghelyo.
- ☐ Tabangi nga motubo ang imong pagpamatuod pinaagi sa pagpakigbahin niini ngadto sa uban!
- ☐ Akong gihagit ang akong kaugali-
ngon sa . . .

Mga Kasulatan Niining Bulana

Human ninyo mabasa ang usa ka tudling sa kasulatan, kolori ang nagtukma nga ginumerohang mga bahin sa seedling!

- 1 Alma 31:5–6, 12–16, 24–26
- 2 Alma 32:1, 4–7, 21–23, 28
- 3 Alma 34:1, 8–10, 17–28
- 4 Alma 36:5–11, 18–24
- 5 Alma 37:3–7, 14–17
- 6 Alma 38:1, 9
- 7 Alma 40:11–12, 23–26
- 8 Alma 41:10

Nagtubo sa Hugot nga Pagtuo

Si Alma ug Amulek mitudlo og daghang tawo mahitungod ni Jesukristo. Nausab nila ang mga kinabuhi sa mga tawo pinaagi sa pagtanom sa binhi sa hugot nga pagtuo. Si Alma ug ang uban mga misyonaryo ug misangyaw sa pulong sa Dios. Pangita og lain nga hagit sa pagbasa sa sunod bulan! ■

Si Alma Nagtudlo kon Unsaon sa Pag-ampo

Si Alma nga Batan-on mikuyog sa uban aron sa pagtudlo sa mga Zoramites. Ang mga Zoramites kanhi nagtuo sa Langitnong Amahan, apan wala na maghupot sa Iyang mga kasugoan. Wala sila mituo ni Jesus.

Ug wala sila mahinumdum sa hustong paagi sa pag-ampo.

Kausa sa usa ka semana, ang mga Zoramites magpuli-puli sa pag-ampo. Manungtong sa entablado. Gipataas nila ang ilang mga kamot. Dayon pasalamatman nila ang Langitnong Amahan nga sila mas espesyal kay sa ubang mga tawo. Kada tawo mosulti sa samang pag-ampo.

Ang mga Zoramites nag-ampo lang kon sila motungtong na sa entablado. Dili na nila hunahunaon ang mahitungod sa Langitnong Amahan o mag-ampo ngadto Kaniya diha sa balay o bisan asang dapit.

Si Alma mitudlo sa mga tawo nga mahimo silang mag-ampo bisan unsang panahon. Mahimo silang mag-ampo sa balay, diha sa ilang mga nataran, o diha sa kamingawan. Mitudlo siya nga maka-ampo sila mahitungod sa bisan unsang butang ug ang Langitnong Amahan makatabang kanila.

Maka-ampo kita sa paagi nga gitudlo ni Alma. Maka-ampo kita bisan unsang panahona ug bisan asang dapit. Maka-ampo kita sa hilum nga paagi diha sa atong kasingkasing. Ang Langitnong Amahan kanunay nga modungog kanato! ■

Ako Mahimong Magbaton og Balaan nga Pagtahud

**Ni Presidente
Spencer W. Kimball
(1895–1985)**

Ika dose nga Presidente
sa Simbahan

ANG UNSA UG NGANO UG UNSAON SA PAGHATAG OG USA KA PAGPAMATUOD

*Kada higayon nga kamo mohatag sa
inyong pagpamatuod mapalig-on kini.*

Kada kalag niining kalibutana mahimong makabaton og usa ka pagpadayag, sama sa naangkon ni Pedro [tan-awa sa Mateo 16:13–17]. Kana nga pagpadayag mahimong usa ka pagpamatuod, usa ka kahibalo nga si Kristo buhi, nga si Jesukristo mao ang Manunubos niining kalibutan. Matag kalag mahimong makaangkon niini nga kasiguraduhan, ug sa higayon nga iya kining madawat nga pagpamatuod, kinin naggikan sa Dios ug dili gikan sa pagtuon lamang. Ang pagtuon mao ang usa ka importanting elemento, dayag lang, apan kinahanglan gayud nga inubanan sa pagtuon daghang pag-ampo ug pagkab-ot, ug dayon kining pagpadayag moabut. . . .

Ang mga miting sa pagpamatuod maoy pipila sa labing maayong mga miting sa ward sa tibuok bulan, kon anaa kaninyo ang Espiritu. Kon ikaw gilaayan atol sa usa ka miting sa pagpamatuod, adunay problema diha kanimo, ug dili sa ubang tawo. Mahimo kang mobarug ug mohatag sa imong pagpamatuod ug imong

hunahunaon nga mao kini ang pina-kanindot nga miting niining bulana; apan kon maglingkod ka diha ug mag-ihap sa mga sayop nga grammar ug mokatawa sa mga tawo nga dili

makasulti og tarung, laayan gyud ka, ug sa katapusan laayan ka sa simbahan ug mopalayo sa gingharian. . . .

Matag bulan ang Unang Kapangulohan ug ang Napulog Duha magkatigum kauban ang tanang General Authority diha sa Templo. Magpaambit sila sa pagpamatuod ug mosulti sa usag usa kon unsa nila kamahal ang usagusa sama kaninyong tanan. Nganong ang mga General Authorities nagkinahanglan og miting sa pagpamatuod? Sa sama ra nga rason nga ikaw nagkinahanglan sa miting sa pagpamatuod. Sa imong hunahuna makalahutay ka ba ngadto sa tulo, ug unom, ug siyam ug dose ka bulan nga dili mopaambit sa imong pagpamatuod ug magpabilin gihapon kini sa hingpit nga bili?

Ang uban sa atong buotan nga mga tawo mahadlok sa pag subli-subli nga ilang ilikay ang pagsulti sa ilang pagpamatuod pinaagi sa paghisgut og laing butang nga walay labot sa ebanghelyo. Ayaw gayud kahasol kabahin

sa kapuol sa pagpamatuod. Kon ang Presidente sa Simbahan magpaambit sa iyang pagpamatuod, siya moingon, “Nasayud ako nga si Joseph Smith gitawag sa Dios, usa ka balaan nga representante. Nasayud ko nga si Jesus mao ang Kristo, ang Anak sa buhi nga Dios.” Tan-awa, pareho ra nga butang ang gipanulti sa matag-usa kaninyo. Mao kana ang pagpamatuod. . . .

Ang pagpamatuod dili usa ka pagpa-nambag; ang pagpamatuod dili usa ka sermon (walay usa kaninyo nga anaa diha aron manambag sa uban); dili kini usa ka sugilanon sa biyahe. Anaa ka dinha aron ipaambit ang imong kaugalingong pagsaksi. Makapahingangha gayud kon unsay imong masulti sulod sa 60 ka segundos pinaagi sa pagpamatuod, o 120, o 240, o bisan pila ka oras ang ihatag kanimo, kon ikaw mohisgut lang gayud kabahin sa pagpamatuod. Gusto namong mahibaloan kon unsa ang imong gibati. Gihigugma ba nimo ang buhat, tinuod? Malipayon ka ba sa imong gibuhat? Gihigugma ba nimo ang Ginoo? Nalipay ka ba nga ikaw miyembro sa Simbahan?

. . . Ayaw paglingkod diha sa inyong miting panahon sa puasa ug linglahon ang imong kaugalingon ug moingon, “Siguro dili lang ko mopaambit sa akong pagpamatuod karon. Siguro dili kana makiangayon alang sa ubang mga miyembro tungod kay aduna na akoy daghan kaayo nga kahigayunan.” Ipaambit ang imong pagpamatuod. Ang usa ka minuto taas na kaayo alang sa paghimo niini.

Ikaw adunay pagpamatuod! Nagkinahanglan kini nga matukod ug mapataas ug mapadako; ug mao kana ang imong gibuhat. Kada higayon nga kamo mohatag sa inyong pagpamatuod mapalig-on kini. ■

Gikan sa “President Kimball Speaks Out on Testimony,” New Era, Ago. 1981, 4–7; capitalization gi-standardize.

MGA IDEYA

Sa unsang paagi nato mabati ang gugma sa Langitnong Amahan alang sa tanan Niyang mga anak?

"Aron epektibong makaserbisyo sa uban, kinahanglan ato silang makita pinaagi sa panan-aw sa usa ka ginikanan, pinaagi sa panan-aw sa Langitnong Amahan. Niana lamang nga masugdan nato pagsabut ang tinuod nga bili sa usa ka kalag. Niana lamang nga mabati nato ang gugma sa Langitnong Amahan alang sa tanan Niyang mga anak. Niana lamang nga mabati nato ang kahingawa sa Manluluwas alang kanato. Dili nato hingpit nga matuman ang atong obligasyon sa pakigsaad nga magbangutan uban niadtong nagbangutan ug sa paghupay niadtong nagkinahanglan og kahupayan gawas kon ato silang makita pinaagi sa panan-aw sa Dios."

Elder Dale G. Renlund sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, "Pinaagi sa Panan-aw sa Dios," *Liahona*, Nob. 2015, 94.

Anaa Usab Niini nga Isyu

PARA SA MGA YOUNG ADULT

Mga Dumadapig sa Igpapahulay

p.50

Kinahanglan kitang mohukom tali sa pagbalaan sa adlawng Igpapahulay ug sa pagpaningkamot nga modaug sa national rugby championship batok sa atong mga kontra. Sa katapusan, mas daghan tag madaugan kay sa atong gilauman.

PARA SA MGA KABATAN-ONAN

Ang PINAKALISUD NGA BAHIN sa Pagkahimong usa ka MISYONARYO

p.52

Ang pagpangandam sa misyon nagpasabut og labaw pa kay sa pagtuon lang sa mga kasulatan. Nagpasabut sab kini sa pagkat-on unsaon sa pagtrabaho nga dunay kompanyon, atubangon ang pagsalikway, ug mahibalo nga dili OK ang pagkaon og ice cream sa pamahaw, paniudto, ug panihapon!

PARA SA MGA BATA

Ang Kauban ni Jordan sa Pagtuon

p.68

Si Jordan ganahan nga nahimong kauban sa pagtuon sa iyang igsoong babaye sulod sa pipila ka adlaw. Apan unsay iyang buhaton kon mobalik na ang iyang igsoon sa misyon?